

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет**

**«Чорний лебідь» в історії
Херсонського державного університету,
або Хроніки релокованого вишу**

Хроніки

Частина 3

**Херсон – Івано-Франківськ
2023**

УДК 378.4(091)(477.72)
Ч-75

*Рекомендувала до друку вчена рада
Херсонського державного університету
(протокол від 26 вересня 2022 р. № 2)*

АВТОРИ:

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ (автор ідеї і головний редактор),
кандидат фізико-математичних наук, доктор педагогічних наук,
професор, член-кореспондент НАПН України
Сергій ОМЕЛЬЧУК, доктор педагогічних наук, професор
Оксана КАЗАКОВА, керівниця пресцентру

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Роман ДРОЗД, професор, доктор хабілітований, професор Інституту
історії Поморської академії в Слупську, Польща
Олександр МІХНО, доктор педагогічних наук, директор Педагогіч-
ного музею України

Ч-75 «Чорний лебідь» в історії Херсонського державного університету, або
Хроніки релокованого вишу (2023). Хроніки. Частина 3 / головн.ред.
О.В. Співаковський. – Херсон – Івано-Франківськ: ХДУ, 2023. – 224 с.

ISBN 978-617-7090-92-1

У хроніках висвітлено діяльність Херсонського державного університету в 2022 році в умовах дії воєнного стану в Україні й тимчасового переміщення закладу у зв'язку з тривалою широкомасштабною збройною агресією російської федерації проти України. У виданні хронологічно розкрито події та факти в зазначений період і представлено інформацію про організацію основних бізнес-процесів університету в умовах війни.

Видання присвячено 105-й річниці від дня заснування університету й призначено для науковців, викладачів, здобувачів освіти та може бути використано в дослідницькій роботі й освітньому процесі.

Використано світлини й зображення з офіційного сайту ХДУ, сторінок університету в соціальних мережах, особистих архівів Максима Вінника, Дар'ї Мальчикової, Олени Павлушкіної, Вікторії Парфьоненко.

ISBN 978-617-7090-92-1

УДК 378.4(091)(477.72)
© ХДУ, 2023

Шановні колеги, друзі, читачі!

У листопаді 2022 року ми відзначаємо 105-річчя Херсонського державного університету.

Ми вимушені це робити не вдома, не в рідних стінах, а на Прикарпатті - на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в гостинному Івано-Франківську, куди був тимчасово переміщений наш університет. Але відзначаємо ми з неймовірно піднесеним настроєм, бо 11 листопада Збройні Сили України звільнили Херсон і всю правобережну Херсонщину! На площі перед головним корпусом Херсонського державного університету знову майорить Прапор України!

А це означає, що вже дуже скоро ми повернемося додому, до українського Херсону.

Зміна обставин – не привід змінювати традиції, які в ХДУ міцніші та стійкіші за будь-який російський морок. Саме в дні відзначення 105-річчя нашого закладу ми голосно заявляємо всьому світові, що Херсонський державний університет був, є й буде. Ми вистояли та витримали виклики окупації, пропаганди, тиску та переміщення! Це і є наша відповідь окупантам і зрадникам!

До річниці вийшли з друку Хроніки Херсонського державного університету за період з 2018-2020 роки та друга частина за 2021 рік. Зараз ви тримаєте в руках третю частину Хронік про життя університету періоду тимчасової окупації Херсонщини та нашого вимушеного тимчасового переміщення до Івано-Франківська. Підкреслюю - тимчасового. Ми фіксуємо нашу історію і впевнено дивимось у майбутнє!

Вірю, що вже незабаром повернемося додому і почнемо писати нову історію відновлення та розвитку нашого вишу! Бо я не уявляю Херсонщини без Херсонського державного університету!

Слава Україні!

**З повагою - ректор Херсонського державного університету
професор Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ**

ВСТУП

*Херсонський державний університет:
рух тільки вперед*

Херсонський державний університет – це:

- 105 років славетної історії;
- 110 000 випускників;
- 9 факультетів;
- понад 100 освітніх програм;
- майже 4000 патріотичних студентів;
- близько 400 кращих науково-педагогічних працівників.

*ХДУ - це висока репутація та лідерські позиції
в усіх рейтингах серед закладів вищої освіти регіону.*

У нашій структурі:

- два відокремлені підрозділи – Бериславський фаховий педагогічний коледж імені В.Ф. Бенюковського та Генічеський фаховий коледж;
- 3 гуртожитки;
- 4 навчальні корпуси;
- ботанічний сад;
- басейн;
- спортивно-оздоровчий табір «Буревісник»;
- навчально-тренувальний центр на р. Дніпро;
- медичний центр
- їдальня тощо.

8 червня 2022 року виповнилося чотири роки, як посаду ректора Херсонського державного університету обіймає професор Олександр Співаковський, який за цей час зумів сформувати команду однодумців, професіоналів, які сповідують спільні життєві цінності, чия професійна діяльність спрямована на розвиток людського капіталу Херсонщини та рідного університету.

сурсів, зокрема щорічно не менше 10% коштів, які отримував університет з різних джерел, спрямовувалися на проекти розвитку. Також проводилася велика робота із залучення зовнішніх інвестицій, співпраці з міжнародними інституціями, створення спільних проектів з органами державної влади та місцевого самоврядування, які передбачали співфінансування.

***Університетська родина ХДУ.
День Вишиванки. 20.05.2021 р.***

Незважаючи на пандемію коронавірусу, останні 4 роки університет невпинно розвивався згідно із затвердженим Стратегічним планом розвитку Херсонського державного університету на 2018-2023 роки. Майже 10 мільйонів доларів було інвестовано в розбудову інфраструктури, створення комфортного та сучасного освітнього середовища та підтримку наукової та інноваційної діяльності університету.

Упроваджено чіткий формульний підхід до використання фінансових ре-

Разом з Херсонською обласною державною адміністрацією, Херсонською обласною радою, Херсонською міською радою в нашій співпраці ми дотримувалися принципу паритетності. З одного боку, Херсонський державний університет – це частина економічної, соціальної, культурної екосистеми міста Херсона та Херсонської області, ми є одним з найбільших платників податків до бюджету міста Херсона (майже 20 мільйонів гривень за 2021 рік), формуємо людський капітал області.

З іншого боку – регіональні органи влади сприяють створенню умов отримання випусниками Херсонщини якісної, сучасної освіти в місцевих закладах вищої освіти, таким чином зменшуючи відтік людського капіталу з Херсонщини. Бо маємо власними силами, спираючись на власний досвід та місцевий патріотизм розвивати та розбудовувати рідну область. Зараз цей принцип набув архіважливого значення, бо попереду Перемога України та багато роботи з відродження економіки, інфраструктури, формування освіченого покоління молоді.

Ще один фундаментальний принцип, якого дотримується команда університету: Херсонський державний університет – це корпорація з обслуговування освітніх, культурних, спортивних, творчих, соціальних потреб здобувачів вищої освіти.

Участь у символічному відкритті ліфту беруть херсонський міський голова Ігор Колихаєв та майстер спорту України міжнародного класу, срібна призерка світу зі штовхання ядра та метання диску, срібна призерка Паралімпійських ігор-2020 Яна Лебедева

Презентація інклюзивного простору в корпусі № 5

2021

2022

Зовнішній підйомник у корпусі № 5

2021

2022

**Коворкінг-зала в корпусі № 5.
Як було і як стало**

Перед початком повномасштабного вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року Херсонський державний університет відразу після обмежень, пов'язаних із пандемією коронавірусу, відновив навчання в очному форматі. Цьому сприяв високий рівень вакцинації серед співробітників та здобувачів. 21 лютого ми раділи поверненню до звичного університетського життя! 22 лютого відкривали нові інфраструктурні об'єкти. За кілька днів до початку окупації Херсонщини в корпусі № 5 відкрили оновлену сучасну бібліотеку та коворкінг-залу. Також запустили зовнішній ліфт-підйомник для осіб з інвалідністю, щоб забезпечити доступність та безбар'єрність у нашому навчальному корпусі № 5, де розміщено два потужні факультети. На відкритті були присутні почесні гості, - згадує ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський.

Відкриття сучасних залів Наукової бібліотеки та коворкінг-зали – це результат інвестицій у розвиток з боку Херсонського державного університету.

Будівництво зовнішнього підйомника – це результат співпраці Херсон-

ського державного університету і Херсонської міської ради, яка одноголосно підтримала виділення з міського бюджету 1,5 мільйони гривень на створення інклюзивного середовища.

Університет 24 лютого готувався провести підсумкову конференцію в рамках проекту «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» за сприянням DOBRE.

Учасниками цього великого проекту були наші науковці, представники територіальних громад, обласної адміністрації...

Серед стратегічних цілей, які перед собою ставила команда Херсонського державного університету, – це збереження та покращення рейтингових позицій у міжнародних та всеукраїнських рейтингах, надання якісних освітніх послуг, формування не тільки професійної, але й особистої траєкторії молоді, ґрунтуючих на загальноєвропейських та демократичних цінностях, патріотизмі.

Також нам вдається утримувати статус кращого університету Херсонщини та бути лідером освітнього та наукового середовища півдня України.

ТРАВЕНЬ

Лідерство ХДУ – спільна перемога всього колективу!

	1	ЗВО	Місце у загальному рейтингу 2021	ТОП 200 Україна 2021	WEBO METRICS 2022	Scopus 2022	UniRank University Ranking 2021
	46	ХДУ	77	62	46 (+9)	92 (+2)	57
	57	ХНТУ	115	130	176	104	126
	62	ХДМА	182	154	251	98	163
	77	ХДАБУ	184	128	115	116	152
	92						

Проведено:

- атестацію магістрів;
- Дні Науки та Дні Європи в ХДУ.

ХДУ – лідер в інформаційному просторі Херсонщини.

Позиції ХДУ у всеукраїнських та міжнародних рейтингах

Одночасно освітяти, як і всі українці та світова спільнота, стежили за тим, що відбувається на наших кордонах з росією, знали про скупчення техніки на території анексованого Криму. На випередження Херсонський державний університет ухвалив рішення про необхідність облаштування укриттів у головному корпусі та в гуртожитку. 24 лютого ми, на жаль, упевнилися, що зробили правильно. З початком повномасштабного вторгнення університет став при-

хистком для здобувачів, співробітників, херсонців, які проживають поряд.

“Сьогодні нам потрібна рішучість, щоб впоратися з викликами війни та тимчасової окупації Херсонщини, утримати авторитет Херсонського державного університету. Для нас пріоритети – збереження та підтримка колективу, студентів, вступна кампанія, розвиток нашого інтелектуального, наукового, інноваційного потенціалу”, - вважає ректор Олександр Свіаковський.

НАЙСТРАШНІШИЙ ДЕНЬ У ЖИТТІ

24 лютого 2022 року – початок нахабного повномасштабного вторгнення росії в Україну - найстрашніший день у житті десятків мільйонів українців.

Ректор університету Олександр Співаковський згадує:

“23 лютого я був у відрядженні в Києві. 24 лютого прокинувся рано, щось незвичне відчувалося. Потім «прокинувся» телефон... О 6-й ранку ми вже їхали у Херсон. Навкруги був шалений рух. Здається, вся столиця прокинулася та сіла у машини. Затори, нерви, переглядання новин, перше розуміння того, що почалася війна. Ми рушили на Кропивницький. Нам на зустріч їхали колони автовок. Вже потім я дізнався, що у цей час по команді залишали область працівники правоохоронних відомств, керівництво області... А ми, навпаки, поверталися у Херсон, бо там дім, родина, університет, співробітники, студенти. Було відчуття, що світ, який будував десятиліття, рухнув. До сприйняття нової дійсності ніхто не був готовий.

Хоча 23 лютого на своїй сторінці у Фейсбуці я поділився власним відчуттям моменту: «Останнім кордоном цивілізованого світу є Українська армія!!!» Ми дійсно усвідомлювали, що росія загрожує цінностям, філософії насамперед Європи, а Україна, не зважаючи на всі намагання росії нав'язати нам свій шлях, все ж таки прагнула бути частиною європейської спільноти. «Ми нація вільних людей, яка розмовляє різними мовами, але дихає спільними цінностями вільного майбутнього наших дітей та онуків».

Виходячи з тієї підтримки, яку має Україна всі ці 7 місяців війни, світ теж відчув та відчуває загрозу.

24 лютого більшість співробітників Херсонського державного університету були на своїх робочих місцях або на зв'язку.

Ректор Олександр Співаковський закликав університетську спільно-

ту зберігати спокій, бути згуртованими, вірити у Збройні Сили України. *«Ми турбуємося про наших здобувачів та співробітників, робимо необхідні кроки для забезпечення безпеки. І, пам'ятайте, в університеті та Студмістечку завжди є можливість скористатися укриттями»,* – зазначив Олександр Співаковський у своєму зверненні, опублікованому на офіційному сайті університету (<https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=15461>).

Було створено оперативний штаб за керівництва проректора з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи Максима Вінника, який координував свої дії з органами місцевої влади.

У той самий день було видано наказ № 180-Д «Про роботу університету в умовах запровадженного воєнного стану в Україні 24 лютого 2022 року». Згідно з наказом освітній процес в Херсонському державному університеті було призупинено (відновлення освітнього процесу було регламентовано окремими наказами по університету).

Співробітників Херсонського державного університету переведено на дистанційне (надомне) виконання службових обов'язків. Проте керівництво, адміністрація та окремі відділи університету працювали очно, забезпечуючи життєдіяльність освітнього закладу.

Також у Херсонському державному університеті затверджено Інструкцію щодо порядку дій співробітників університету та здобувачів освіти в разі виникнення надзвичайної ситуації (загроза екстремістських/терористичних актів або воєнних дій).

26 лютого вчена рада Херсонського державного університету ухвалила політичне рішення - підтримала звернення до освітян з росії та світу! Це була спільна позиція колективу щодо оцінки російського вторгнення.

Багатьом членам вченої ради було складно навіть виходити на зв'язок, але, незважаючи на це, майже в повному складі у змішаному форматі проведено обговорення та голосування. Вчена рада

одноставно підтримала спільну позицію щодо подій в Україні. З 45 членів вченої ради 39 проголосували за звернення. Зараз ми розуміємо, що кожний голосував серцем.

ТЕКСТ ЗВЕРНЕННЯ

Дорогі українці, шановні міжнародні партнери та друзі!

Ми - освітянська спільнота Херсонського державного університету - засуджуємо факт російської агресії, вторгнення російських військ в Україну! У ХХІ столітті світ став свідком, а українці безпосереднім об'єктом безпрецедентного злочину по відношенню до Людства. Ми пишаємось Збройними Силами України, нашими земляками, які ціною власного життя відстоюють кожен метр української землі, утримують Київ, інші міста та рідний наш Херсон.

Ми звертаємось до наших колег у Росії: розраховуємо на ваш вплив на суспільне ставлення росіян до путінської агресії, доносить людям об'єктивну інформацію! Наші студенти та викладачі, цивільне населення міста замість навчання та роботи вимушені переховуватись в укриттях та бомбосховищах. Починаючи з 24 лютого, ми постійно здригаємось від пострілів, із завмиранням серця слідкуємо за новинами, з обуренням дізнаємось про втрати серед мирного населення, в тому числі дітей, знищенні будинки наших близьких та знайомих... Це неприпустимо у цивілізованому світі! Гинуть військові з обох сторін, гинуть наші та ваші сини, брати, чоловіки...

Ми звертаємось до наших міжнародних партнерів: посильте сигнал української влади і українського народу до лідерів ваших країн! Потрібні жорсткі санкції проти Росії, ми чекаємо дієвої міжнародної підтримки, бо хочемо продовжувати жити і працювати у вільній, незалежній країні, а не під владою диктатора. Україна - наша Богом дана Земля! Повірте, ми цінуємо те, що ваші країни вже роблять для України і вдячні за це, але акцентуємо: Росія кинула виклик всьому світові, це агресор, який не зупиняється!

Віримо у перемогу Української армії, Українського народу в протистоянні з російським агресором! Пишаємось нашими земляками!

Вчена рада Херсонського державного університету
Ректор Херсонського державного університету
Олександр Співаковський

Dear Ukrainians, dear international partners and friends!

We, the educational community of Kherson State University, condemn the fact of Russian aggression and the invasion of Russian forces of Ukraine! In the 21st century, the world has become a witness, and Ukrainians a direct object of unprecedented crime against humanity. We are proud of the Armed Forces of Ukraine, our compatriots, who at the cost of their own lives defend every meter of Ukrainian land, keep Kyiv, other cities and our native Kherson.

We appeal to our colleagues in Russia: we count on your influence on the public attitude of Russians to Putin's aggression, convey objective information to people! Our students and teachers, the civilian population of the city instead of studying and working are forced to hide in covers and bombshelters. Since February 24, we have been constantly startled by the shootings, we follow the news with a sinking heart, we find out with indignation the losses among the civilian population, including children, the destruction of the homes of our relatives and acquaintances... This is unacceptable in the civilized world! The military on both sides are dying, our and your sons, brothers, men are dying...

We appeal to our international partners: send a signal of the Ukrainian authorities and the Ukrainian people to the leaders of your countries! Tough sanctions are needed against Russia, and we expect effective international support because we want to continue living and working in a free, independent country, not under the rule of dictator. Ukraine is our God-given Land! Believe us we appreciate what your countries are already doing for Ukraine and we are grateful for it, but we emphasize: Russia has challenged the whole world, it is an aggressor that does not stop!

We believe in the victory of the Ukrainian army, the Ukrainian people in the confrontation with the Russian aggressor! We are proud of our compatriots!

Academic Council of Kherson State University
Rector of Kherson State University
Oleksandr Spivakovskiy

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ СИСТЕМНОГО РІВНЯ, від яких залежать сценарії поведінки, включаючи тип евакуації або її відсутність

Аналізуючи по гарячих слідах те, які процеси відбулися в закладах вищої освіти України після 24 лютого 2022 року, треба не просто збирати інформацію, а систематизувати її та перетворювати на певні алгоритми дій, планувати майбутні кроки відродження, насамперед, людського капіталу, уже зараз заглядаючи за горизонт. Ми стикнулися з тим, що філософ Нассім Ніколас Талеб називає «чорним лебедем», та маємо будувати стійкість до негативних подій і мати можливість використовувати позитивні події.

Це важливо саме зараз, бо немає однакових історій – кейси університетів Херсону, Маріуполя, Бердянська, Мико-

лаєва, Києва, Західної України та Луганської і Донецької областей різні і кожен унікальний.

У держави є досвід релокації українських закладів вищої освіти з територій Донецької та Луганської областей у 2014 році. Він дав можливість не розгубитись у перші дні та чітко вибудувати взаємовідносини між Міністерством освіти і науки України та університетами. Але покладатись лише на той досвід зараз неможливо, бо в кожному регіоні свої кейси, своє зовнішнє та внутрішнє середовище, яке впливає на алгоритми дій.

Якщо говорити про Херсонський державний університет, то слід розріз-

*Площа перед головним корпусом
Херсонського державного університету*

няти три часові етапи, через які ми пройшли та продовжуємо проходити, створюючи нову екосистему відносин, цінностей, стратегічних планів.

Перший – до 14 березня, коли ректор Олександр Співаковський знаходився з колективом та студентами в окупованому Херсоні і був безпосереднім учасником усіх процесів. 14 березня ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський вимушений був виїхати з Херсона.

«13 березня мені зателефонував колишній колега по депутатському корпусу Верховної Ради України зі словами: «Треба терміново виїжджати, завтра у Херсон заходять росгвардія та ФСБ, будуть шукати та затримувати всіх, хто має проукраїнську позицію». Це було складне рішення. З одного боку, університет, колектив, все життя тут, у Херсоні, а з іншого – я у санкційних списках росії, ФСБ – це не військові, вони їдуть робити зачистку міста від проукраїнського населення. Погодив це питання з Міністром освіти і науки України, бо він

є моїм безпосереднім керівником, з яким маю контракт. Ніч на збори, хоча які збори... Хіба можна в одну машину вкласти все своє життя у Херсоні?! Ті, хто виїжджав з окупації, мене розуміють. Зібрались родиною, поїхали через Олександрівку на Миколаїв. Тоді це був єдиний неофіційний коридор евакуації, а насправді – «сіра зона» з блокпостами росіян та обстрілами. Це страшні спогади, коли військовий у масці на тебе спрямовує дуло автомату та починає ставити запитання, щось перевіряти... Ніколи цього не забуду. Але виїхали... Потім дізнався, що до мого будинку приходили з обшуками, потім були арешти та полон друзів та знайомих, які вирішили залишитися у Херсоні, потім було захоплення всієї інфраструктури ХДУ, у мій будинок заселилася заступниця гауляйтера Херсонщини Катерина Губарева, після неї якісь ФСБшники, був вибух у гаражі... На жаль, такі речі – буденність у Херсоні і ніхто тебе не захистить, бо навіть закони рф порушують самі ж росіяни, привласнюючи чужі

День єднання. 16 лютого 2022 р.

домівки, грабуючи їх», - згадує Олександр Співаковський.

Рішення про виїзд на той час було єдиним правильним, бо на території, підконтрольній Уряду України, ректор відразу зміг розпочати координацію робіт з перенесення всієї цифрової інфраструктури університету на безпечні сховища, щоб окупантам не залишилося жодного цифрового сліду про ХДУ, вів перемовини про фінансування та вирішував організаційні питання роботи нашого закладу, зокрема тимчасове переміщення та розгортання офісу ХДУ у Івано-Франківську. Він був і є у постійному контакті зі співробітниками у незалежності від того, де вони знаходяться – в Івано-Франківську, в окупованому Херсоні, на території України чи за кордоном.

Другий – до 16 квітня, тобто до моменту переміщення центру управління

Херсонського державного університету на базу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ). Після цього робота відбувалася у форматі двох офісів, коли більшість співробітників та студентів знаходяться в небезпеці на окупованій території.

Третій – з 14 червня, коли відбулось захоплення окупаційною владою приміщень ХДУ у Херсоні, і університет втратив фізичний доступ до своєї інфраструктури. Хоча до цього навіть заняття проводили на окремих спеціальностях, а на нашій площі перед головним корпусом майоріли прапори України та ЄС. При цьому майже половина наших викладачів та понад 40% наших здобувачів досі знаходяться на окупованій території.

Тому зупинимось на деяких напрямках нашої діяльності в період воєнного стану, тимчасової окупації та переміщення центру управління Херсонського державного університету до м. Івано-Франківськ:

- гуманітарна ситуація на Херсонщині після повномасштабного вторгнення рф 24 лютого 2022 року в Україну – як підґрунтя для ухвалення системних рішень;

- підтримка та збереження життя всіх учасників освітнього процесу – як пріоритет діяльності волонтерського центру при університеті та адміністрації ХДУ;

- переміщення центру управління ХДУ, цифрової інфраструктури, збереження людських ресурсів – як запорука забезпечення всіх бізнес-процесів університету;

- організація освітнього процесу в умовах воєнного часу – як виконання основної функції університету з надання якісної освіти;

- посилення міжнародної діяльності та збереження наукового потенціалу – як запорука розвитку та лідерства ХДУ в освітньому середовищі;

- дотримання традицій, невідпинний творчий пошук та безперервна комунікація – як запорука унікальності кейсу Херсонського державного університету.

Гуманітарна ситуація на Херсонщині

**Черги по продукти.
12 березня 2022 р.**

Для того щоб мати уявлення про алгоритми прийняття рішень, треба розуміти ситуацію, у якій з 24 лютого 2022 року працює Херсонський державний університет та живе Херсонщина.

Майже з перших днів повномасштабного вторгнення Херсонщина опинилася в окупації. З березня обласний центр – Херсон – був окупований російськими військовими. І це єдиний обласний центр України, який вдалося захопити окупантам. По суті, Херсон став одночасно і символом громадського опору для України і символом для росії, показовим майданчиком, через який загарбники намагаються легалізувати свою присутність у незалежній Україні шляхом проведення псевдореферендуму про начебто добровільне приєднання Херсонщини до росії. Крім політичного й ідеологічного складників, росіянам важливо утримати Херсонщину та захопити якомога більше територій півдня України з економічної та стратегічної точок зору. Це можливість отримати доступ до води для Криму, енергосистеми України, до суходольного шляху постачання свого озброєння для продовження вторгнення та захисту окупованих територій.

Станом на 7 травня 2022 року, після анексованого в 2014 році Криму, Херсонщина має найбільшу частку - 94%

тимчасово окупованої території за даними *лівеуапар*.

Жодного зеленого коридору для евакуації цивільних мешканців, жодного гуманітарного коридору з медикаментами, дитячими товарами, продуктами не було за всі місяці тимчасової окупації. Окупанти створили штучну гуманітарну катастрофу, позбавивши людей найнеобхіднішого та змушуючи отримувати їхню гуманітарну допомогу. У перший місяць окупації відчувався значний брак продуктів харчування, ліків. Пізніше місцевий бізнес налагодив постачання товарів в обласний центр Херсонської області, а волонтери доставляли продукти та ліки по сільським населеним пунктам. Починаючи з червня, товари та ліки в Херсон потрапляли здебільшого з окупованого Криму або через єдиний з червня неофіційний коридор – через с. Василівка Запорізької області. Ці два напрямки станом на сер-

**Порожні полиці магазинів.
Херсон, 12 березня 2022 р.**

***Кілька діб у черзі, щоб виїхати на підконтрольну територію.
Липень, 2022 р.***

пень досі використовують жителі окупованого півдня для евакуації. Виїзд через Василівку - складний шлях, обрати який погоджуються люди на свій власний розсуд, покладаючись лише на себе, бо ніхто не може забезпечити безпеку. Від 3-4 діб до тижня може тривати очікування в тисячній черзі з приватних автовок та автобусів. Обшуки, пограбування, затримання, постріли, розстріли автовок з цивільними – це те, що може бути на цьому шляху. За добу через цей коридор на підконтрольну територію виїзжає максимум до 500 автовок, а в черзі на виїзд стоять до 30 тисяч жителів області. Не менш складним є й вїзд на територію окупованої Херсонщини, тому й доставка медикаментів, товарів для дітей украй ускладнена.

За даними, які наводить Херсонська обласна військова адміністрація, майже 60% населення області покинули її територію. Значна частина населених пунктів області знищена внаслідок активних бойових дій та постійних обстрілів. В обласному центрі залишилося до 40% жителів.

З 30 травня повністю відсутній український мобільний зв'язок на території Херсонщини. Він і до цього працював нестабільно, а зараз зв'язатися з тимчасово окупованою територією можливо лише через інтернет, який повністю контролюється росіянами, бо весь трафік йде через Крим. Зв'язатися з вільної територією жителі Херсонщини можуть лише через сервіси VPN.

З 1 липня область залишив єдиний банк, який досі працював на Херсонщині – Приватбанк, 30 червня в області припинила роботу «Укрпошта». Це все призвело до погіршення фінансового становища людей, особливо пенсіонерів та отримувачів соціальних допомог.

Окупанти з липня активно впроваджують рубльову зону, фізично прибираючи гривну з обігу та змушуючи людей отримувати російські пенсії, соціальні виплати. Для цього є умова – набуття російського громадянства через отримання російського паспорта.

З серпня практично припинено сполучення між населеними пунктами

лівого та правого берегів Дніпра через ушкодження Антонівського автомобільного мосту, мосту через дамбу Каховської ГЕС, мосту через річку Інгулець у районі села Дар'ївка. Це все спричинило зростання цін на продукти харчування, які переважно постачали до обласного центру фермери з лівого берега Дніпра. Значно зросла вартість побутових товарів та ліків, які постачали з Криму та реалізовували через торговельні мережі, створені окупантами на базі "віджатих" в українців торгових площ.

Одночасно посилюється тиск на патріотично налаштованих громадян. Окупанти та призначені ними «керівники» змушують освітян переходити на російські стандарти освіти. Погрози, викрадення, катування, зникнення людей – такі реалії на Херсонщині.

З 23 по 27 вересня на Херсонщині та інших тимчасово окупованих територіях України пройшов російський псевдореферендум. Окупаційна виборча комісія прозвітувала про те, що 80% жителів Херсонщини начебто проголосу-

вали за входження області до території росії.

Багато хто зі співробітників та здобувачів Херсонського державного університету на свій страх та ризик наважилися на евакуацію чи то через коридори, які існують (наприклад, через Василівку Запорізької області), чи то через Крим, який, як відомо, з 2014 року перебуває в тимчасовій окупації росіян. Обидва шляхи небезпечні, дуже складні та фінансово не під силу більшості жителів окупованої території.

Станом на початок вересня 44% здобувачів денної форми навчання та майже 50% викладачів досі перебувають на тимчасово окупованій території. Майже 98% співробітників Херсонського державного університету працюють за українським законодавством. Усі співробітники в повному обсязі отримують гарантовані державою заробітні плати, а студенти – академічні та соціальні стипендії. І це має велике значення! Випадки зрадництва та колабораціонізму поодинокі.

**Важкий виїзд через Василівку. Декан Ігор Пилипенко.
Липень, 2022 р.**

Досвід перетворюємо на алгоритми дій

Досвід, отриманий у період військового стану, окупації, переміщення центру управління Херсонського державного університету, за майже вісім місяців війни, ми перетворюємо у можливості. Тому головні завдання, які треба вирішувати після деокупації Херсонщини та України в цілому – це навіть не відновлення матеріальної бази університету – все можна відбудувати, а збереження людського капіталу, інтеграція у європейське освітнє середовище, мотивація здобувачів та викладачів, а ще

ефективна підтримка держави та міжнародних донорів.

Як не може бути університету без студентів, так не може бути й країни без молоді, тобто без майбутнього.

Ми окреслили для себе декілька пріоритетів, які залишаються незмінними протягом вже 8 місяців роботи Херсонського державного університету в умовах воєнного стану, окупації, переміщення.

Їх ми затвердили на зборах Конференції трудового колективу 21 червня.

ПРІОРИТЕТИ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

життя, безпека та підтримка учасників освітнього процесу;

забезпечення всіх бізнес-процесів університету;

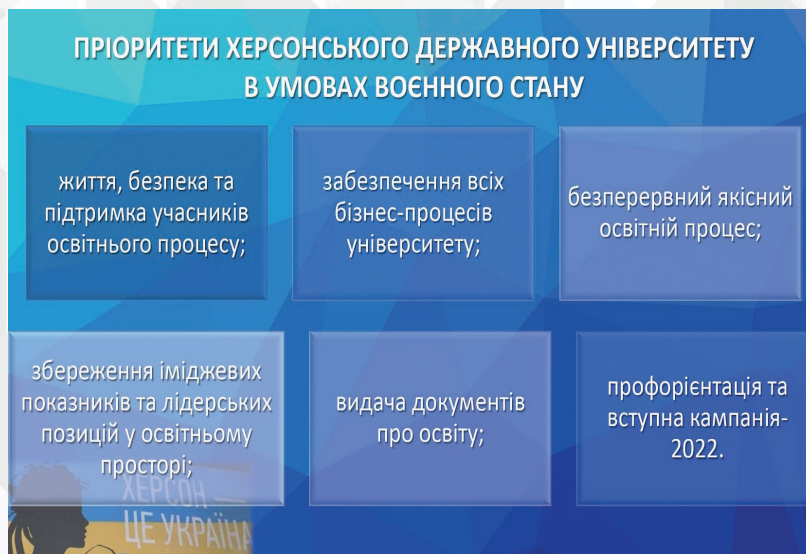
безперервний якісний освітній процес;

збереження іміджевих показників та лідерських позицій у освітньому просторі;

видача документів про освіту;

профорієнтація та вступна кампанія-2022.

Ці Хроніки - можливість систематизувати інформацію і на підставі аналізу того, що вже відбулось, подивитися трохи далі, за горизонт, щоб вже зараз окреслити плани з розбудови інфраструктури людських ресурсів. Адже Херсонський державний університет обов'язково повернеться у свої приміщення, у свій рідний Херсон. У листопаді 2022 року ми будемо святкувати 105-річчя університету. На жаль, поки не у вільному українському Херсоні.

Пріоритети ХДУ в умовах воєнного стану

Підтримка від партнерів

У надскладні для України часи Херсонський державний університет отримав листи від партнерських вишів зі словами підтримки та готовності допомогти викладачам і студентам, які опинились у складних життєвих умовах.

<https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=15498>

Висловлюємо подяку:

Поморській академії (м. Слупськ, Польща) (<https://www.apsl.edu.pl/ukraina/akademia-pomorska-ukrainie>)

Щецинському університету (м. Щецин, Польща) (<https://usz.edu.pl>)

Університету імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща) (<https://amu.edu.pl>)

Університету Лазурового берега (мю Ніцца, Франція) (www.univ-cotedazur.fr)

Коледжу Хілберт (Гамбург, Нью-Йорк, США) (<https://www.hilbert.edu>)

“Cormack Consultory Group” та особисто Чарльзу Кормеку (Велика Британія) (<https://www.consultcormack.com>)

Слупськ, 24 лютого 2022 р.

Ректору

Херсонського державного університету
проф. Олександру Співаковському

Шановний Пане Ректоре!

У цій складній ситуації, в якій опинилася Ваша країна, я від себе та від імені всієї академічної спільноти Поморської академії в Слупську хочу запевнити Вас у нашій єдності та підтримці вас – наших сусідів і друзів. Ми віримо, що Європа та світ будуть вживати заходів для захисту демократії та свободи, а також поваги до закону та людської гідності. Як Ваш університет-партнер, ми підкреслюємо нашу одностайну позицію щодо підтримки Вашого ставлення та заявляємо про нашу готовність допомогти.

З повагою,

dr hab. inż. Zbigniew Osadowski, prof. AP

Ректор Поморської академії в Слупську

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAN

Rector

Познань, 24.02.2022

Шановні Українські Колеги,

інформація про російську агресію в Україні непокоїть нас від початку 2014 року. Весь цей час ми активно підтримували Вас і вірили у дипломатичний шлях виходу з так важкої ситуації, але сьогоднішній ранок показав усьому цивілізованому світові, що агресор не має ні жалю, ні людяності.

В ці трагічні хвилини ми постійно думаємо про Вас, співчуваємо Вам і кожен день, нехай тільки морально, підтримуємо Вас!

Прийміть щирі слова співчуття та підтримки від мене та всієї академічної спільноти Університету ім. Адама Міцкевича в Познані.

З Україною в серці!

Проф. Богуміла Канєвска
Ректор

Академічна спільнота Університету ім. Адама Міцкевича в Познані.
Ректор

ul. H. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań, Poland
tel. +48 61 829 43 08
rector@amu.edu.pl

www.amu.edu.pl

ΠΡΕΣΒΕΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ПОСОЛЬСТВО
РЕСПУБЛИКИ КИПР
В УКРАЇНІ

Ref.# 592-03.08.036, of 25 May 2022

Mr. Oleksandr Spivakovskiy
Rector of Kherson State University

Dear Mr. Rector! Dear Community of Kherson State University! Dear Residents of Kherson!

I cannot come close enough in sharing the overall amount of sorrow and grief that you are experiencing, as the result of the Russian invasion to Ukraine. The war found me in Kyiv, from where I relocated a week after, also to the city of Ivano-Frankivsk (as partly did the Kherson State University), where I stayed for two months until my return to Kyiv was possible.

Last summer, our previous Ambassador visited Kherson and Mykolaiv, returned with the most marvelous impressions and we could not have predicted the scenery would so tragically alter in less than a year.

I want to assure you that we in Cyprus have a deep comprehension of what invasion, occupation with all the ensuing consequences mean. I did not experience it in my homeland, but I am honoured to be with you, on your land, to support you on a personal, as well as on a professional level, at these unprecedented times. Let me convene the unreserved solidarity of Cyprus with the people and the Government of Ukraine.

In this regard, my country has adopted a series of measures from sanctions to facilitations in order to alleviate the burden of the Ukrainian people. Under the Union Civil Protection Mechanism, Cyprus has gathered an unprecedented volume of humanitarian aid and adopted a Temporary Protection Directive that grants residence permit, access to labour market, housing and medical assistance. Through the European Peace Facility, we provide equipment and supplies to the Ukrainian Armed Forces. Moreover, the Council of Ministers has approved a proposal by the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth concerning the provision of support to pupils and students from Ukraine, so that they can continue their education in Cyprus. The decision concerns public, private and academic institutions.

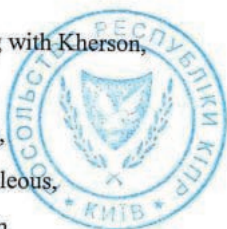
Dear residents of Kherson, from the first moments of the Russian invasion to Ukraine, Cyprus was and will continue to be on your side. Our sincere condolences for the tragic loss of human lives. Our prayers and thoughts are with you. Ми переможемо, Слава Україні!

Standing strong with Kherson,

Sincerely yours,

Lina Themistocleous,

Head of Mission

Nice, Friday 25th February, 2022

Jeanick BRISSWALTER
Président

Grand Château
28 avenue Valrose
BP2136
0613 Nice cedex2

Prof. Aleksander Spivakovsky
Rector of Kherson State University

Dear friends,

We are still in shock by the news of the unjustified invasion of your country and the terrible attack on the city of Kherson, where your University is located.

I can imagine the state of mind and anxiety that students and staff of your University must be experiencing.

Strong links unite our two universities and I want to use this message of friendship to show our support for your university and more generally for the Ukrainian people who are currently undergoing an ordeal as hard as it is revolting.

This morning, I brought together several of my vice-presidents to study the best ways to come to your support. Targeted actions are planned, but please do not hesitate share with us what actions would be the best support for you in the short and medium term.

I know that you are in contact with some of my vice-presidents. Please stay connected with them as much as possible and give us news.
We will do our best to help you.

King regards

Université Côte d'Azur

Le Président

Jeanick BRISSWALTER

Pr Jeanick BRISSWALTER

Président d'Université Côte d'Azur

Шановний Пан Ректор,

Ми сповнені тривоги та смутку через події, які наразі відбуваються в Україні, і хочемо висловити Вам щирі співчуття, як університету-партнеру.

We are deeply saddened and highly concerned about Russian troops invading Ukraine and dare not even to imagine what a difficult situation this must be. Please rest assured that our International Office is in close contact with all incoming exchange students from your institutions, those who are already in Klagenfurt and those who were supposed to arrive in the coming days. Should it be deemed of help from your point of view, we would also be more than willing to explore possibilities for granting additional scholarships for exchange students from your institution. If there is any other way to support you in this terrible situation, please do not hesitate to let us know.

With my very best wishes,

Oliver Vitouch

| Prof. Dr. Oliver Vitouch |
| Rector |

Universitätsstr. 65 – 67
9020 Klagenfurt, Austria

e-mail: rektorat@aau.at
www.aau.at/rektorat
www.aau.at/rektoratsbuero

HILBERT COLLEGE

March 1, 2022

To our Ukrainian Friends:

We are alarmed and saddened by Russia's tragic assault on your country. Our prayers are always with you as you bravely face this horrible time. We condemn this needless Russian aggression and call on all academic communities around the world to do the same.

Please do not hesitate to reach out to Hilbert College for any help during this trying time. Our entire community of students and employees are there for you.

Regards,

Michael Brophy
President
Hilbert College
Hamburg, New York
USA

5200 South Park Avenue • Hamburg, New York 14075 • Phone (716) 649-7900 • www.hilbert.edu

L' Ambasciatore d' Italia

000679

Kyiv, 24 MAG. 2022

Da Nector,

We are fully aware that you are facing a very difficult moment. Let me reassure that Italy condemns in the strongest terms Russia's unjustified aggression against Your country and therefore fully reiterates its unwavering support to Ukraine's territorial integrity, including Kherson region.

Italy also fully supports the Ukraine candidacy to the EU since you are fighting a battle for the values of freedom and democracy. You fully deserve the right to be considered a member of the European family.

Your sincerely,
Pier Francesco Zazo

KHERSON STATE UNIVERSITY
RECTOR
Oleksandr Spivakovskiy

Олександр Співаковський зазначає, що наш університет високо цінує турботу та бажання підтримати студентів і співробітників. *«Це дуже важливо для нас: знати, що світ усвідомлює, з якою агресією та геноцидом стикнулися Херсон і Україна», – акцентує ректор та дякує всім, хто намагається допомогти.*

Отримали листа-підтримки й від колективу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Колеги зібрали в допомогу нашому регіону миючі та дезінфікуючі засоби, продукти харчування та засоби особистої гігієни.

Спільнота Гуманітарно-природничого університету імені Яна Длугоша в Ченстохові (Республіка Польща) теж висловила слова підтримки і запросила

повідомити про потреби та обсяг допомоги. До підтримки Херсонського державного університету долучився Коледж Санта-Фе (Гейнсвилл, Флорида).

Асоціація ректорів Франції 11 березня висловила свою позицію щодо ситуації в Україні та підтримку в інтелектуальній боротьбі за незалежність України.

«Дякую своїм друзям – віцепрезиденту одного з найбільших університетів Європи – Університету Ніцци-Софія Антиполіс – Філіпу Лаїру, Лоранс Неліс, професору Жоржу Малє, і ще... сотням своїх колег, з якими ми зробили 7 спільних європейських академічних проєктів!», – зазначив ректор ХДУ Олександр Співаковський.

З 24 лютого по 14 червня - до захоплення університету - у парку майорили синьо-жовті стрічки

Наведемо український переклад та оригінал
позиції Асоціації ректорів Франції.

Від: News Tank Education & Research <redaction.her@newstank.fr> Париж
- Стаття № 244862 - Опубліковано 10.03.2022 о 16:52 Університети Франції
«призупиняють до подальшого повідомлення меморандум про взаєморозуміння, підписаний в 2013 році з Союзом ректорів Росії», повідомляє про асоціацію 03/10/2022 . Висловлюючи своє «здивування», вона таким чином реагує на позицію ректорів Росії, чия Конференція (RUR) оприлюднила декларацію про підтримку вторгнення Російської Федерації в Україну. Університети Франції наголошують, що RUR «підтримує збройний конфлікт і закликає до «денацифікації» України, таким чином передаючи неправдиву інформацію від російської влади».

«Ця декларація, підписана російськими ректорами з власної ініціативи або під тиском їх влади, суперечить цінностям європейських університетів і щодо яких вони не мають наміру йти на компроміс», - додає французька конференція. Університети Франції «повністю підтримують рішення EUA (Європейської університетської асоціації) призупинити до подальшого повідомлення участь дванадцяти членів Союзу російських ректорів у своїй роботі» і «запрошує французькі заклади» знову призупинити до подальшого повідомлення будь-які форми інституційне співробітництво з російськими університетами-підписантами при підтримці міжособистісних відносин, сумісних з цінностями європейських університетів.

De : News Tank Éducation & Recherche <redaction.her@newstank.fr>
Paris - Article n°244862 - Publié le 10/03/2022 à 16:52

France Universités « suspend jusqu'à nouvel ordre le protocole d'accord qu'elle a signé en 2013 avec l'Union des recteurs de Russie », annonce l'association le 10/03/2022. Faisant part de sa « stupéfaction », elle réagit ainsi à la prise de position des recteurs de Russie dont la Conférence (RUR) a publié une déclaration soutenant l'invasion de l'Ukraine par la Fédération de Russie.

France Universités souligne que la RUR « soutient un conflit armé et appelle à la «dénazification» de l'Ukraine, relayant ainsi les fausses informations du pouvoir russe».

«Cette déclaration, signée par les recteurs russes de leur propre chef ou sous la pression de leurs autorités, contrevient aux valeurs que portent les universités européennes et sur lesquelles elles n'entendent pas transiger», ajoute la conférence française.

France Universités «soutient pleinement la décision de l'EUA (European university association) de suspendre jusqu'à nouvel ordre la participation de douze membres de l'Union des recteurs de Russie à ses travaux» et «invite les établissements français à suspendre jusqu'à nouvel ordre toute forme de coopération institutionnelle avec les universités russes signataires tout en maintenant les relations interpersonnelles compatibles» avec les valeurs des universités européennes.

9 березня 2022 року Херсонський державний університет підготував відкритий лист-звернення до всіх закордонних друзів і партнерів з проханням підтримати створення гуманітарного коридору для мешканців Херсону. У листі викладачі покликаються на Женев-

ську конвенцію, у якій зазначено право людей на отримання гуманітарної допомоги під час воєнних дій.

Лист було надіслано до університетів, журналістів, радіо та телеканалів багатьох країн Європи.

Текст:

З 24 лютого 2022 року Україна перебуває під підступними та обурливими обстрілами військ Російської Федерації. Два тижні залишили тисячі людей без доступу до їжі та необхідної допомоги. Херсон опинився на межі гуманітарної кризи через порушення статті 23 Женевської конвенції, яка регулює вільне постачання посилок з медикаментами, продуктами харчування та одягом.

Ситуація в Херсоні наразі є вкрай складною: люди гинуть і для виживання потребують гуманітарної допомоги. Всупереч усім зусиллям громадян України зібрати та доставити продукти харчування, ліки та одяг, російські окупанти не дозволяють вільне постачання всіх партій медикаментів, медичного приладдя та продуктів першої необхідності.

Навіть діти, породіллі та годувальниці, які, відповідно до статті 70.1. Додаткового протоколу I до Женевської конвенції, користуються особливими пільгами та особливим захистом, перебувають під загрозою голодної смерті. Через труднощі, пов'язані з пересуванням персоналу (порушення ст. 71 ДП I) Україна не може своєчасно реагувати та надавати допомогу. У Херсоні закінчуються борошно та дріжджі для випікання хліба, засоби особистої гігієни, знеболювальні речовини, інсулін та інші специфічні препарати та найважливіші продукти харчування. Більш того, у деяких районах не вистачає медперсоналу, зокрема хірургів. Порушення Женевської конвенції завдає шкоди найуразливішим верствам населення, зокрема літнім людям, жінкам, дітям та людям з обмеженими можливостями. Тож, для збереження життів необхідно створити зелений коридор.

Ми закликаємо вас допомогти й забезпечити вільне постачання гуманітарної допомоги до Херсона і захистити мирних жителів, щоб тисячі херсонських сімей, які борються за виживання, не були позбавлені доступу до своєчасної, рятівної гуманітарної допомоги.

З повагою
професорсько-викладацький склад
Херсонського державного університету

Dear Sir/Madam,

Ukraine has been under a deceptive and outrageous military attack by the Russian Federation since February 24th, 2022. Two weeks of the war have left thousands of people without access to food and reliant on aid. Kherson is on a knife-edge to face the humanitarian crisis due to the breach of Article 23 of the Geneva Conventions that establish standards for consignments of medical supplies, food and clothing.

The situation in Kherson is extremely desperate with people dying or requiring humanitarian aid just to survive, despite all the efforts of Ukrainian citizens to collect and deliver food, medicine, and clothing. The Russian invaders do not permit the free passage of all consignments of medical and hospital supplies and essential food supplies.

Even children and nursing mothers, who, under the Additional Protocol I Art. 70.1., are to be accorded preferential treatment or special protection, are at risk of starvation. Due to challenges involved in the movement of the relief personnel (breach of the API Art. 71), Ukraine cannot provide help in time. Kherson is running out of flour and yeast for baking bread, personal care products, painkillers, insulin and other specific medicines and essential foods. Moreover, in some locations, there is not enough medical personnel, surgeons in particular. The decrease in aid harms the most vulnerable citizens, including the elderly, women, children, and people with disabilities. Without a large-scale cross-border response, lives will be lost.

We are calling you on to help ensure the free passage of the humanitarian aid to Kherson and to help with the protection of civilians caught up in war, to ensure millions of Kherson's families struggling to survive are not denied access to timely, life-saving humanitarian assistance.

Your support has a vital role in saving lives.

Yours faithfully,

Academic Staff of Kherson State University

У 52-му випуску міжнародного наукового журналу *Palaeartic Grasslands*, який редакційна колегія присвятила Україні та її людям, що героїчно борються з агресором, було опубліковано статтю міжнародного авторського колективу за участю науковців кафедри ботаніки Херсонського державного університету Івана Мойсієнка, Наталії Скобель, Олександра Ходосовцева, Наталії Загороднюк, Марини Захарової.

Навколо України об'єднався весь світ. Обкладинку виконали в жовто-синіх кольорах на підтримку України, яка героїчно бореться з агресором. У журналі є розлога і багато ілюстрована стаття науковців кафедри ботаніки

про перші результати експедиції EDGG в Україні в 2021 році. Яка ж красива наша Україна і як гарно ми тут жили та працювали, поки не вторглися росіяни!

Покликання на вебсторінку видання:

<https://vegsci.blog.org/2022/03/03/palaeartic-grasslands-52-is-published-dedicated-to-ukraine-and-its-people/?fbclid=IwAR1T0Yyye3F4uwjGk8oNg19ohlquzeFh4xNzXCGRaRXgFzgoAfy1HtqUShl>

Покликання на пдф-формат видання:

https://edgg.org/sites/default/files/page/Palaeartic_Grasslands_52.pdf

ХДУ – прихисток для учасників освітнього процесу та херсонців

Укриття, які вдалося облаштувати в головному корпусі Херсонського державного університету та гуртожитках заздалегідь, з початком повномасштабного вторгнення росії повною мірою виконали свою функцію. Херсон окупували буквально в перші дні. Тоді ж російська техніка хаотично обстрілювала місто... Перебування в укриттях та сама їх наявність забезпечували відчуття безпеки, а ще вони дали усвідомлення, що університетська спільнота – єдина родина.

Студенти та співробітники університету були, як ніколи, згуртовані! У пер-

ші ночі в укриттях університету та гуртожитків була тепла, добра атмосфера, високий рівень самоорганізації, жодної паніки. На початку березня були дні, коли в укриттях на території університету перебували одночасно до 800 людей.

На початок березня у гуртожитках ХДУ проживали близько 50 здобувачів та майже 100 співробітників та аспірантів університету. Значна частина студентів виїхала за місцем перебування родин за межі Херсона. Але навіть у травні-червні в гуртожитках ще проживали люди.

Вид з вікна гуртожитку ХДУ

*У перші дні окупації патріотичні херсонці виходили на мітинги проти росії.
Березень 2022 р. Фото Олександра Корнякова*

У ХДУ облаштували укриття

***Ректор Олександр Співаковський і проректор Максим Вінник
у гуртожитку університету 4 березня 2022 р.***

***Ректор ХДУ Олександр Співаковський
з родиною в укритті. 26.02.2022***

Продукти для мешканців гуртожитку ХДУ. 28 лютого 2022 р.

До укриття ХДУ завітали представники Червоного Хреста

Медицина допомога. Лікарі оглянули дітей та співробітників ХДУ

У холі головного корпусу ХДУ для дітей з укриття організували мультики

*Усе буде добре! Ніч в укритті
гуртожитку ХДУ*

*Життя в укриттях
гуртожитків ХДУ*

*У гуртожитку. Навіть одяг каже,
що Херсон - це Україна*

*Для мешканців гуртожитків
організовано гаряче харчування*

Перший проректор Сергій Омельчук, проректори Дар'я Мальчикова, Максим Вінник, декани та викладачі опікувалися своїми колегами та здобувачами, також збирали та розвозили гуманітарну допомогу по лікарнях, де на початку березня було багато поранених українських військових, які під час вторгнення тримали оборону області... Підключилися й студенти-волонтери. За можливості співробітники знаходилися на робочих місцях, координувалися з владою міста, зокрема з міським головою Ігорем Колихаєвим.

Велика відповідальність лягла на проректора Максима Вінника, який цілодобово разом з підпорядкованими йому службами забезпечував життєдіяльність університету.

Неймовірний патріотизм та несприйняття будь-якої фейкової інформації демонстрували студенти, які є учасниками спільноти студентів в Телеграм-каналі (<https://t.me/c/1228602785/90808>). Провокації вони припиняли відразу! Усі розуміли, що довіряти потрібно тільки перевіреним інформації від офіційних джерел.

4 березня ректор університету Олександр Співаковський відвідав студентів та викладачів, які проживають у гуртожитках. Відзначив патріотичний настрій. Волонтерський центр університету, адміністрація студмістечка та університету роблять усе, щоб забезпечити нормальну життєдіяльність гуртожитків.

«Цікаво було почути про реальний стан речей від самих студентів. Розпитував, як побудований побут, чи всім забезпечені. Вражений високим рівнем самоорганізації та взаємопідтримки. Виявляється, гарячу їжу готують на всіх по черзі, розносять у сховище та в хол першого поверху, де зазвичай всі збираються. Ліки є. Атмосфера дружня! Отримав заряд позитиву!» - поділився враженнями ректор.

4 березня відновила роботу їдальня на базі Херсонського державного університету. Тут готували гарячу їжу для тих,

хто перебуває в укриттях та не має змоги робити це самостійно.

«Звісно, не за таких обставин ми планували довгоочікуваний запуск оновленої їдальні Херсонського державного університету. Однак, все ж та підготовча робота, яку попередньо провів проректор Максим Вінник, дозволила забезпечити всі необхідні умови для приготування їжі для наших студентів, викладачів, співробітників та херсонців, що перебувають в укриттях університету», – коментує ректор Олександр Співаковський.

На базі їдальні було все необхідне для приготування їжі – відповідні умо-

Здобувачі у гуртожитках ХДУ разом готували гарячу їжу

ви, техніка. Приготуванням займалися небайдужі співробітниці Херсонського державного університету та ті, хто знаходився в укритті. Робота налагоджена, було встановлено чергування кухарів, проблем з продуктами не було. Закупівля та підвіз продуктів здійснювався силами Волонтерського центру ХДУ спільно з іншими волонтерами міста.

Студентки готують український борщ

Смачно, як вдома! Саме так студенти Херсонського державного університету, які перебувають у гуртожитках, говорили про раціон свого харчування. Щодня по черзі вони готували їжу на всіх, вкладаючи душу у свої страви, адже це для друзів. (<https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=15499>)

**Смачно, як вдома.
У гуртожитку ХДУ**

7 березня у Херсоні було неспокійно, прямо над центром міста була знищена ракета. На територію університету впали її уламки. На щастя, ніхто не постраждав.

Самоорганізація, згуртованість – це те, що молодь демонструвала кожен день. 22 березня студенти університету разом готували українську національну страву, бо яка ж Україна без вареників! Це можливість відволіктися, поспілкуватися у дружньому колі та й, звичайно, згодом поласувати смачненьке. Навчилися ліпити вареники навіть ті, хто не вмів. Готували вареники двох видів: з картоплею та з капустою.

А 5 квітня студенти ХДУ опанували мистецтво приготування запашного домашнього хліба із хрусткою скоринкою. Випікали за особливим українським рецептом – з любов'ю та вірою в Україну! У кожен паляницю дівчата вкладали душу.

8 квітня смачний, наваристий домашній борщ зігрів та об'єднав студентів ХДУ за одним столом. У студмістечку ХДУ готували традиційну українську страву. Готували з особливим ентузіазмом! Адже борщ – національний бренд української кулінарної культури! Усім сподобалося, усі задоволені!

Забезпечували необхідними продуктами харчування студентів керівництво студмістечка та Волонтерський центр ХДУ.

Було розуміння, що крім безпосередньо приготування їжі, такі загальні заходи мають на меті й психологічно підтримати один одного, дати відчуття єдиної родини, яка разом готує, разом куштує страви та разом переживає всі труднощі.

На жаль, після того, як відбулось захоплення (см. розділ Захоплення) окупаційною «владою» приміщень Херсонського державного університету 14 червня, перебування студентів та співробітників у гуртожитках було унеможливлено. Приміщення почали використовувати російські військові.

7 березня на територію Херсонського державного університету впали уламки збитої ракети. На щастя, ніхто не постраждав

***7 березня. Уламки ракети на території ХДУ.
«Це такий «привіт» нам до 8 березня?!», - написав ректор Олександр
Співаковський на своїй сторінці у Фейсбук***

Волонтерський центр ХДУ

Волонтерський центр Херсонського державного університету - неформальна структура, яка була створена задовго до початку повномасштабних військових дій на території України. Обєднавшись, студенти та викладачі надавали адресну допомогу соціальними закладам, зокрема дитячому притулку. Тривав збір допомоги для наших військових, які боронили державу на сході України з 2014 року.

З початком повномасштабної війни Волонтерський центр узяв на себе турботу про студентів, співробітників, ветеранів навчального закладу. Лідером Центру стала проректорка Алла Цапів, координаторами - керівниця відділу по роботі з обдарованою молоддю Юлія Юріна й голова Наукового товариства

**Викладач Микола Гоманюк привіз волонтерську допомогу до гуртожитку ХДУ.
28 лютого 2022 р.**

університету Тамара Мандич, головними помічниками були працівники гуманітарного відділу ХДУ та усі охочі.

Цікавий факт, затвердження Алли Цапів на посаді проректорки відбулось на засіданні вченої ради Херсонського державного університету 26 березня. В умовах великих зовнішніх викликів університет зміцнював команду, продовжував невідомий рух уперед заради втримання на високому рівні нашого бренду та підтримки здобувачів і співробітників.

Волонтерський центр щоранку проводив координаційну нараду, на якій оброблялась інформація щодо потреб та стану всіх студентів і співробітників.

У перші дні повномасштабного вторгнення значна частина співробітників та здобувачів перебувала в гуртожитках та укриттях. Якщо врахувати, що на календарі були кінець лютого – початок березня, то тривало поширення вірусних захворювань, загострювалися на тлі стресу хронічні хвороби. Натомість у місті у вільному продажу не було навіть звичайних ліків від застуди, не говорячи про ліки від тиску, кардіологічні препарати тощо. Виявилося, що з продажу зникли усі тироксини, які для багатьох людей життєво необхідні.

**Керівниця відділу по роботі з обдарованою молоддю ХДУ Юлія Юріна привезла допомогу.
28 лютого 2022 р.**

***Проректор Максим Вінник та декан Ігор Пилипенко.
Волонтерський центр ХДУ.
5 березня 2022 р.***

***Декан Ігор Пилипенко та проректорка Дар'я Мальчикова
у Волонтерському центрі.
Квітень 2022 р.***

На першому етапі вдалося зв'язатися з представниками товариства Червоного Хреста в області. Вони привезли необхідні продукти та навіть солодощі для дітей, які перебували в укритті. Також приїздив лікар - оглянув дітей, зробив відповідні призначення та надав ліки.

Завдяки спонсорській підтримці закордонних університетів-партнерів та профспілкових організацій викладачів і студентів ХДУ вдалося закупити необхідні продукти для мешканців гуртожитків. Більш того, сформувати продуктові набори, які були доставлено до викладачів поважного віку. Також Волонтерський центр систематично надавав допомогу студентам, викладачам та співробітникам університету, що знаходяться в гуртожитках.

У квітні Волонтерський центр завдяки проведеному анкетуванню з-поміж студентів, співробітників, викладачів розширив напрями допомоги для тих, хто знаходиться в окупації. Проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної

роботи Алла Цапів зазначила, що робота центру можлива завдяки залученню коштів від колег та друзів. «Це дозволяє нам здійснювати необхідну закупівлю продуктів, формувати продуктові набори. За період з 18 березня по 8 квітня ми видали 59 продуктових наборів для науково-педагогічних працівників університету, для наших колишніх співробітників літнього віку. Ми розширили кількість отримувачів допомоги і включили наших аспірантів й молодих науковців, які самостійно виховують дітей або мають багатодітні родини».

Активізувала свою роботу й профспілкова організація співробітників ХДУ. За словами її очільника Ігоря Головченка, профком активно співпрацював з Волонтерським центром. Зокрема, завдяки злагодженій роботі вдалося підтримати й надати гуманітарну допомогу колегам, які цього потребували.

В умовах тимчасової окупації та, як наслідок, низки гуманітарних проблем, з якими зіткнулися херсонці, першочерговою місією волонтерів стала підтрим-

**Чергова партія продуктів від Волонтерського центру.
Березень 2022 р.**

ка університетської спільноти, адже не всі студенти змогли поїхати додому, не в усіх викладачів поважного віку та ветеранів праці є можливість забезпечити

себе продуктами й ліками, і колегам із маленькими дітками теж потрібно приділити увагу, аби нелегке сьогодення зробити бодай трохи комфортнішим.

**Секретарка вченої ради Наталія Воропай
у Волонтерському центрі ХДУ.
8 квітня 2022 р.**

**Проректорка Дар'я Мальчикова
сортуює ліки у Волонтерському
центрі ХДУ.
12 квітня 2022 р.**

Пошук і закупівля необхідних товарів, логістична робота, доставка продуктових наборів і медикаментів за адресами — це повсякденна робота Волонтерського центру. А поставлені завдання волонтери вважали виконаними, коли бачили вдячні усмішки та сповнені надії погляди своїх адресатів, адже вся університетська спільнота єдина в підтримці один одного та вірі в неодмінній перемозі незламної України!

Активна діяльність Волонтерського центру тривала до початку червня. Але співробітники ще в травні почали відчувати зайву увагу представників окупантів та призначеною ними «влади» до діяльності Херсонського державного університету. Ставало все небезпечніше організовувати роботу центру.

14 червня Волонтерський центр фактично припинив свою публічну роботу – відбулось захоплення приміщень Херсонського державного університету. На той час співробітники ХДУ, які були волонтерами, стикнулись із проблемами неможливості отримати готівкові кошти, які партнери та доброчинці надсилали на банківські картки. В Хер-

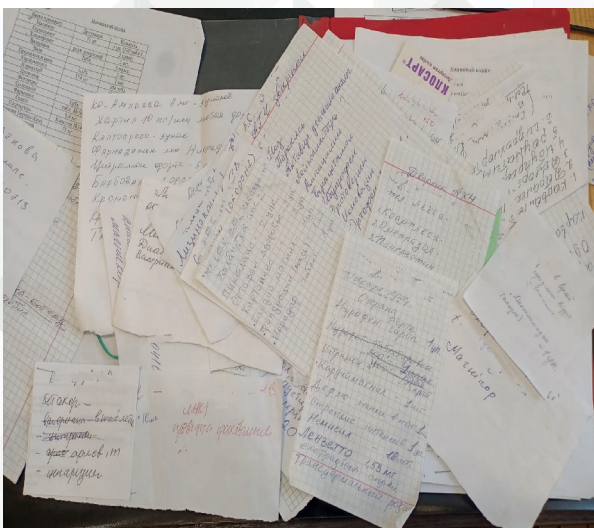

**Робота Волонтерського центру ХДУ.
15 квітня 2022 р.**

**Сортування партії ліків у
Волонтерському центрі.
Травень 2022 р.**

сонській області фактично перестала працювати українська банківська система. В асортименті херсонських торгових мереж у наявності були здебільшого товари російського виробництва, які

**Список замовлень на ліки до Волонтерського центру ХДУ.
Червень 2022 р.**

постачалися з Криму. Запаси гуртових складів, де зберігалися товари українського виробництва, було вичерпано, бо жодного разу не поповнювалися з початку повномасштабного вторгнення – Херсонська область була і залишалася заблокованою.

Захоплено було також і гуртожитки ХДУ, звідки в один день вимусили виселитися декількох десятків студентів, які ще там залишалися, та співробітників.

Отже робота Волонтерського центру зараз – це організація доставки ліків на окуповану територію для співробітників, які залишаються в Херсоні та надання точкової матеріальної допомоги.

**Співробітниці гуманітарного відділу ХДУ сортують ліки, завезені з підконтрольної території.
Червень 2022 р.**

Матеріальна підтримка співробітників та здобувачів

Для співробітників та здобувачів освіти Херсонського державного університету в умовах життя в окупації важлива й матеріальна підтримка. У її залученні були задіяні всі, хто має відповідні контакти, ресурси, можливості та головне – бажання допомогти.

У квітні ректор університету Олександр Співаковський залучив перший транш допомоги в розмірі 10 тис. доларів для викладачів та співробітників нашого освітнього закладу. 100 наших колег отримали на свої картки по 100 доларів у гривневому еквіваленті. Це ті люди, хто вимушений був піти на простій у зв'язку з неможливістю виконання службових обов'язків, хто мав скрутне матеріальне становище. Наш університет вишукував можливості підтримати своїх співробітників в умовах повної блокади та окупації більшої частини області. Адже люди, які залишилися в окупації не повинні відчувати, що їх хтось залишив, що вони лишилися самі без допомоги, без уваги.

З перших днів війни спільнота Херсонського державного університету відчувала дружнє плече підтримки колег та партнерів.

«Навіть в умовах важкого оговтання від жахів війни наші друзі та колеги з Київського національного університету імені Тараса Шевченка знайшли силу й витримку для важливої та доброї справи. Колектив географічного факультету за керівництва Сергія Запотоцького здійснив чергову закупівлю найнеобхідніших ліків для представників Херсонського державного університету», – розповідає проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова.

На засіданні ректорату університету 11 квітня перший проректор Сергій Омельчук доповів про участь ХДУ в американсько-українському проєкті «Ініціатива академічної доброчесності».

У ньому брали участь троє представників університету – перший проректор Сергій Омельчук і викладачі факультету комп'ютерних наук, фізики та математики Віталій Кобець та Анастасія Бистрянцева. У межах проєкту вони мали змогу через фонд підтримки українських університетів отримати кошти, які спрямували на купівлю медикаментів для співробітників та науково-педагогічних працівників.

У квітні університет через керівницю пресцентру Оксану Казакову та за сприяння проректорки Алли Цапів залучив міжнародну фінансову грантову допомогу від фонду Nova Ukraine у розмірі 3 тис. доларів. Ці кошти надійшли на рахунок Волонтерського центру ХДУ та були спрямовані на закупівлю продуктових наборів, ліків для співробітників, ветеранів, аспірантів.

Загалом допомога постійно надходила для університету у вигляді продуктів харчування, засобів гігієни, ліків. Наймовірними зусиллями все це адресно доставлялося в заблокований Херсон і розподілялося згідно з заявками.

Соціально-психологічна служба ХДУ

Соціально-психологічна служба працює в університеті майже 10 років.

Починаючи з перших днів війни, фахівці соціально-психологічної служби активно включилися в соціальну та психологічну підтримку як безпосередньо співробітників університету, так і мешканців міста й області.

На сторінці у Фейсбук було опубліковано величезний обсяг інформації, яка стосувалася підтримки психічного й фізичного здоров'я, запущено телеграм-канал для реагування на запити.

З початку повномасштабного вторгнення за допомогою до спеціалістів звернулися сотні мешканців Херсонщини. Серед основних проблем, що хвилювали херсонців – як опанувати себе під час військових обстрілів, як зберегти спокій своїх рідних під час повітряних тривог, як поводити себе в різних місцях, там, де є скупчення людей, як діяти під час перетину кордонів окупованих і неокупованих територій, як включитися в освітній процес на відстані з окупованих територій і бути при цьому спокійним.

Працівниками служби є психологи, соціальні працівники та соціальні педагоги, кожен з яких представляє окремий напрям роботи. Крім того, всі психологи, які працюють у університеті стали волонтерами соціально-психологічної служби й проводять консультації для всіх, хто звертається.

Авторитет служби настільки високий, що від фейкового “херсонського державного університету”, який «працює» на захоплених площах ХДУ, були спроби привласнити досягнення та ім'я цієї служби. Ураховуючи ці обставини, соціально-психологічна служба університету офіційно повідомила: працюємо тільки у структурі державного закладу вищої освіти Міністерства освіти і науки України. Фахівці готові й надалі надавати соціально-психологічну

допомогу всім, хто її потребує, у межах українського законодавства.

Закликали не вірити фейкам, бо своє здоров'я можна довіряти лише фахівцям, які мають досвід та авторитет! Подібних служб на Херсонщині більше немає! Така служба функціонує тільки в Херсонському державному університеті!

15 березня студенти та співробітники університету долучилися до зустрічі з практичним психологом, присвяченій гармонізації емоційного стану. Лектором заходу виступила керівниця психологічної служби Полтавського державного аграрного університету, практичний психолог зі стажем та фізичний реабілітолог за другою освітою Ірина Плаксієнко.

«Основна мета нашої зустрічі – надати цікаві та ефективні вправи, спрямовані на опанування емоцій в стресовій ситуації без негативних наслідків для себе», – зазначила психологиня.

Зустріч об'єднала близько 100 викладачів, студентів та співробітників з багатьох закладів вищої освіти України, серед них і Херсонський державний університет.

Керівник соціально-психологічної служби Іван Крупник розповів, що в умовах постійного «скролінгу», буквально занурення в море негативної інформації, і як наслідок, поступового психічного виснаження. Започаткували формат коротких відео антистресового направлення, у яких разом із психологом співробітники та здобувачі мають можливість засвоїти техніку і отримати психологічну допомогу «тут і зараз».

ПЕРЕМІЩЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ: ФІЗИЧНЕ ТА ЦИФРОВЕ

*Центр управління Херсонського державного університету
тимчасово переміщено на базу Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
(м. Івано-Франківськ)*

Наприкінці березня гостро постало питання захисту інформації, персональних даних здобувачів освіти та викладачів, а також ризиків під час проведення підсумкової атестації та вступної кампанії в умовах тимчасової окупації Херсонщини.

На щотижневих нарадах у Міністерстві освіти і науки України неодноразово порушувалися ці питання. Херсон з перших днів березня був та досі (станом на момент підготовки цих Хронік) залишається єдиним обласним центром, який знаходиться в окупації. Тому мали враховувати певні обмеження в адмініструванні, доступу до реєстрів Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО), безпековий чинник під час ухвалення тих чи тих рішень.

На жаль, в Херсоні погіршувалася ситуація, посилювався тиск на тих, хто сповідує українські та європейські цінності, почалися затримання та викрадення активістів з проукраїнськими поглядами. Місто опинилося під тотальним контролем російської нацгвардії, ФСБ та військових...

Міністерство освіти і науки України поставило жорстку вимогу – центри управління закладів вищої та фахової передвищої освіти Херсонщини мають бути тимчасово переміщені на підконтрольну уряду України територію.

На квітневому засіданні вченої ради Херсонського державного університету було підтримано рішення про необхідність переміщення центру управління університету. Це питання

вирішувалося колегіально, погоджуючись на такий крок, колектив ще раз підтвердив свою позицію – Херсонський державний університет – український заклад вищої освіти, тому потрібно зробити все для його збереження та захисту прав на освіту наших здобувачів та права на роботу наших співробітників.

20 квітня 2022 року Міністерство освіти і науки України оприлюднило наказ № 356 “Про тимчасове переміщення Херсонського державного університету”, який дозволив повноцінно здійснювати організаційно-управлінську, фінансову, освітню діяльність, а також інших процесів життєдіяльності університету в умовах воєнного стану.

Для Херсонського державного університету це вимушене та історичне рішення – тимчасове переміщення центру управління Херсонського державного університету на базу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в м. Івано-Франківськ.

З чим було пов'язане переміщення центру управління з тимчасово окупованої на підконтрольну територію:

- необхідність мати безпечну та стабільну систему адміністрування всіх бізнес-процесів університету (її неможливо забезпечити на тимчасово окупованій території) та підтримувати зв'язок із профільним міністерством;

- для забезпечення вчасної виплати заробітної плати працівникам та стипендій здобувачам. На тимчасово окупованій території доступ до казначейських рахунків (Херсонське казначейство на той час уже працювало в

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

20 квітня 2022р

м.Київ

№ 356

Про тимчасове переміщення Херсонського
державного університету

Відповідно до статті 57¹ Закону України «Про освіту», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, Указу Президента України від 14 березня 2022 року № 133 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 15 березня 2022 року № 2119-IX, ураховуючи листи Херсонського державного університету від 14.04.2022 № 01-31/247, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 13.04.2022 № 2022-01-26/25/515, з метою збереження життя та здоров'я громадян України, а також створення безпечного освітнього середовища, організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану

НАКАЗУЮ:

1. Тимчасово перемістити Херсонський державний університет разом з Відокремленим структурним підрозділом «Бериславський фаховий педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського Херсонського державного університету», Відокремленим структурним підрозділом «Генічеський фаховий коледж Херсонського державного університету» (далі – Університет) (згідно з наявною ліцензією на освітню діяльність, сертифікатами про акредитацію, свідоцтвами про атестацію) на базу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (ідентифікаційний код юридичної особи - 02125266, місцезнаходження юридичної особи: вулиця Шевченка, 57, місто Івано-Франківськ, Івано-Франківська область) до завершення дії воєнного стану.

2. Ректору Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Цепенда І.) забезпечити належні умови для функціонування Університету, надати допомогу в переміщенні Університету та організації освітнього процесу.

3. Ректору Університету (Співаковський О.) в оперативному порядку:

1) забезпечити тимчасове переміщення Університету та організацію освітнього процесу;

2) інформувати працівників і здобувачів освіти Університету з усіх питань, що стосуються тимчасового переміщення Університету, організації освітнього процесу, забезпечення місцем проживання (гуртожитками) тощо.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

м. Кропивницький) обмежений, тому треба забезпечити перехід на обслуговування казначейських рахунків в м. Івано-Франківськ. Це дозволило виконувати всі фінансові зобов'язання перед співробітниками та студентами. Кошти, як і раніше, надходять на карткові рахунки співробітників та студентів;

- тільки на підконтрольній Україні території можливий доступ до реєстрів Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО). В Херсоні це право було обмежено, виходячи з міркувань безпеки та захисту персональних даних. У м. Івано-Франківськ було організовано робоче місце адміністратора, є можливість вільно заходити до ЄДЕБО, вносити відповідну інформацію. Це дозволило нашим випускникам отримати документи про освіту державного зразка, вчасно вносити та корегувати інформацію про здобувачів та абітурієнтів.

«Ми щиро вдячні нашим партнерам з Прикарпатського університету, зокрема ректорові Ігорю Цепенді, за той прихисток, який отримав ХДУ та наші структурні підрозділи – Бериславський та Генічеський коледжі. Переміщення центру управління – це виважене та погоджене Вченою радою ХДУ рішення. Дякую колегам за розуміння та мудрість, конструктивну позицію. Де би кожен з нас не знаходився – в Херсоні, області, в іншій області України, в Івано-Франківську чи за кордоном – ми є єдиною освітянською родиною, командою, яка разом та з гідністю пройде усі випробування. Просто певний час ХДУ працюватиме у двох місцях – у Херсоні та Івано-Франківську. Упевнений, що дуже скоро ми всі будемо жити та працювати у вільній українській Херсонщині», - зазначив ректор університету Олександр Співаковський.

**Спільний брифінг
ректора Херсонського державного університету Олександра Співаковського та ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігоря Цепенди. 4 травня, Івано-Франківськ**

Довелося заспокоювати здобувачів та їхніх батьків, пояснювати, що переміщення центру управління ХДУ жодним чином негативно не вплине на освітній процес: усі, хто виконав навчальний план, будуть переведені на наступні курси, а всі, хто має отримати документи про здобуття освіти, отримують їх відповідно до законодавства України. Наші викладачі в дистанційній формі здійснювали освітній процес, була чітка комунікація між здобувачами та представниками кафедр, деканатів.

4 травня відбувся брифінг ректорів Херсонського державного університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Головне питання – робота ХДУ в умовах тимчасового переміщення центру управління до м. Івано-Франківськ.

Ректор ХДУ Олександр Співаковський подякував освітянській спільноті Прикарпатського університету за допомогу, підтримку та надання необхідних умов для роботи закладу.

«Наша співпраця – це якраз той об'єднуючий приклад єдності України, свідчення того, що в усіх українських освітян спільна мета – виховання освіченого, патріотичного молодого покоління. По суті, це кластерна модель співпраці двох закладів освіти, коли ми можемо використовувати кращі надбання один одного, вдосконалюватися та капіталізувати наших студентів», – прокоментував Олександр Співаковський.

Прикарпатський університет надає у користування один з корпусів, де наразі працює ректорат ХДУ, бухгалтерія, навчально-методичний центр та адміністратор ЄДБО. Також у тимчасове користування надано комп'ютерну техніку та інфраструктуру для розгортання електронних ресурсів, забезпечено доступ до користування інтернетом за допомогою Starlink. Крім того, у гуртожитках Університету Стефаника є місця для проживання представників Херсонського державного університету.

«На сьогоднішній день зроблено все для того, щоб Херсонський державний університет міг працювати. Зараз головне – це втримати навчальний процес, забезпечити діяльність університетів у цих складних умовах. Перекоаний в тому, що вже першого вересня цього року ми будемо вітати наших колег у Херсоні з початком нового навчального року», – зазначив ректор ПНУ Ігор Цепенда.

Під час спілкування з журналістами Олександр Співаковський підкреслив, що цінність Херсонського державного університету не в будівлях, а в студентах, викладачах та співробітниках. *«Робота під час пандемії навчила нас працювати дистанційно, ми посилили свої цифрові сервіси. Тому зараз можемо функціонувати в умовах, коли частина наших співробітників у Херсоні, частина у Івано-Франківську, а частина – взагалі в інших регіонах. Однак, де б не знаходилися викладачі, співробітники чи здобувачі – ми продовжуємо працювати та забезпечувати освітній процес», – зазначив ректор ХДУ.*

За словами Олександра Співаковського, наразі вся команда ХДУ працює над забезпеченням сталого функціонування закладу. А саме, доступу до ЄДБО, казначейських рахунків, захисту та збереження інформації, зокрема особистої. І, звісно, продовження надання якісних освітніх послуг та формування людського капіталу Херсонщини та України в цілому.

А вже 13 травня наші університети почали реалізовувати кластерну модель співпраці. Науково-педагогічні працівники Херсонського державного університету, що перебувають в Івано-Франківську, розпочали проходити очне науково-освітнє стажування на профільних кафедрах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Викладачі та аспіранти Херсонського державного університету мали змогу вивчити освітні програми, навчально-методичні комплекси профільних кафедр, ознайомитись з інформаційно-комунікаційними та цифро-

вими технологіями, з якими працюють колеги Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наразі розпочато плідну співпрацю, обмін думками та ідеями щодо покращення освітньої, наукової та міжнародної діяльності українських вишів, які сьогодні роблять усі необхідні кроки задля збереження якісної освіти в Україні і надання нашій молоді можливості навчатись і жити в рідній країні.

14 травня Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника відзначав День університету та День народження свого патрона університету Василя Стефаника.

Колектив Херсонського державного університету на чолі з ректором Олександром Співаковським привітав колег та ректора ПНУ Ігоря Цепенду:

Шановний пане Ігорю!

Від освітянської спільноти Херсонського державного університету приймуть найщиріші вітання з Днем університету та Днем народження патрона вашого закладу Василя Стефаника!

Ваш університет - один з кращих в Україні, ми пишаємось нашою теплою

дружбою. Сердечно вдячні за той прихисток, підтримку та допомогу, яку отримуємо від вас. Це у черговий раз підтверджує єдність України від півночі до півдня, від заходу до сходу та здатність підставити плече один одному у важкі часи, бути разом і разом ставати сильнішими.

Дуже символічним є те, що історії наших закладів схожі. Ви пройшли славетний шлях від Станіславського вчительського інституту до класичного національного університету. Ми - від Юр'ївського учительського інституту до класичного державного університету.

У своїх регіонах ми впевнено тримаємо лідерство, бо головне - це якість знань наших випускників.

Процвітання, неупинного розвитку, розширення горизонтів! У ці складні воєнні часи вся Україна прагне лише одного - Перемоги! Українці кожного дня доводять свою здатність чинити опір на всіх фронтах. Освітній - один з них! Тож перемог вам заради патріотичної, освіченої молоді, нашого людського капіталу, заради майбутнього!

**Ректор університету Олександр Співаковський
узяв участь в урочистому заході до Дня знань
у ПНУ імені Василя Стефаника**

Робота у режимі двох офісів

***Знайти Херсонський державний університет
у Івано-Франківську просто - він у центрі міста***

Незважаючи на переміщення центру управління фактично ХДУ продовжив певний час (до захоплення приміщень та припинення фізичного доступу до університету 14 червня) працювати у форматі двох офісів.

Переміщення – це не евакуація, бо вона не можлива через відсутність безпечних зелених коридорів. Більшість співробітників досі знаходяться в Херсоні. Так само й у наших структурних підрозділах. Ті, хто ухвалив особисте рішення виїхати з Херсону, Генічеська чи Берислава, діяли на свій страх та ризик.

***Івано-Франківськ,
вулиця Шевченка, 14. Корпус ПНУ,
в якому тимчасово розміщується
центр управління ХДУ***

Поступово частина колег переїхала до м. Івано-Франківськ.

Першими, хто взяв на себе відповідальність за організацію роботи нового офісу були ректор Олександр Співаковський, перший проректор Сергій Омельчук та проректорка Алла Цапів. Потім до них долучилися інші проректори, окремі керівники відділів та служб, співробітники.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника передав у користування Херсонського державного університету двоповерхове приміщення історичного корпусу на вулиці Шевченка, 14.

Розселення переміщених співробітників ХДУ відбувалось у гуртожитки ПНУ. Одночасно співробітники та керівники, які знаходилися в Херсоні, продовжували працювати, забезпечуючи життєдіяльність університету, викладачі дистанційно провадити освітню діяльність.

Така сама ситуація й у структурних підрозділах. Кожен на своєму місці продовжував виконувати свої обов'язки.

Засідання ректорів, вченої ради, наради проходили в режимі двох офісів

дистанційно та у змішаному режимі, коли частина співробітників знаходилися на своїх робочих місцях в Херсоні, а частина в Івано-Франківську. Певна кількість співробітників знаходяться за межами області, та за кордоном.

Ураховуючи вимоги документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну в університеті, з метою вдосконалення системи електронного документообігу, забезпечення проходження електронних документів та електронних копій документів і взаємозв'язок із системами електронного документообігу інших установ було підготовлено наказ ректора від 14.07.2022 № 346-Д «Про реєстрацію документів, підготовлених в університеті, у системі ХДУ24».

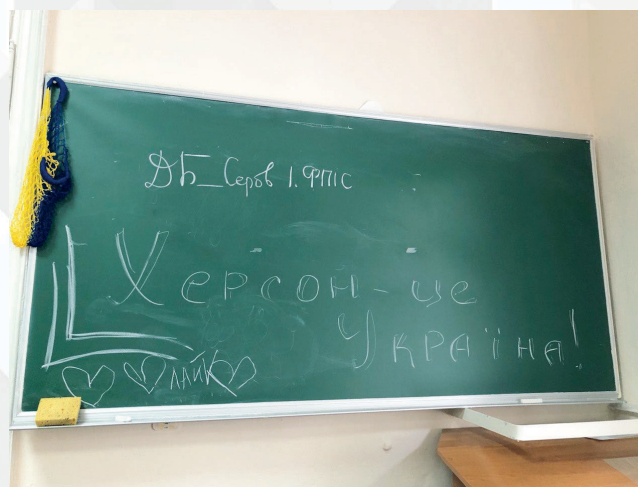
Захоплення приміщень Херсонського державного університету, яке відбулось 14 червня, стало точкою біфуркації: університет фізично втратив контроль над своєю інфраструктурою. У співробітників більше не було можливості знаходитися на своїх робочих місцях.

За дорученням ректора проректор Максим Вінник провів роботу з розірвання всіх договорів на постачання комунальних послуг та послуг зв'язку Херсонському державному університе-

ту. Натомість постало питання відпрацювання алгоритмів компенсації вартості комунальних послуг та їх оплати за приміщення Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, які ХДУ тимчасово використовує.

Також на погодження Міністерства освіти та науки України була внесена пропозиція перенаправити кошти, які були передбачені на компенсацію вартості комунальних послуг для Херсонського державного університету, до ПНУ з можливістю подальшого використання на створення умов проведення освітньої та наукової діяльності переміщеного ХДУ.

У вересні університет отримав позитивне рішення Міністерства освіти і науки України щодо спрямування 4 мільйонів гривень Прикарпатському національному університету імені Василя Стефаника на розв'язання інфраструктурних питань переміщеного Херсонського державного університету. 19 вересня відбулася нарада за участі адміністрації двох університетів, на якій були погоджені план та напрями використання коштів. Зокрема, передбачається реконструювати систему опалення в історичному корпусі ПНУ в м. Івано-Франківськ, який займає ХДУ, забезпечити розвиток цифрової інфраструктури ХДУ.

Напис на дошці в аудиторії офісу ХДУ у Івано-Франківську

Команда Івано-Франківського офісу ХДУ, серпень, 2022 р.

Переміщення цифрової інфраструктури

Питання переміщення цифрових ресурсів та сервісів Херсонського державного університету та захисту інформації, яка зберігалася на серверах університету, постало в перші тижні окупації області. Незважаючи на те, що на головній площі ХДУ до червня майоріли прапори України та Європейського Союзу, «асвабадітелі» виявляли цікавість до діяльності університету.

Досвід Херсонської державної морської академії, чиї адміністративний та навчальний корпуси розташовані в центрі Херсона, показав, що захоплення будівель може відбутися в будь-який час і тоді вже нічого не можна буде повернути назад чи довести необхідність вивезти якусь документацію чи матеріальні цінності. Приміщення морської академії захопили в квітні. *«Інтуїтивно, до кінця не розуміючи усієї загрози, але враховуючи досвід анексованих Криму та Донбасу, з перших днів березня почали переносити всі наші інформаційні ресурси у хмарне середовище. Це був внутрішній наказ для відділу цифрової інфраструктури університету», - розповідає ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський.*

Загальний об'єм інформації, розподіленою якою є Херсонський державний університет, це до 8 ТБ даних. Переважна більшість зберігалася на серверах у будівлі головного корпусу. Це персональні дані, корпоративна пошта, документація, робочі документи, програмні засоби, системи дистанційної освіти (наприклад, віртуальний університет чи KSUonline), фахові видання, офіційний сайт, сайти структурних підрозділів (наприклад, басейн) та інші цифрові ресурси, зокрема віртуальний музей ХДУ. Якщо підрахувати, то це 24 ресурси.

«Завдання було зберегти максимально все, що накопичувалося роками, це інтелектуальний цифровий потенціал науково-педагогічних працівників університету, цифрові сервіси, архіви.

Треба було зробити так, щоб окупанти не змогли отримати доступ до наших даних, - розповідає в.о.проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної діяльності та науково-педагогічної роботи Олександр Лемешук. – Процеси перенесення були запущені в складних умовах. Відділ цифрової інфраструктури, який я тоді очолював працював цілодобово, нам допомагали студенти та волонтери з місцевих ІТ-компаній. Був період, коли почали виникати проблеми з інтернетом, бо окупанти його глушили, коли ми не могли допустити жодного збою та вимушені були працювати вночі. Десь 20 діб наша команда цілодобово перебували в університеті. Враховуючи комендантську годину та постійні об'їзди вулиць військовими, коли у вікна, де горіло світло, світили прожекторами, розумієте, як все було непередбачувано».

На першому етапі інформацію було переміщено на віртуальні хмарні сервери. Після того як відбулося переміщення центру управління Херсонського державного університету до м. Івано-Франківськ, дані викачували на два сервери, що передав Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, який надав прихисток ХДУ. Це була серйозна допомога.

Але була проблема: співробітники відділу цифрової інфраструктури ще знаходилися на тимчасово окупованій території. Існували складнощі з виїздом, тому процес розгортання всіх цифрових сервісів саме в Івано-Франківську затримувався. І це при тому, що проблеми зі збереженням та перенесенням цифрової інформації виникали на всіх етапах: від вибору технологічних рішень до архітектур систем та середовищ адміністрування.

«Процес був складний, але ми подолали перешкоди за допомогою наших внутрішніх сил, наших колег та волонтерів з ІТ-компанії «DataArt». Фактично ми залишили окупантам у Херсоні пусте

залізо серверів, вдалося перенести майже все, залишилися програмні засоби, які були фізично на дисках та деякі системи, які неможливо розгорнути, так як вони використовували застарілі технології», - розповідає Олександр Лемешук.

До речі, саме успішне проходження випробування з переносом цифрової

інфраструктури спонукало керівництво університету мотивувати Олександра Лемешука та покласти на нього виконання обов'язків проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної діяльності та науково-педагогічної роботи.

Інформаційно-аналітична система ХДУ

Окремий етап роботи - це перенесення, а потім розгортання інформаційно-аналітичної системи (ІАС), яка з 1999 року функціонує в Херсонському державному університеті та забезпечує майже всі бізнес-процеси.

ІАС - це бізнесовий сервіс, що дає змогу вести облік співробітників (адреса, кваліфікація, посада, відпустки, зарплата, лікарняні листи, реєстрація, пільги, час, витрачена на роботу) і студентів (надходження, спеціальність, закінчення, розподіл, академічні відпустки, накази), бухгалтерський облік, контроль за матеріальними цінностями. Система дозволяє вносити й ефективно відслідковувати будь-які зміни.

Особливі складнощі виникли з переносом та розгортанням з нових серверів саме системи ІАС. Велику роботу в цьому напрямі проводив відділ цифрової інфраструктури, відділ кадрів та бухгалтерія, які є основним користувачами інформації. Мали забезпечити збе-

реження та унеможливлення отримання окупантами доступу до персональних даних.

Одночасно триває постійне удосконалення продукту та інтеграція його в інші сервіси, насамперед ХДУ24.

Зараз актуальними питаннями, над якими працюють розробники, є:

- осучаснення механізмів формування в ІАС довідки про навчання здобувача вищої освіти;

- автоматичне формування в ІАС додатку до диплома

- одноразового внесення відповідальною особою результатів заліково-екзаменаційної сесії для формування відомості - рейтингу здобувачів - індивідуального навчального плану здобувача - додатку до диплома

- створення модуля «Електронний архів» для зберігання особових справ студентів, формування архівної довідки індивідуальний план обліку роботи викладача

Тікаючи з Херсона, фейкові керівники ХДУ розграбували комп'ютерне обладнання. Листопад, 2022 р.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

З першого дня тимчасової окупації одним із стратегічних напрямів роботи Херсонського державного університету було збереження, підтримка та безпека трудового колективу, людського ресурсу, який є запорукою успіху та розвитку університету. Відповідно адміністрація університету поставила собі пріоритетом – виконання всіх фінансових зобов'язань перед співробітниками та здобувачами. На щоденному зв'язку з Херсонською обласною військовою адміністрацією, Казначейством у Кропивницькому, куди було переміщено херсонське Казначейство, з Івано-Франківським Казначейством та Міністерством освіти і нау-

ки України постійно перебуває ректор Олександр Співаковський.

100-відсотковий розрахунок за лютий та березень отримали всі співробітники та студенти. Далі постало питання організації трудових відносин в умовах воєнного стану.

4 квітня на засіданні ректорату ректор Олександр Співаковський окреслив фінансовий стан в університеті. З одного боку, надходить фінансування від Міністерства до загального фонду бюджету університету. Це, у свою чергу, означає, що зарплата та стипендія будуть виплачені, комунальні послуги сплачені. А з іншого боку – це наповнен-

Зліва направо: перший проректор Сергій Омельчук, в.о. проректора Олександр Лемещук, ректор Олександр Співаковський, проректорки Алла Цапів та Дар'я Мальчикова, проректор Максим Вінник. Івано-Франківськ, серпень, 2022 р.

ня спецфонду. Адже не всі студенти мають можливість сплачувати за навчання. Університет спрогнозував можливі наслідки. Виникла потреба переведення частини співробітників, які в умовах військового часу не можуть виконувати свої обов'язки, на простій. Ці заходи тимчасові та не стосувалися науково-педагогічних працівників – викладачі працюють та отримують заробітну плату згідно з навантаженням. Одночасно ректор надав доручення вишуквати інші варіанти підтримки співробітників. На той момент вже були певні успіхи в цьому напрямі (про це детально йшлося в розділі «Матеріальна допомога» та «Робота Волонтерського центру ХДУ» - прим. редколегії) – це й благодійна допомога, яку готові надавати наші іноземні партнери, і профспілкові кошти, і гуманітарна допомога.

11 квітня на засіданні ректорату проректор з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи Максим Вінник проінформував про запровадження простою працівників, які не зайняті в науково-викладацькій роботі в Херсонському державному університеті. Перед цим кожен декан факультету та керівник відділу чи структурного підрозділу надав інформацію щодо навантаження та місцезнаходження кожного свого співробітника.

Моніторинг місцезнаходження та реальної зайнятості проводиться по співробітникам та науково-педагогічному персоналу, що дозволяє планувати штатний розпис та фінансування заробітної плати, виходячи із реальних умов роботи університету в окупації, переміщення центру управління до Івано-Франківська, відсутності доступу до робочих місць, приміщень та інфраструктури через захоплення 14 червня.

Також ведеться моніторинг ситуації із зайнятістю співробітників по кожному структурному підрозділу, відділу та службі, факультету (простій, припинення сумісництва, призупинення дії трудових договорів, відпустка за влас-

**Перший проректор
Сергій Омельчук**

ний рахунок, відпустка, 100-відсоткове навантаження).

Це дозволяє планувати освітній процес та фінансування заробітних плат. Звичайно, моніторинг ураховує й випадки колаборації, які є поодинокими у ХДУ.

Більше того, фінансовий ресурс університету дозволив забезпечити науково-педагогічним працівникам фінансування щорічної відпустки та оздоровчих із розрахунку 56 днів відпустки. При цьому, що законодавство дозволяло обмежити період відпустки під час воєнного стану до 24 календарних днів.

У майбутньому для університету існують певні ризики через те, що значна частина викладачів знаходиться на тимчасово окупованій території. І це навіть не через загрозу колаборації, а через те, що є проблеми зі сталим інтернет зв'язком та існує загроза особистій безпеці викладачів, які працюють на тимчасово окупованій території. Науково-педагогічні працівники через це можуть втратити технічну можливість працювати.

**Проректор з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи
Максим Вінник**

**Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи
Дар'я Мальчикова**

**Проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної роботи
Алла Цанів**

**В.о. проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної діяльності та науково-педагогічної роботи
Олександр Лемещук**

Моніторинг місцеперебування здобувачів та співробітників

Задля того щоб володіти інформацією про потреби співробітників та здобувачів, їхню готовність брати участь в освітньому процесі, було запроваджено моніторинг місцеперебування здобувачів та співробітників.

На першому етапі за дорученням ректора всі декани та керівники відділів та служб, структурних підрозділів ХДУ щотижня надавали рапорти за своїми підрозділами та службами. Майже кожен день керівника розпочинався з телефонних розмов або листування в соціальних мережах зі своїми співробітниками чи здобувачами. Це важливий психологічний аспект, бо такий контроль був потрібен не тільки для складання звітів, він давав уявлення про настрій та стан людей.

На засіданні ректорату 4 квітня проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова вперше представила узагальнену інформацію про місцезнаходження здобувачів вищої освіти денної форми навчання

станом на 1 квітня 2022 року. Деканів, заступників деканів ще раз закликали тримати зв'язок з усіма здобувачами, максимально сприяти студентам у виконанні навчальних планів, проходження практик, шукати зручні для всіх учасників освітнього процесу формати роботи. У подальшому такий моніторинг проводиться щомісячно. Таким чином Херсонський державний університет володіє інформацією про кожного співробітника та здобувача.

Станом на 7 серпня 2022 року згідно даних моніторингу місцезнаходження здобувачів денної форми навчання, який на засіданні ректорату оприлюднила проректорка Дар'я Мальчикова, у Івано-Франківську перебували 17 здобувачів (0,86%), на тимчасово окупованій території – 863 (43,85%), в інших регіонах України – 573 (29,12%), за кордоном – 453 (23,02%), в академічній відпустці – 19 (0,97%), не мають зв'язку, знаходяться у лавах ЗСУ – 43 (2,18%).

Структурні та кадрові зміни

Команда рухається вперед, коли вона гнучка та готова протистояти викликам. Навіть у період воєнного стану та перебування в окупації під час переміщення центру управління Херсонського державного університету до м. Івано-Франківськ ми намагаємося приймати такі рішення, які сприяють об'єднанню, синергії членів команди та дають можливість долати всі перепони. Тому за останні шість місяців відбулися кадрові та структурні зміни у ХДУ. Ми мали ставати сильнішими з кожним днем. А ще, безумовно, реагувати на негативні наслідки окупації, пов'язані з колабораціонізмом. Також викликом для нас стало рішення поодиноких науково-педагогічних працівників та ключових

співробітників щодо припинення трудових відносин з університетом. Це абсолютно нормальний процес у тих умовах, у яких опинилися люди – окупація, вимушена евакуація, проблеми зі здоров'ям. Але в цілому команда університету продемонструвала міцність та стійкість, уміння адаптуватись у нетипових обставинах.

На засіданні вченої ради 28 лютого, а це був четвертий день повномасштабного вторгнення РФ, заслухали звіт проректорки з навчальної та науково-педагогічної роботи Дарії Мільчикової. З нею було продовжено контракт на посаді. На посаду проректорки з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи обра-

но Аллу Цапів - керівницю відділу аспірантури та докторантури. Проректора Сергія Кузнецова переведено на посаду керівника культурно-мистецького HUB університету. До того ж ухвалено рішення щодо зміни в розподілі делегування повноважень між проректорами університету, що пов'язано з подальшим удосконаленням управлінської діяльності в університеті.

Під час засідання 29 березня затвердили нову редакцію Положення про юридичний відділ ХДУ. Також затверджено нову редакцію Положення про культурно-мистецький HUB Херсонського державного університету.

У квітні доценту кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти Вероніку Денисенко призначено виконувачкою обов'язків завідувачки відділу аспірантури та докторантури ХДУ.

На засіданні вченої ради 30 травня затвердили зміни у структурі університету – з 1 вересня 2022 року: офіс іншо-

мовної освіти введено до структури відділу міжнародних ініціатив та проектної діяльності.

У зв'язку зі звільненням за власним бажанням з посади декана медичного факультету Наталії Шахман виконувачем обов'язків декана призначено доцента Ігоря Головченка. У вересні вчена рада університету рекомендувала кандидатуру Ігоря Головченка на посаду декана медичного факультету. Розпочато відповідну процедуру призначення.

Виконувачкою обов'язків директора Бериславського фахового педагогічного коледжу імені В.Ф. Беньковського ХДУ з 1 серпня призначено Галину Пирожок.

Виконання обов'язків проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної та науково-педагогічної роботи покладено на Олександра Лемещука. Наталія Кушнір залишається працювати доценткою на факультеті комп'ютерних наук, фізики і математики.

*Деканеса педагогічного факультету
Любов Петухова*

*Декан факультету фізичного
виховання та спорту
Іван Глухов*

*Деканеса факультету
комп'ютерних наук, фізики
та математики
Тетяна Гончаренко*

*Декан факультету
культури і мистецтв
Микола Левченко*

*Деканеса факультету
української й іноземної філології
та журналістики
Ірина Гоштанар*

*Декан факультету
біології, географії та екології
Ігор Пилипенко*

*Деканеса факультету
психології, історії та соціології
Ірина Шапошникова*

*Декан факультету
бізнесу і права
Андрій Соловійов*

*Декан
медичного факультету
Ігор Головченко*

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ УНІВЕРСИТЕТУ

Конференція трудового колективу Херсонського державного університету – це орган, який об'єднує абсолютно всю спільноту університету. Навіть в умовах воєнного стану ми не скасовували проведення засідань. Навпаки, посилювали роль конференції як колегіального органу, який має спільну позицію, спільний план дій. 21 червня до конференції трудового колективу Херсонського державного університету, яка проходила в онлайн-форматі, долучилися 78 делегатів. Модерував засідання голова конференції Юрій Беляєв.

Засідання конференції трудового колективу 21 червня 2022 р.

Про результати роботи в умовах воєнного часу і тимчасового переміщення проінформував ректор ХДУ Олександр Співаковський. Він подякував членам колективу – викладачам, співробітникам, здобувачам освіти, адміністрації – які, незважаючи ні на що, продовжують виконувати свою роботу. І завдяки цьому університет виконує своє головне завдання – організацію якісного освітнього процесу, якість якого доводить успішно складена здобувачами освіти 4 курсу І (бакалаврського) рівня вищої освіти державна атестація, яку за останніми даними склали понад 96% здобувачів (у підсумку 98,7% - прим. редколегії). Якість спільної роботи всієї команди відображено й у лідерських

рейтингових позиціях університету за всіма ключовими показниками.

Ректор Олександр Володимирович підкреслив, що ХДУ продовжує виконувати всі зобов'язання перед викладачами, співробітниками та студентами, що стосуються виплати заробітних плат, академічних і соціальних стипендій. Також ректор наголосив, що наразі колектив очікує велика робота щодо проведення вступної кампанії - 2022, посилення цифрових технологій в університеті та розвиток грантової діяльності.

Про планування роботи в 2022/2023 н.р. поінформував перший проректор Сергій Омельчук. Він зупинився на основних пріоритетах найближчої перспективи роботи університету:

збереження ідентичності ХДУ як українського ЗВО;

збереження професорсько-викладацького та наукового потенціалу й співробітників, які працювали й працюють на розвиток університету;

збереження контингенту здобувачів усіх рівнів;

вступна кампанія-2022; формування фінансової політики університету;

розвиток міжнародної співпраці; переорієнтування інформаційно-комунікаційної інфраструктури.

Щодо особливостей вступної кампанії до університету в 2022 році доповіла відповідальний секретар приймальної комісії університету Наталія Воропай. Зокрема, вона зосередила увагу на особливостях цього річної вступної кампанії, спрощеній процедурі вступу та забезпеченні університету бюджетними місцями.

Також у ході зібрання присутні проголосували за внесення змін до складу вченої ради та конференції трудового колективу ХДУ.

Традиційно представники закладу вищої освіти збираються перед початком нового навчального року, аби підбити підсумки роботи університету за минулий рік та окреслити перспективні плани на майбутнє. І цей рік для ХДУ не став виключенням. 29 серпня в Херсонському державному університеті відбулася конференція трудового колективу. У достатній для кворуму кількості на заході зібралися керівники адміністративної ланки університету, декани факультетів, члени конференції, а також викладачі, співробітники, студенти. Усього до зібрання, яке проходило в змішаному форматі, долучилися 130 осіб, з них 77 - члени конференції. Модерував засідання голова конференції Юрій Беляєв.

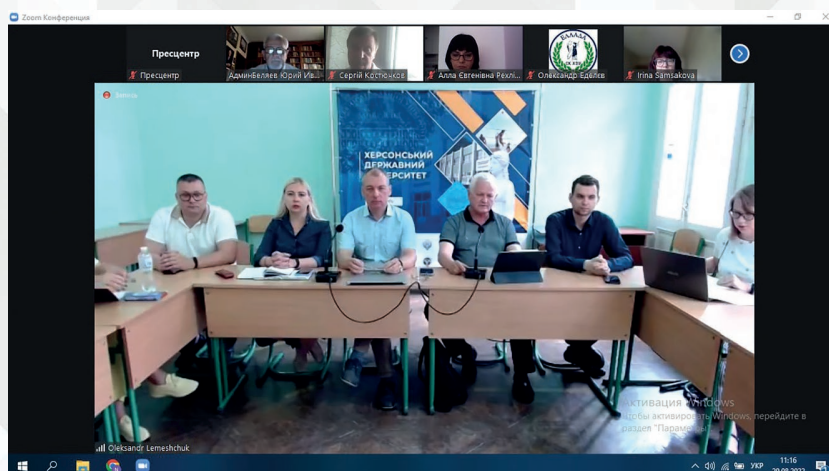
Про результати роботи Херсонського державного університету в 2021/2022 н.р. доповів ректор ХДУ Олександр Співаковський. На початку свого виступу він подякував усім членам колективу, хто вистояв, хто продовжує виконувати свою роботу. Саме завдяки таким людям Херсонський державний університет втілює в життя своє головне завдання – організацію якісного освітнього процесу. Також окремі слова вдячності ректор висловив здобувачам освіти за те, що обрали саме ХДУ.

«Свою місію як ректора університету я бачу не тільки, як збереження, але і як розвиток. Адже кожний виклик

це можливість стати кращим, сильнішим. Стати ключовим університетом на півдні України після повернення!» – наголосив Олександр Співаковський.

Заслухавши інформацію ректора університету Олександра Співаковського про результати роботи ХДУ в 2021/2022 н.р., члени конференції трудового колективу одноголосно ухвалили рішення: інформацію взяти до відома, уважати роботу Херсонського державного університету в 2021/2022 н.р. задовільною.

Другим питанням порядку денного заслухали доповідь першого проректора Сергія Омельчука про затвердження Плану-регламенту роботи Херсонського державного університету на 2022/2023 н.р. Виступаючи перед зібранням, професор Сергій Омельчук зазначив, що в документі максимально відображена діяльність всіх необхідних бізнес-процесів, проте це тимчасовий план-регламент діяльності університету на наступний навчальний рік, ураховуючи умови воєнного стану в Україні та тимчасове переміщення університету на базу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Заслухавши інформацію першого проректора Сергія Омельчука, члени конференції одноголосно ухвалили рішення затвердити План-регламент роботи Херсонського державного університету на 2022/2023 н.р.

**Засідання конференції трудового колективу
29 серпня 2022 р.**

Голова конференції трудового колективу Юрій Беляєв під час онлайн-ого засідання, вересень 2022 р.

Ректор ХДУ Олександр Свіаковський у звільненому Херсоні привітав Юрія Беляєва з ювілеєм. 24.11.22 р.

ЗАХОПЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ХЕРСОНІ

Ранок 14 червня назавжди ввійде в історію Херсонського державного університету як один з найтрагічніших. У цей день у супроводі озброєних військових до головного корпусу Херсонського державного університету зайшла «керівниця» департаменту освіти окупаційної адміністрації Тетяна Кузьмич та наша колишня співробітниця, яка була звільнена з посади директорки Херсонського академічного ліцею імені Олега Мішукова при ХДУ Херсонської міської ради Тетяна Томіліна.

Саме остання була представлена як нова «ректорка». Жодних юридичних підстав, жодного морального права не було в цієї людини займати цю посаду, яка є виборною. Але проти людей з автоматами освітяни безсилі...

Так, у лічені хвилини відбулося захоплення університету.

Ми були готові до сценарію, за яким до головного корпусу ХДУ на вул. Університетській можуть увійти представники окупаційної «влади» та «призначити» свої «керівні органи». Співробітники Херсонського державного університету, які до цього моменту працювали в м. Херсон, залишили свої робочі місця. Вони

продовжили виконувати свої обов'язки дистанційно за українським законодавством.

Захоплення жодним чином не вплинуло на освітній процес, який тривав у дистанційному форматі. Усі адміністративні процеси продовжували виконуватися. Розуміючи всі ризики, ще в квітні центр управління Херсонського державного університету був тимчасово переміщено до м. Івано-Франківськ. Саме звідти відбувається адміністрування! І саме тому є можливість продовжити освітній процес, виплачувати заробітну плату та стипендії, замовляти та друкувати дипломи українського зразка. Освітня не мають зброї, їх сила – це інтелект, репутація, відданість професії та Україні.

Цінність нашого університету не в будівлях, хоча значна увага завжди приділялася розвитку інфраструктури. Головна цінність – це викладачі, здобувачі, співробітники, випускники. Саме вони тримають на висоті бренд університету, який має лідерські позиції серед закладів вищої освіти Херсонщини у всіх рейтингах.

У той же день близько 11 години ранку в невідомому напрямку з тери-

Проректор ХДУ Максим Вінник

торії Херсонського державного університету військові вивезли проректора Максима Вінника. Весь цей час, коли Херсон перебував в окупації, він забезпечував життєдіяльність університету та гуртожитків. Цілодобово на роботі, був відданий колективу та університету. Саме патріотична позиція та впевнена відмова від співпраці й спровокували викрадення нашого колеги.

Максим Олександрович - мирна та порядна людина, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та програмної інженерії, заступник головного редактора збірника наукових праць «Information Technologies in Education», член редакційної колегії збірника наукових праць «Педагогічні науки», заслужений працівник освіти України, нагороджений Грамотою Верховної Ради України, Почесною Грамотою міського голови і На-

ціональної академії педагогічних наук України.

Колектив Херсонського державного університету був приголомшений зухвалим викраденням проректора Максима Вінника та звернувся до всієї освітянської спільноти не тільки України, а й світу з проханням поширити інформацію про зникнення колеги Максима Вінника! Нам не було відомо місцезнаходження нашого колеги, який має інвалідність та потребує постійного приймання медичних препаратів.

У своєму зверненні колектив наголосив, що освітяни не мають зброї, ми - представники гуманної професії, тому сприймаємо будь-яке насильство, погрози, тиск як тяжкий злочин, який чинять окупанти по відношенню до громадян України!

Вимагаємо в окупаційній владі негайно звільнити Максима Вінника!

***Озброєні військові супроводжували захоплення ХДУ.
14 червня 2022 р.***

22 червня ректор опублікував пост: «Наш друг, колега, проректор Херсонського державного університету Максим Вінник вже на підконтрольній Уряду території України. Тільки що зателефонував і сповістив, що з ним на решті все добре і він у безпеці!

Його звільнили з утримання днями. Ті, хто знає, яке воно життя в окупації, розуміють, чому ми відразу не оприлюднили цю інформацію. Бо ніхто не міг гарантувати безпеку Максима у Херсоні.

Зараз я вже можу сказати велике ДЯКУЄМО всім, хто переймався долею нашого друга та колеги. Спасибі освітянській спільноті – викладачам, співробітникам, студентам нашого університету та інших університетів країни та зарубіжжя. Спасибі Міністерству освіти і науки України, міжнародним та державним правозахисним інституціям, правоохоронним органам, громадськості, журналістам... Всім-всім! Кожне ваше слово в ефірі, кожна

публікація, пост, згадування у доповідях, у тому числі на міжнародній арені, про зухвале викрадення Максима Вінника у Херсоні – це були ті цвяхи, які ми всі разом вбивали у свідомість росіян. Не можна викрадати людей, це злочин! Тож спасибі «добрим людям», які ухвалили рішення відпустити Максима та дали можливість йому виїхати. Чекаю на можливість обійняти друга та колегу!», - написав ректор.

Максим Вінник досі неохоче розповідає про ті три доби, які він провів у підвалі будівлі, яку окупанти використовували під катівню для українських патріотів та де утримували більшість викрадених ними херсонців.

Зі слів Максима Олександровича, це був підвал розміром 2 на 2,3 метри, в якому знаходилося до 12 людей одночасно. Лягти чи навіть присісти можливості не було. Люди мали стояти, без сну, води та їжі. Єдина лампочка, яка освітлювала бетонне приміщення, здавалася

**Проректор Максим Вінник у безпеці.
Івано-Франківськ, червень 2022 р.**

палким сонцем, настільки, здавалося, багато вона випромінювала тепла. Якщо врахувати, що це був червень, та вже розпочалася херсонська спека, то знаходження в маленькому приміщенні в задусі майже неможливо було витримати. Дехто не витримував...

Це страшні спогади, які, на жаль, є лише однією історією з тисяч, які, якщо пощастить вибратися живим, розповідали херсонці, на собі випробувавши катування підвалом.

Ситуація з Максимом Вінником не єдиний випадок викрадення представників Херсонського державного університету російськими окупантами.

Було викрадено співробітника університету відомого спортсмена Дмитра Володимировича Афанасьєва. 22 березня 2022 року після розгону проукраїнського мирного мітингу в Херсоні на площі Свободи дружину херсонця Дмитра Афанасьєва намагалися затримати.

Чоловік завадив цьому, але його жорстоко побили. Після цього родина відвідала лікарню, де в Дмитра діагностували численні гематоми та зламані ребра. Через дві години додому до Дмитра та його дружини прибули російські військові, які провели обшук. Вони вилучили жорсткий диск з камер спостереження та мобільні телефони членів родини. Усіх чоловіків, які були в будинку, затримали, серед них були й друзі Дмитра.

Уранці 23 березня 2022 року в будинку повторно провели обшук та відпустили одного із затриманих, який повідомив що його жорстоко катували. Інші чоловіки залишилися в полоні, над ними продовжують знущатися. Цю інформацію нам повідомила дружина затриманого Дмитра Афанасьєва.

Дмитро Афанасьєв народився 29 листопада 1969 року, займав посаду Голови спортивного клубу Херсонського державного університету. Він - тренер збірної команди України з Таеквон-До ІТФ, голова Херсонської філії федера-

ції Таеквон-До ІТФ України, інструктор міжнародного класу.

Освітянська спільнота ХДУ звернулася із закликом звільнити Дмитра Афанасьєва!

Як стало відомо, після знущань, окупанти відпустили Дмитра Афанасьєва. Він пробув у полоні два тижні. Зараз він знаходиться у безпеці на підконтрольній території.

Ще один випадок, пов'язаний зі студенткою заочного відділення факультету психології, історії та соціології, студентки 3 курсу спеціальності «Психологія» Іриною Горобцовою 1985 року народження. Ірина була викрадена з дому у Херсоні у день свого народження, 13 травня 2022 року.

Зі слів її рідних, наразі Ірину тримають у Сімферополі і звинувачують у коректировці вогню на Херсонщині. Зв'язку з нею досі немає.

Колектив та студенти Херсонського державного університету звернулись до міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета із закликом сприяти визволенню з полону російських окупантів студентки.

З перших днів окупації Херсона Ірина брала участь у проукраїнських мітингах, відкрито заявляла про свою позицію у соціальних мережах. Дівчина добре навчається та користується повагою науково-педагогічних працівників та студентів університету.

Колектив наголосив: Херсон та Херсонська область майже з перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну знаходяться у тимчасовій окупації. Херсонщина поневолена, але не скорена саме завдяки наявності великої кількості проукраїнських жителів, які ризикуючи своїм життям та свободою демонструють окупантам наше відношення до «освободітелів». Ми пишаємось Іриною та віримо у її найскоріше звільнення з полону.

На жаль, досі інформації про місцезнаходження та долю нашої студентки немає.

ТИСК окупаційної «влади» на співробітників університету

14 червня, коли відбулося захоплення приміщень Херсонського державного університету, стало й першим днем, коли з площі перед головним корпусом було знято прапори України та Європейського Союзу. До того часу ці символи гріли серце, ми відчували себе ніби під захистом, були частиною України. Зараз Український Прапор у наших серцях. Ми впевнені, що повернемось у звільнений Херсон та в рідні стіни університету.

**Університетська площа
перед головним корпусом**

Тим часом кожен день після захоплення – це посилення тиску на співробітників університету, які залишаються в окупації.

Поодинокі випадки колаборації спостерігалися й до цього моменту. Першою такою точкою відліку стали «свя-

та», які окупанти влаштували в Херсоні 9 травня, відзначаючи День Перемоги. В об'єктиви пропагандистських фото та відеокамер потрапив студент одного з факультетів та наша викладачка. Вони розповідали, як довго чекали на «руський мір» і які зараз щасливі.

Одночасно з'явилася інформація про добровільне погодження на співпрацю з окупаційною «владою» директора нашого структурного підрозділу – Бериславського педагогічного коледжу імені В.Ф. Беньковського Андрія Костюка. Він добровільно погодився обійняти посаду гауляйтера Бериславського району та почав схиляти педагогічний колектив коледжу до співпраці.

З колаборантами було призупинено дію трудових контрактів.

Лише 27 липня 2022 року Служба безпеки України заочно повідомила А.Костюка про підозру у вчиненні кримінального правопорушення за статтею «Колабораційна діяльність».

Його підозрюють у тому, що він добровільно обійняв посаду в незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території (ч. 5 ст. 111-1 КК України), а саме став «головою військово-цивільної адміністрації Бериславського адміністративного району».

Як уже ми згадували, із захопленням приміщень нова «ректорка» розпочала формування штату фейкового закладу освіти, який вона очолила.

До співпраці схиляли як співробітників, так і науково-педагогічний персонал.

У перші дні Т. Томіліна запросила на нараду всіх керівників відділів та служб, які на той час перебували в Херсоні, деканів та викладачів.

Лише поодинокі співробітники з числа допоміжного персоналу погодились влаштуватися на роботу до фейкового «херсонського государственного университета».

21 липня Т.Томіліна дала інтерв'ю пропагандистському російському каналу, де розповіла: «Я ніколи не могла представити, що буду ректором херсонського державного університету. Я об цьому і не мечтала, а коли цю посаду отримала, то була шокована, що люди просто розворачивались и уходили».

Той факт, що держава Україна продовжує виконувати перед Херсонським державним університетом, а ми, відповідно, перед співробітниками та студентами всі фінансові зобов'язання, не дозволяє фейковому освітньому закладу, «створеному» окупантами, сформувати штатний розпис. Викладачі відмовляються від співпраці, бо мають проукраїнську позицію. Аналогічна ситуація й по всій освітянській галузі.

Станом на 15 серпня більше 100 директорів закладів освіти області виїхали на підконтрольну Уряду України територію. У Херсоні окупаційна «влада» спромоглася сформувати колективи лише кількох шкіл та 10 дитячих садочків з більше ніж 171 закладу освіти, які підпорядковані Херсонській міській раді.

«Багато питань щодо працівників, які вирішили працювати на окупантів. По-перше, це на їх совісті, і таких людей, як мені відомо, одиниці. По-друге, при наявності підтверджених фактів, а не пліток, з такими людьми ми припиняємо дію трудових угод та, відповідно, нарахування та виплату заробітної плати. Звільнити людину, навіть якщо є вже офіційна підозра від українських правоохоронних органів у співпраці з окупантами, ми можемо лише за рішенням суду. Тим ми й відрізняємось від держави, яка на нас напала: все має бути за законом», - коментує ректор Олександр Співаковський.

Щодо студентів, то ведеться моніторинг місцеперебування кожного, а також долученість до занять.

Але університет повною мірою може не володіти інформацією про

політичну позицію студента, якщо він не висловлюється публічно та відкрито на підтримку окупаційної «влади». Ми не слідчі органи, а освітяни, у міру своїх повноважень будемо реагувати на випадки зради Українській державі.

Подвійне навчання – це неправильно, особливо, якщо йдеться про бюджетне місце чи про отримання стипендії від держави-України під час навчання у фейковому хгу. Загалом підтримка освітнього простору, який насаджує країна-агресор на тимчасово окупованих територіях, протирічить Декларації корпоративної культури ХДУ, засадам патріотизму та обов'язку дотримуватись законодавства України, які в ней прописані.

Контроль за контингентом знаходиться у зоні відповідальності деканів факультетів, які реагують на наявну інформацію.

Однак кожен день окупації несе все більш серйозні загрози для освітян, які знаходяться на тимчасово окупованій Херсонщині. На них тиснуть, залякують, їх викрадають і катують, змушуючи погодитись на співпрацю.

Станом на середину серпня маємо близько 50% викладацького складу ХДУ, які перебувають на окупованій території.

Тиск на освітян та херсонців у цілому пов'язаний із: відсутністю українського мобільного зв'язку, контроль над трафіком в інтернеті через перенаправлення його на російських операторів, несталий інтернет-зв'язок у цілому, вимивання з обігу гривні та відсутність української банківської системи...

Аспірантів та співробітників університету, які проживали в гуртожитках ХДУ та не погодилися на співпрацю з окупаційною «владою», було виселено.

Усі ці фактори впливають на людей, переважна кількість з яких все ж таки продовжують героїчно вірити у Збройні Сили України та чекати на деокупацію.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відновлення освітнього процесу

Під час пандемії коронавірусної хвороби Херсонський державний університет жодного разу не припиняв роботу. Працювали дистанційно або в змішаному форматі, активно пропагували вакцинацію, якою було охоплено 98% викладачів та співробітників та майже 40% здобувачів. 21 лютого університет відновив освітній процес у традиційному, очному форматі. У закладі знов забурило активне студентське життя...

І аж раптом – повномасштабне вторгнення і призупинення освітнього процесу.

Згідно з наказом від 24.02.2022 № 180-Д «Про роботу університету в умовах запровадження воєнного стану в Україні 24 лютого 2022 року» у зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні освітній процес в Херсонському державному університеті призупинено (відновлення освітнього процесу буде регламентовано окремими наказами по університету). Згідно з наказом від 10 березня 2022 року № 196-Д «Про організацію роботи університету з 14 березня 2022 року в умовах запровадження воєнного стану в Україні» у Херсонському державному університеті продовжено запровадження дистанційного режиму роботи для співробітників університету й науково-педагогічних працівників, крім тих, хто:

- тимчасово виїхав за кордон;
- перебуває на Західній Україні;
- знаходиться на військовій службі;
- проходить службу в підрозділах територіальної оборони;
- є співробітниками служби охорони університету.

Організовано чергування співробітників на робочих місцях та координування діяльності підрозділів з керівництвом університету в таких відділах,

як: загальний відділ, відділ кадрів, плановий відділ, бухгалтерія, договірний відділ, транспортна служба, відділ охорони праці, адміністративно-господарча частина, господарча частина, інженерно-технічний відділ, відділ цифрової інфраструктури, студентське містечко, навчально-тренувальний центр, СОТ «Буревісник».

Щоденно проходили наради керівництва щодо питань життєдіяльності освітнього закладу.

В університеті було продовжено канікули для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти денної форми навчання до 25 березня. У той же час з 14 березня в Генічеському фаховому коледжі Херсонського державного університету відновилося навчання для студентів з вадами зору та випускників. Директорка коледжу Галина Толубець зазначала, що освітній процес у Генічеському фаховому коледжі забезпечується двома формами: студенти, які залишилися в гуртожитку або є місцевими, відвідують заняття в звичайному режимі, інші – долучаються в дистанційному форматі.

28 березня Херсонський державний університет відновив освітній процес, щоправда – у дистанційному форматі. Поступово університет повертався до звичного режиму роботи й продовжував виконувати свою головну функцію – формування освіченої нації, майбутнього України. *«Наразі першочергове завдання – виконання індивідуального навчального плану та надання якісних освітніх послуг студентам. Незважаючи на складність ситуації, в якій ми всі знаходимося, і студенти, і викладачі розуміють – якість має бути забезпечена. Це ключовий інструмент боротьби з во-*

рогом. Адже навіть у воєнні часи ми можемо гарно навчатися», – наголошував ректор Олександр Співаковський.

Саме якісна освіта – наша відповідь ворогу, наш сигнал, що ми не здаємося, що кожен на своєму місці професійно виконує роботу. Університет, завдячуючи нашому професорсько-викладацькому складу, великій роботі, яку індивідуально з кожним факультетом проводили перший проректор Сергій Омельчук та проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова, забезпечував виконання навчальних планів та здобуття якісної освіти. Є інтелект, сили, мотивація навчати патріотичну й освічену молодь. Немоżliво перемогти націю, яка має дух, освіту, культуру, спільні цінності. Кожен день українці демонструють єдність у боротьбі з ворогом. Таку ж єдність демонстрували викладачі, співробітники і здобувачі, які відчували себе частиною цього приголомшливого руху до Перемоги.

З 28 березня в повному обсязі відновлено освітній процес для здобувачів освіти всіх рівнів з використанням інформаційних технологій синхронно й асинхронно (без фіксації розкладу) в Генічеському фаховому коледжі та Бериславському педагогічному коледжі імені В.Ф. Беньковського.

З 11 квітня був відновлений освітній процес для аспірантів та докторантів. З 6 по 17 травня 2022 року проводилася весняна атестація здобувачів наукового ступеня доктора філософії і доктора наук, де було заслухано звіти аспірантів і докторантів у формі міждисциплінарних онлайн-науківих семінарів. Аспірантська практика тривала з 16 до 27 травня у дистанційному форматі.

На засіданні вченої ради університету 26 квітня перший проректор ХДУ Сергій Омельчук доповів про необхідність внесення змін до процедури подання курсових і кваліфікаційних робіт до захисту в 2021/2022 н.р. Цьогоріч, як виняток, надано було право подавати до захисту курсові роботи в одному з

трьох варіантів – друкованому, рукописному або електронному. Це не впливало на оцінювання під час захисту. Щодо кваліфікаційних робіт, то їх також, як виняток, дозволено подавати до рецензування, експертування та захисту лише в електронну вигляді. Те саме стосувалося й супровідних документів – відгуків, висновків наукового керівника, рецензій, авторського договору тощо.

Також члени вченої ради затвердили тематику кваліфікаційних робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форм навчання.

Ухвалені рішення дали змогу вчасно та враховуючи можливості студентів та викладачів, завершити навчальний рік. Акцент робився на виконанні індивідуальних навчальних планів здобувачами, щоб забезпечити вчасне переведення на наступні курси або завершити навчання та отримати відповідні документи про освіту, якщо йдеться про випускні курси.

Одночасно відбувалось тимчасове переміщення центру управління Херсонського державного університету до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в м. Івано-Франківськ.

Виходячи з реалій роботи двох офісів – у Херсоні й Івано-Франківську та з метою реалізації права здобувачів вищої освіти на якісну освіту було продовжено роботу із забезпечення освітнього процесу для здобувачів усіх рівнів і форм навчання в дистанційному форматі синхронно й асинхронно (з можливістю працювати без фіксованого розкладу) з використанням платформ KSUOnline, Zoom, Google Meet та інших каналів зв'язку із здобувачами вищої освіти у месенджерах (Telegram, Viber, WhatsApp), листування через електронну пошту тощо. Також було забезпечено режим індивідуального консультування і, за необхідності, надання індивідуальних термінів складання літньої заліково-екзаменаційної сесії для здобувачів вищої освіти, які не мають можливості

брати участь в освітньому процесі, в т.ч. тих, які перебувають у Збройних Силах України або територіальній обороні.

Розпочалася підготовка кваліфікаційних робіт здобувачами випускних курсів. Наприкінці квітня, згідно із затвердженим планом, тривали процедурні моменти щодо кваліфікаційних робіт – перевірки на унікальність, підготовка експертних висновків, рецензій. Цьогоріч, виходячи з умов військового стану, електронний варіант кваліфікаційних робіт був обов'язковим і цілком достатнім.

Чим ближче був час захисту кваліфікаційних робіт та проведення підсумкових атестацій, тим гостріше поставало питання вітсутності сталого інтернет-зв'язку на тимчасово окупованих територіях Херсонської області. Такі проблеми були передбачувані, тому в розпорядчих документах перший проректор Сергій Омельчук, проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова передбачали можливість асинхронного процесу, але вимога відеофіксації всього освітнього процесу та проходження сесій залишалася незмінною.

12 травня перший проректор Сергій Омельчук видав розпорядження № 53 «Про проведення семестрового контролю та оформлення навчальної документації у період дії воєнного стану»

ТЕКСТ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

1. Деканам факультетів організувати:
 - 1) проведення семестрового контролю у II семестрі 2021/2022 н.р. дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних технологій з обов'язковими фото- або відео- фіксацією контрольного заходу;
 - 2) збереження письмових та електронних робіт здобувачів не менше одного року з урахуванням таких вимог:
 - 3) результати поточного контролю виконання здобувачами індивідуального навчального плану з усіх освітніх компонентів, обов'язковість дотримання здобувачами вимог академічної доброчесності мають бути доведені до відома здобувачів до проведення контрольного заходу;
 - 4) екзаменатор зобов'язаний забезпечити надійну ідентифікацію (встановлення достовірності особи) здобувача вищої освіти;
 - 5) контрольні заходи здійснюються дистанційно з урахуванням можливостей технічних засобів аудіо- та відеозв'язку НПП та здобувачів, з обов'язковим забезпеченням рівних можливостей здобувачів для проходження контрольних заходів та об'єктивності оцінювання їхніх результатів;
 - 6) у разі нестабільного інтернет-зв'язку забезпечити можливість складання контрольного заходу здобувачами вищої освіти в резервні дні протягом усього протягом усієї заліково-екзаменаційної сесії та тривалість ліквідації академічної заборгованості не менше 5 робочих днів.
 - 7) дозволити викладачам проводити екзамен в онлайн-режимі у вигляді:
 - усного екзамену, при чому для підготовки до відповіді здобувачеві має надаватися оголошений на початку контрольного заходу час;
 - із застосуванням мережевих комп'ютерних та програмних засобів, наприклад, у формі тестів із фіксованою тривалістю виконання їх;
 - рукописного виконання завдань екзаменаційного білету, у цьому випадку за 3-5 хвилин до закінчення екзамену здобувач повинен підписати кожний аркуш, зробити фотокопію своєї роботи та переслати її до встановленого часу на електронну адресу екзаменатора або шляхом формування здобувачем електронного документа з результатами виконання завдання екзаменаційного білету. Загальна тривалість письмового екзамену не повинна перевищувати трьох годин.
2. Деканам факультетів спільно з керівницею навчального відділу Яценко В.Ф. у разі, якщо здобувач через об'єктивні обставини не може приступити до проведення семестрового контролю (до 30.06.2022), забезпечити оформлення індивідуальних термінів складання заліково-екзаменаційної сесії або рекомендувати йому оформити академічну відпустку терміном до одного року.

Наступними розпорядженням було передбачено й інші нюанси, пов'язані з відсутністю сталого зв'язку на тимчасово окупованій території Херсонської області. Зокрема, були призначені додатково строки ліквідації академічної заборгованості та роботи комісій з ліквідації академічної заборгованості за II семестр 2021-2022 н.р. для здобувачів IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання – 30-31 травня 2022 р.).

Херсонський державний університет робив все від себе залежне, щоб йти назустріч здобувачам, особливо випускних курсів. Але незмінними залишалися вимоги до якості освіти:

- виконання індивідуальних навчальних планів;
- ліквідація академічної заборгованості;
- успішний захист кваліфікаційних робіт;
- проходження підсумкової атестації.

26 травня на засіданні ректорату проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова представила результати атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у II семестрі 2021/2022 навчального року.

З 7 червня розпочалася заліково-екзаменаційна сесія в аспірантурі для здобувачів 1 і 2 курсів. З 12 вересня у Херсонському державному університеті розпочалося звітування докторантів та аспірантів всіх курсів та форм підготовки про виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Атестація проходила у форматі наукового семінару з презентацією результатів наукової роботи здобувачів наукових ступенів та за участі завідувачів кафедр, на яких здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук; гарантів освітньо-наукових програм; наукових керівників (консультантів); магістрів випускних курсів тощо.

Перший проректор Сергій Омельчук відмітив, що традиційно восени аспіранти та докторанти Херсонського державного університету звітують про хід та результати виконаної роботи відповідно до індивідуальних планів. «Мета таких заходів – конструктивний аналіз напрацьованих результатів та спрямування й корегування наступних етапів роботи здобувачів», – зазначив Сергій Омельчук.

На тимчасово окупованій Херсонщині перші проблеми зі зв'язком почали виникати в квітні. Тоді окупанти почали переключення мереж українських інтернет-провайдерів на російські, які розташовані в Криму. Однак на території Херсонського державного університету до кінця травня особливих проблем з інтернетом не було. Аж доки 30 травня окупанти повністю не заглушили український мобільний зв'язок та не переспрямували інтернет-трафік через Крим. І в такій ситуації університет мав продовжувати роботу, фахівці, які знаходилися на тимчасово окупованій території, мали виконувати свої обов'язки, щоб забезпечити проведення захисту кваліфікаційних робіт, атестацій, готувати матеріали для отримання випускниками документів про освіту.

Навчальний та навчально-методичний відділи університету опинилися в ситуації, яку мало назвати критичною. Як розповідає проректорка Дар'я Мальчикова, в умовах відсутності зв'язку потрібно було комунікувати з офісом в Івано-Франківську, відправляти документацію, вести контроль за освітнім процесом, який постійно фіксувався, а відеофайли зберігались у спеціальному архіві.

«Якщо б пів року тому нам сказали, що ми зможемо в таких умовах та під тиском успішно завершити навчальний рік та забезпечити отримання документів про освіту та підготовку наказів про переведення здобувачів на старші курси, то я б ніколи не повірила, – коментує Дар'я Мальчикова. – Ми ніколи не працювали в таких умовах, а якщо

врахувати, що робота навчально-методичного та навчального відділів в основному паперова та рутинна, то важко уявити через що доводилося проходити нашим співробітникам. Справжній жах настав, коли ми втратили фізичну можливість перебувати у приміщеннях університету, коли відбулось його захоплення. Якщо раніше ми могли розраховувати на наявність зв'язку, інтернету, який забезпечував університет, то після 14 червня мали працювати з дому, де взагалі не було інтернету. Наші співробітники, щоб передати якусь інфор-

мацію, файли, накази, отримати звіти та провести моніторинг місцеперебування наших викладачів та здобувачів, вимушені були «ловити» інтернет в кафе, біля офісів інтернет-провайдерів. Звісно, що це було небезпечно. Але ми впералися, хоча озираячись назад, навіть не передати, в якому стресі ми знаходилися, бо якраз тривали підсумкові атестації і наші відділи завжди мали бути на зв'язку. Від нас залежало багато бізнес-процесів університету. Пишаюсь своїми колегами, нашими дівчатами, вони справжні героїні!»

Цифровізація освітнього процесу

KSU-24

Саме програма цифровізації університету, яка була затверджена вченою радою близько двох років тому, уможливила не зупиняти освітній процес та загалом роботу університету навіть під час окупації. Також допоміг їй досвід роботи в період карантину, пов'язаного з пандемією covid-19, завдяки якому університет має інформаційно-комунікаційну базу, інструментарій – відповідні сервіси й платформи для реалізації освітнього процесу. До того ж попередньо була проведена потужна робота щодо внутрішньої системи навчання викладачів та здобувачів. І тому сьогодні процес дистанційного навчання не є новим. Завдяки платформі KSUonline відбувається комунікація між викладачами та здобувачами.

Рік тому університет розпочав реалізацію та впровадження цифрового сервісу «ХДУ-24». Сьогодні ми, як ніколи, розуміємо, що це був правильний та завбачливий крок. Так, ураховуючи сьогоднішню ситуацію, ми починаємо інтенсивніше використовувати цей інструмент організації освітнього процесу. Цифровізація документів та наповнен-

ня інформацією персональних кабінетів здобувачів, викладачів, співробітників дозволяють навіть в умовах дистанційного навчання у воєнний час здійснювати необхідні процеси, що стосуються навчання здобувачів та управління університетськими бізнес-процесами.

Кожен тиждень під час засідань президії ректорату та ректорату Олександр Лемешук доповідав про певні технічні моменти щодо розширення функціоналу «ХДУ-24». Зокрема, можливість та необхідність завантаження до персональних кабінетів актуальної інформації щодо результатів навчання здобувачів, залікових книжок та індивідуальних планів.

Станом на зараз додаток використовують усі викладачі, поступово доєднуються здобувачі. У додатку зберігається інформація про розклад занять, індивідуальні навчальні плани, працює розсилка новин та є інтеграція з офіційним сайтом, є можливість проводити опитування здобувачів та викладачів.

Зараз триває розроблення й упровадження таких модулів:

Інтеграція з ЄДЕБО

Розширення інформації про здобувача та НПП

Можливість завантажити довідки здобувача

Підключення освітніх модулів

Інтеграція з державним цифровим сервісом ДІЯ

Синхронізація з ІАС

Підписання електронних договорів.

На початку жовтня введено в дію електронний журнал. Це аналітична платформа, яка дозволяє оцінювати здобувачів у реальному часі, мати дані щодо відвідування занять, забезпечити доступ у синхронному й асинхронному режимах до навчальних матеріалів. Інструментарій журналу дасть змогу деканам, відділам та службам швидко отримувати аналітику по всім факультетам та курсам для формування звітності та контролю за якістю освітнього процесу.

Сучасна молода людина більше не може існувати в лінійному середовищі. Ми всі працюємо онлайн, використовуємо гаджети для виконання багатьох бізнес-процесів та адміністрування, тому

й університет постійно працює над удосконаленням свого віртуального середовища. Приклад України, яка першою в Європі змогла втілити цифрову модель документів через додаток ДІЯ нас надихає. Свого часу Херсонський державний університет був одним з перших в Україні, хто організував карткову систему отримання стипендій та заробітний плат через Приватбанк. З того часу ми не зупиняємось, інтегруємось з ДІЯ та спрощуємо всі процеси завдяки цифровізації.

Революційний проєкт, у якому бере участь Херсонський державний університет, - це локалізація іншомовного контенту в освітнє середовище. Завдяки американським партнерам ХДУ отримав доступ до унікального ресурсу, який за допомогою штучного інтелекту синхронно перекладає з однієї мови на іншу. Це дозволить університетській спільноті подолати серйозний бар'єр - мовний - та бути суб'єктом відкритого світового освітнього середовища.

Психологічний контекст освітнього процесу

Ніколи не здаватися та ставати сильнішими

В умовах військового стану, тимчасової окупації дуже важливо мати зовнішній експертний погляд на організацію освітнього процесу, психоемоційний стан викладачів та здобувачів, отримати певні рекомендації та втілити їх у життя. На партнерських засадах аналітичний центр «ОсвітАналітика» Київського університету імені Бориса Грінченка (Іван Шемелинець, Євген Ніколаєв та Григорій Рій) в рамках вивчення втрат системи вищої освіти України, спричинених неспровокованою та несправедливою збройною агресією росії проти нашої країни провів величезну роботу та підготував аналітичну записку «ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ХЕРСОНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕР-

СИТЕТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: проблеми і пропозиції за результатами анкетування викладачів та студентів». Анкетування проводилося з 29 травня по 10 червня 2022 року за допомогою Google Forms, анкету було розіслано викладачам і студентам університету за сприяння адміністрації університету. Одержавно 603 відповіді студентів та 79 відповідей викладачів. Вопитуванні взяли участь близько 16% студентів і 17,5% викладачів університету.

Опитування містило такі розділи:

Розділ 1. Побутові та емоційні умови роботи і навчання

Місце та умови проживання респондентів.

Лише 6% студентів і 4% опитаних викладачів мають доступ до бомбосховища з належним рівнем безпеки (спеціально обладнаного приміщення).

52% студентів і 46% викладачів у випадку повітряної тривоги можуть скористатися підвальним приміщенням. Отже, умови проживання щонайменше половини респондентів не є комфортними та/або безпечними.

Доступ до інтернету у переважній більшості студентів та викладачів нестабільний, що означає високу складність організації освітнього процесу із застосуванням дистанційних технологій для більшої частини спільноти ХДУ.

Здоров'я та психоемоційний стан.

Ось лише декілька відгуків здобувачів, які дозволяють зрозуміти, в якому саме психо-емоційному стані вони перебувають:

«Емоційний стан після пережитого та того, що відбувається зараз. Велика купа проблем. Залишився(-лась) у незнайомому мені місці, без родичів та фінансів. Намагаюсь додзвонитись до родичів, які залишилися на окупованій території, та мати з ними хоч якийсь зв'язок. А ще не забувати, що у мене пари

Студенти зазначають, що їхньому ефективному навчанню заважає поганий психоемоційний стан через активні воєнні дії або їхні наслідки, наприклад вимушене переселення, часті сигнали повітряної тривоги, ворожа авіація, загрози ракетних ударів. Значне навчальне навантаження призводить до зменшення мотивації у студентів в умовах окупації, напруженого емоційного стану, нестабільного зв'язку, зайнятості студентів в інших сферах (роботі, волонтерстві). Крім того, великий обсяг домашнього завдання, нестабільний навчальний графік в умовах синхронного та асинхронного форматів, ускладнений доступ до необхідних засобів та матеріалів для навчання не сприяють ефективному засвоєнню знань.

«Війна! Важко думати про навчання, коли постійно чуєш, вибухи, автоматні черги або винищувачі. Відсутність зв'язку і інтернету. Складно відвідувати пари, коли ти маєш встигнути купити продукти, які тобі необхідні для вижи-

вання, стояти по декілька днів у чергах на зняття готівки, бо то лотерея, один шанс до п'яти, що ти можеш її зняти».

Чи заважає Вам Ваш сьогоднішній стан здоров'я ефективно брати участь в освітньому процесі?

Розділ 2. Організація освітнього процесу

Проблеми організації освітнього процесу в поточних умовах

Принциповою рисою ситуації, до якої викладачі адаптувалися недостатньо мірою, є неможливість для значної кількості студентів брати участь у дистанційних заняттях, що проводяться в синхронному режимі (наживо). Найчастіше на занятті наживо присутня приблизно половина студентів. 16% студентів не мають змоги приєднуватися до онлайн-занять, ще 23% можуть робити це періодично, при тому що 60% студентів відзначили нестабільний доступ до інтернету.

Кожен четвертий випускник не може ефективно працювати над підготовкою кваліфікаційної (дипломної) роботи, 40% студентів мають складнощі з цим питанням.

Зміна підходів до викладання у поточних умовах

Переважна більшість викладачів у нашому опитуванні повідомляє про своє більш лояльне ставлення до студентів у поточних умовах. Проте це твердження часто не означає, що для полегшення навчання студентів викладачі роблять конкретні кроки, першим із яких має бути зменшення обсягу опрацьованого матеріалу.

Викладачі про психологічні зміни в роботі студентів за результатами занять в умовах воєнного стану

Переважна частина викладачів зазначає, що зміни у поведінці студентів відбулися. Вони стали розгубленими, втратили мотивацію до навчання, зріс рівень тривоги, спостерігається емоційна нестабільність і закритість у спілкуванні. Особливо це помітно у студентів, які перебувають на окупованій території.

Деякі викладачі зазначають певну маніпулятивність у діях студентів

Пропозиції студентів щодо організації освітнього процесу

77 студентів ХДУ поділилися з нами своїми думками та пропозиціями щодо організації навчання в поточних умовах.

Можемо виокремити такі:

- спростити процедуру екзаменаційної сесії, захисту кваліфікаційних робіт і практики (перенести їх на літо/осінь, виставляти оцінки відповідно до отриманих поточних балів «автоматом», не проводити екзамени в усній формі тощо);

- зробити навчальний процес гнучкішим (скоротити обсяг навчальних дисциплін, дозволити студентам здавати роботи без встановленого дедлайну, надавати їм доступ до електронних журналів навчальних дисциплін);

- розглянути можливість більш лояльного ставлення викладачів (давати більше завдань, які можна виконувати без постійного підключення до мережі Інтернет, зменшити обсяг самостійних завдань, не вимагати бути присутніми на онлайн-заняттях і ставити бали за відвідуваність);

- сприяти студентству в навчальній та позанавчальній діяльності (більше інформувати студентство про програми зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності, вирішити питання з оплатою навчання за контрактом).

Розділ 3. Наші рекомендації (наводимо повністю)

Проведений аналіз результатів анкетування студентів і науково-педагогічних працівників університету, огляд нормативно-правових актів та рекомендацій, що були видані органами державної влади у сфері освіти після початку повномасштабного військового вторгнення, а також аналіз міжнародних практик організації освітнього процесу в умовах воєнних конфліктів дозволили сформулювати низку рекомендацій щодо більш ефективної організації освітнього процесу в ХДУ в таких умовах.

1. Під час проведеного анкетування мінімальна частка респондентів відзначила, що вони зараз проживають у гуртожитках. Натомість чимало наших респондентів перебувають на тимчасово окупованій території. Аби уможливити переїзд більшої кількості учасників освітнього процесу на підконтрольну Україні територію, ХДУ доцільно розширювати можливості поселення студентів та викладачів у гуртожитки в м. Івано-Франківську і, можливо, в інших неокупованих регіонах України та активно інформувати учасників освітнього процесу про такі можливості.

2. У ХДУ перерва в освітньому процесі у зв'язку з воєнними діями формально була нетривалою. Проте студенти скаржаться на негативний психоемоційний стан через війну, проживання в умовах окупації та ін. Близько половини здобувачів освіти наразі не мають можливості брати участь у навчанні в синхронному режимі (наживо). За результатами нашого опитування, 11% студентів повністю і 53% студентів частково втратили доступ до необхідних їм навчальних матеріалів. Ці обставини означають гарантовану наявність значних втрат в опануванні програмного матеріалу у значної кількості студентів. Одним з інструментів зменшення цих втрат, на наш погляд, може бути визначити по дві ключові дисципліни (з тих, що вивчаються у весняному семестрі 2022 р. студентами першого-третього курсів бакалаврату і першого курсу магістратури), які є базовими (prerequisites) для вивчення важливих дисциплін в осінньому семестрі. Згодом, починаючи із серпня або вересня 2022 р., надати можливість вивчення цих дисциплін (у повному або «експрес»-вигляді) тим студентам, які на той час перебуватимуть у відносно нормальній безпековій ситуації і матимуть можливість (у тому числі комунікаційну) брати участь в освітньому процесі. До такого вивчення дисциплін слід залучити студентів, які за результатами підсумкового контролю з визначених ключових дисциплін.

чових дисциплін одержали оцінки «D», «E», «FX» або «F».

3. Надання описаної додаткової освітньої послуги не фінансуватиметься з коштів державного бюджету. Так само некоректно очікувати її оплати з боку здобувачів освіти. Тому адміністрації ХДУ доцільно зосередити зусилля на пошуку грантового фінансування на реалізацію подібної програми мінімізації освітніх втрат у рамках проєктів міжнародної технічної допомоги, спрямованих на підтримку переміщених закладів освіти та/або осіб, постраждалих від воєнних дій в Україні.

4. Згідно з міжнародними рекомендаціями, обов'язковим кроком з адаптації викладання до екстремальних умов є суттєве зменшення обсягу матеріалу з дисципліни, що його опрацьовують викладачі спільно зі студентами. Згідно з проведенням опитуванням, 68% викладачів ХДУ досі не вдаються до цього заходу. Тому в наступному семестрі доцільно звернути увагу викладачів на виняткову важливість зменшення обсягу опрацьованого матеріалу дисципліни за рахунок відмови від менш важливих питань, надання переваги найбільш актуальним та необхідним питанням, а також питанням, які потребують меншого часу на їх опанування.

5. З огляду на наявність значної кількості студентів, що не можуть брати участь у дистанційних заняттях наживо (через Zoom, який може не працювати на непідконтрольній території, Google Meet і подібні системи), опція не брати участь у заняттях наживо і 18 виконувати завдання в той час, коли студент має можливість це робити, в поточних умовах має бути доступна кожному студенту.

З іншого боку, необхідність і проводити заняття наживо для частини групи студентів, і працювати асинхронно з іншою частиною цієї академічної групи означає суттєве збільшення робочого навантаження.

Раціонально розв'язати цю дилему можна, рекомендувавши викладачам

надати пріоритет асинхронному способу опрацювання матеріалу дисципліни (в т. ч. шляхом надсилання студентам необхідних навчальних матеріалів електронною поштою) і завдань, а також трансформувати заняття наживо в консультації для тієї частини студентів, які цього потребують. При цьому доцільно виставляти оцінки (бали) лише за виконані студентами завдання, але не за їхню участь у заняттях онлайн. Додатково див. з цього питання матеріал Ольги Бершадської «Як відновити викладання?» за посиланням: <https://www.skeptic.in.ua/bul22>.

6. Доцільно приділити серйозну увагу моніторингу психологічного стану співробітників та студентів університету, з якими наявний зв'язок, звернути увагу на стрес і ризики появи депресивних станів, запропонувати тим, хто цього потребує, відповідну підтримку. До цієї роботи разом із Соціально-психологічною службою ХДУ доцільно залучити практикуючих психологів-медиків, напевно, у партнерстві із закладами охорони здоров'я.

7. Доцільно мінімізувати або повністю виключити російськомовні джерела (підручники, публікації, наукові видання, вебресурси тощо) з використання в освітньому процесі та під час проведення досліджень.

Рекомендації, підготовлені командою аналітичного центру «ОсвітАналітика» Київського університету імені Бориса Грінченка, були взяті до уваги та багато з них уже зреалізовані, про що ми детально поінформуємо ва інших розділах цих Хронік.

Але поки один важливий факт: попри виклики зовнішні та внутрішні, попри війну, окупацію, евакуацію і всі інші складнощі 98% наших випускників бакалаврату змогли вийти на зв'язок та скласти дистанційно підсумкову атестацію.

Вони вже отримали документи про освіту, а 46 наших випускників – з відзнакою!

Практики – невід’ємна частина освітнього процесу

Незважаючи на складну ситуацію в країні, Херсонський державний університет продовжував забезпечувати якісний освітній процес, невід’ємною складовою якого є практики. Так, у студентів 3-х курсів факультету української й іноземної філології та журналістики у квітні тривала навчальна практика, яку майбутні фахівці проходили в он-лайн-режимі.

«Навіть у сучасних реаліях Херсонський державний університет дбає про безпечний та якісний освітній процес. Під час практики керівники використовували індивідуальний підхід до кожного, гнучку систему завдань і видів роботи, аби посприяти успішному проходженню навчальної практики навіть у надскладних умовах воєнного часу. Для забезпечення цієї роботи величезних зусиль доклали керівники практики та представники баз практики», – зазначила завідувачка кафедри української й слов’янської філології та журналістики Світлана Климович.

Базами практики для студентів стали Херсонський академічний ліцей імені О.В.Мішукова при ХДУ, Херсонська гімназія № 6 Херсонської міської ради, пресцентр університету та туристична агенція «Anex tour».

З 1 вересня здобувачі освіти 4-го курсу спеціальності «Початкова освіта» педагогічного факультету розпочали виробничу практику «Перші дні дитини в школі». Протягом тижня студенти вивчали поведінку та соціалізацію школярів, а також здобудуть практичні навички у специфіці проведення Першого уроку.

Уже традиційно прийняли студентів на практику Херсонська гімназія №16 з вивченням мов національних меншин ХМР, Херсонська гімназія №14 ХМР та заклад загальної середньої освіти №53 ХМР. На час війни школи об’єдна-

лися та спільно працюють на базі гімназії №16 у дистанційному форматі.

У ХДУ ніколи не існувало проблем з цим, бо, наприклад, дошкільні та загальноосвітні заклади Херсонщини із задоволенням приймали наших здобувачів. Зараз школи та дитсадки в більшості своїй захоплені окупантами й колаборантами та насаджують російський освітній простір. У вересні адміністрація університету звернулись до управлінь та департаментів освіти міст та областей України з проханням організувати дистанційне проходження практики, розробили відповідну програму практики, долучили її до звернень.

Як повідомив ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський, станом на 15 вересня отримали перший фідбек, який просто вразив: нам офіційно відмовили через відсутність технічних можливостей, хоча й підтвердили, що 94% закладів освіти регіону працюють у дистанційному форматі. В іншому територіальному органі освіти нам поки що усно повідомили, що проходження практики можливо за наявності сплати за неї.

«Не буду поки вказувати, від яких саме територіальних органів освіти ми отримали такі відповіді, бо відверто вважаю це прикрим непорозумінням. Інакше не можу пояснити позицію чиновників, які замість того, щоб підтримати студентів, які попри все хочуть здобути якісну українську освіту, відмовляють їм. Це не державницька позиція, це взагалі... Упевнений, наші студенти будуть мати змогу пройти виробничі практики як за місцем свого перебування на підконтрольній уряду України території, так і дистанційно», - написав Олександр Співаковський.

Наприкінці вересня ректор повідомив, що питання влаштування на практики наших студентів вирішено.

Стипендіальне забезпечення

30 червня відбулось чергове засідання стипендіальної комісії за участі першого проректора, проректорів, деканів, керівників служб та відділів, студентського активу. На порядку денному було питання про затвердження стипендіальних рейтингів і призначення стипендій на I семестр 2022/2023 н.р.

У режимі онлайн при наявному кворумі під запис та особисте голосування розглянули пакети документів, надані деканами за результатами засідань стипендіальних комісій факультетів. Підтримали без дискусій та проблемних моментів. Питань у представників студентства не було. Таким чином, є рішення по стипендії для наших здобувачів

других - четвертих курсів бакалаврату та другого курсу магістратури на наступний навчальний рік.

30 вересня на засіданні стипендіальної комісії на порядку денному було питання призначення стипендій першокурсникам. Відповідно до рішень стипендіальних комісій факультетів, прийнято рішення призначити стипендію 126 здобувачам із 357 здобувачів бюджетної форми навчання. Також під час засідання Олександр Співаковський проінформував присутніх, що на сьогоднішній день закрито питання виплати заробітної плати співробітникам та академічної й соціальної стипендії студентам за вересень.

Засідання ректорату у змішаному форматі. Співробітники, які на той момент перебували у Херсоні, зібрались у Науковій бібліотеці. 4 квітня 2022 р.

ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ

Один із пріоритетів, які для себе визначив Херсонський державний університет, було провадження якісного освітнього процесу та проведення підсумкової атестації на високому рівні.

Уперше це питання ретельно обговорювалося 21 березня на засіданні ректорату. Розглядалося декілька можливих моделей: на кожному факультеті, по кожній освітній програмі своя специфіка. Звісно, була врахована й думка студентів.

4 квітня на засіданні ректорату проректорка Дар'я Мальчикова доповіла, що факультети остаточно визначилися з тим, як буде проходити річна атестація. На сьогодні форма атестації у вигляді кваліфікаційної роботи залишилася на кількох факультетах: комп'ютерних наук, фізики та математики (повністю); культури і мистецтв (освітня програма "Культурологія"); психології, історії та соціології (дві освітні програми – "Соціологія" та "Соціальна робота"); української й іноземної філології та журналістики (освітня програма "Журналістика"). На всіх інших факультетах було ухвалено рішення про внесення зміни в освітню програму в частині атестації. На тих освітніх програмах, де залишається форма атестації у вигляді кваліфікаційної роботи, розпочато експертизу тематики кваліфікаційних робіт.

17 травня на засіданні ректорату перший проректор Сергій Омельчук доповів про проведення атестації здобувачів наукового ступеня доктора філософії і доктора наук у червні 2022 року. Цьогоріч звітування здобувачів відбувається дистанційно, продовжується минулорічна практика міждисциплінарних семінарів, тобто об'єднання певних програм для проведення атестації.

6 червня у Херсонському державному університеті розпочалася підсумкова атестація здобувачів I бакалаврського рівня вищої освіти. Іспити проходили

в дистанційному форматі на платформі зум з обов'язковою відеофіксацією. У перший день атестації лише приблизно від 5 до 7% здобувачів на різних факультетах та освітніх програмах не змогли долучитися на атестації. Попри всі побоювання через несталий інтернет-зв'язок, це був дуже позитивний показник. Він свідчить про вмотивованість студентів, які розуміють важливість цього етапу, та у надскладних умовах знайшли можливість якісно підготуватися до атестації. Це результат відповідальності кожного викладача, бо попередньо була проведена велика робота, є контроль за неухильним виконанням індивідуальних навчальних планів здобувачами, окремий підхід до кожного студента.

Велике навантаження лягло на членів екзаменаційних комісій, але вони достойно впоралися. Разом робили все, щоб освітній процес навіть у складних умовах був якісним, щоб документи про освіту, які отримують випускники, мав вагу, і всі знали, що за дипломом Херсонського державного університету стоять знання, досвід, навички здобувача. Бо саме наші випускники створюють репутацію Херсонського державного університету.

У другий день роботи екзаменаційних комісій до атестації були залучені здобувачі 8-ми з 9-ти факультетів. Відбувався щоденний моніторинг ситуації по кожній освітній програмі.

Принципово, щоб процес атестації був чесним та прозорим, тому впроваджувалась фікація на відео все, що відбувалось онлайн. Цікава географія: на атестацію студенти заходили з Херсону та області, різних куточків України та за кордону. Звичайно, що в певній частині здобувачів були проблеми зі зв'язком. Особливо в тих наших студентів, які знаходяться на тимчасово окупованій Херсонщині. Для них передбачені резервні сесії.

На третій день – уже кращі показники участі здобувачів.

Станом на 20 червня 96,2% випускників-бакалаврів Херсонського державного університету пройшли підсумкову атестацію та готуються отримати документи про освіту. З 956 випускників 920 вийшли на зв'язок з екзаменаційними комісіями та успішно дистанційно склали атестацію! Це фантастичний результат у воєнних умовах, коли Херсонщина тимчасово окупована та немає українського мобільного зв'язку! Бо значна кількість наших здобувачів знаходяться саме на Херсонщині.

Такий результат дався важко й нашим вже без однієї хвилини бакалаврам, і комісіям, і членам ректорату, і співробітникам навчального та навчально-методичного відділів, відділу цифрової інфраструктури. Але це спільний крутий результат, який свідчить про те, що в Херсонському державному університеті дотримуються повного циклу в освітньому процесі.

«Але атестація виявила й декілька проблемних моментів, які потребують спільного вирішення разом з Міністерством освіти і науки України. Питання стосуються долі тих випускників, які не змогли вийти на зв'язок та скласти атестацію. Існує пропозиція, що їх треба відрахувувати, а потім поновлювати, коли студент вийде на зв'язок і буде готовий до іспитів. Але ми дотримуємося думки, що маємо з'ясувати індивідуально ситуацію по кожному нашому студенту, бо з людиною різне може трапитись – знаходиться в окупації, поранений, зниклий безвісти, служить у лавах ЗСУ чи тероборони... Можливо, є сенс не приймати певний час рішень щодо випускників, доля яких невідома, а трохи зачекати, дати ще один шанс. Бо час такий... Відрахувати завжди встигнемо. Важливо, щоб Міністерство дослухалось й дозволило відновлюватись на навчання здобувачам не очікуючи сесійного періоду. Якщо здобувач готовий скласти державну атестацію, то збирається комісія, триває екзамен.

Щодо здобувачів, які навчаються на молодших курсах та з певних причин не змогли вийти на зв'язок під час сесії, то всі вони будуть переведені наказом на наступний курс з умовою доскладання освітньої компоненти, яка не була здадена через відсутність можливості вийти на зв'язок, - зазначив ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський.

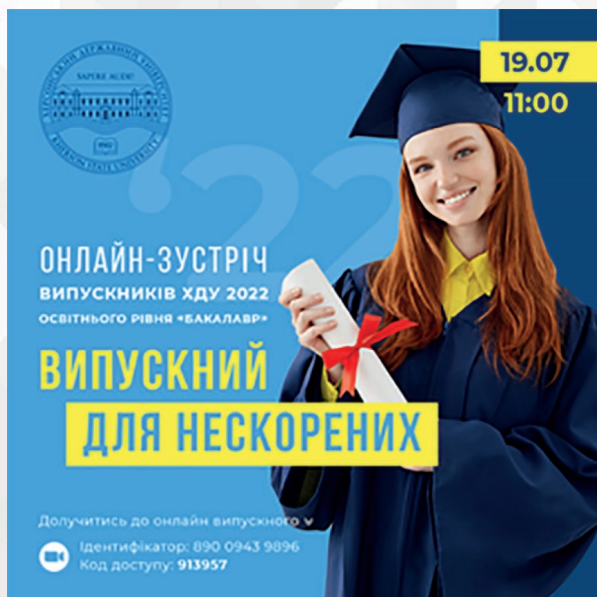
Станом на 9 липня 935 здобувачів (98,7%) першого бакалаврського рівня освіти завершили навчання та отримали дипломи про здобуття вищої освіти.

Друк дипломів відбувався в Івано-Франківську, за місцем тимчасового розміщення центру управління ХДУ, як цього й вимагає Міністерство освіти і науки України. Кожен диплом та додаток до нього традиційно особисто підписав ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський, щоб передати частинку своєї душі та енергії випускнику.

**Підсумкова атестація
на педагогічному факультеті
в дистанційному форматі**

Випускний нескорених

Цьогоріч у Херсонському державному університеті випуск бакалаврів проходив 19 липня під гаслом «Випускний нескорених». Це була онлайн-подія, центром якої став Івано-Франківськ, де працює тимчасово переміщений центр управління Херсонського державного

університету на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Об 11 годині більше 500 учасників випускного одночасно доєдналися до зум-конференції.

У Івано-Франківську у події брали участь ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський, ректор Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника Ігор Цепенда, перший проректор Сергій Омельчук, проректорка Алла Цапів, проректор Максим Вінник, в.о. проректора Олександр Лемешук, деканеса педагогічного факультету Любов Петухова, декан факультету фізичного виховання та спорту Іван Глухов, відповідальний секретар приймальної комісії Наталія Воропай, в.о. керівника відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Євгенія Ревенко, координаторка Інформаційного центру Європейського Союзу при ХДУ Євгенія Співаковська, керівниця пресцентру Оксана Казакова, викладачі та співробітники Херсонського держав-

**Випускний нескорених.
Івано-Франківськ, 19.07.2022 р.**

ного університету, які на той час уже перебували в Івано-Франківську.

Також до святкового заходу долучились шановні гості: народний депутат VII скликання, голова Херсонської обласної держадміністрації 2014-15-х років, член наглядової ради ХДУ Андрій Путілов; керівник апарату Херсонської обласної держадміністрації з 2014, керівник апарату Харківської обласної держадміністрації з 2020 року Володимир Ключевський; начальниця управління освіти Херсонської міської ради

Наталія Журженко, заступниця начальниці управління освіти Херсонської міської ради Світлана Омельчук.

У віртуальному просторі, окрім випускників, на зустрічі зібралася майже вся спільнота університету: проректори, декани факультетів, викладачі та студактив. Кожен долучався до заходу з того місця, де знаходився, тож географія була надзвичайно широкою

Випуск бакалаврів 2022 року справді був унікальним і нескореним, нескореним ні пандемією коронавірусу,

ПРИВІТАННЯ

ВІД РЕКТОРА

Вітаю випускників бакалаврських програм Херсонського державного університету!

В 105-річній історії нашого університету були різні етапи. Але на сучасній хвилі розвитку університету ви, дорогі наші бакалаври 2022-го року випуску, унікальні.

За чотири роки ви мали яскравий період традиційного навчання та студентського життя, потім гідно пройшли випробування пандемією коронавірусу, коли звичне життя людей усього світу зазнало обмежень. А потім трапилося те, що ми не могли уявити у страшному сні, про що знали лише з історії, книжок та фільмів – повномасштабне вторгнення росії, окупація рідної Херсонщини...

На питання: «У чому ваша суперсила?» – ви зараз гордо відповідаєте: «Ми – з нескореної української Херсонщини!» Ви не зламалися, ви знайшли в собі сили підтримувати один одного, успішно завершити навчання, отримати документи про освіту та поділитися власними історіями успіху під час онлайн «Випускного для нескорених»!

Пишаємось кожним з вас! Нехай ваша майбутня професійна траєкторія розвитку буде успішною! Саме вам відновлювати та розвивати Херсонщину та Україну! Ви – майбутнє нашої держави.

Ми обов'язково зустрінемося в українському Херсоні, в нашому Херсонському державному університеті і ще раз відсвяткуємо разом ваш випускний.

Слава Україні! Слава нескореним випускникам ХДУ!

З повагою - ректор Херсонського державного університету
Олександр Співаковський

**Цьогорічні випускники-бакалаври з дипломами в Івано-Франківську.
19.07.2022 р.**

ні навіть війною! За чотири роки наші бакалаври успішно пройшли випробування дистанційним навчанням, пандемією, а тепер і війною, не втративши жагу до знань та не зрадивши власним мріям. Адже здатися – варіант не для українців, не для Херсонського державного університету!

На той момент 146 днів українці чинили запеклий спротив окупантам, щоденно гинули наші захисники та цивільні. Тож на початку заходу хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих.

«Цьогоріч ми випускаємо 965 бакалаврів, з яких 46 отримали дипломи за відмінні навчальні досягнення. Ви тільки-но уявіть, яка потужна робота за цим стоїть! Кожен із вас за ці роки зумів побудувати у Херсонському державному університеті власну освітню траєкторію, яка надалі гармонічно висувати-

меться в траєкторію вашого життя. На жаль, ми не можемо сьогодні з усіма вами зустрітися, однак надзвичайно раді, що дехто все ж зумів прийти й особисто отримати диплом. І я впевнений, що ми точно повернемося до стін нашого університету, адже дух Херсона, як і ви, незламний!», – зазначив ректор ХДУ Олександр Сніваковський.

Кожен з деканів мав змогу привітати випускників, у свою чергу, випускники подякували керівництву університету та викладачам, які всі ці чотири роки разом із ними проходили цей тернистий шлях. Одна з випускниць влучно відмітила: якою б була сучасна Україна без педагогів?

«Вам, дорогі викладачі, вдалося міцно засісти в наших серцях. І сьогодні я хочу сказати велике «дякую!». Адже сучасна Україна, якою б вона була без вас, педагогів. Не дивлячись ні на що, ви про-

Ще дві цьогорічні випускниці бакалаврату особисто отримали дипломи в Івано-Франківську

довжували насичувати нас знаннями. Вас не зупинив коронавірус, війна, вас не зупинить ніщо на світі. І те, що ви робите – це нереально круто! Чотири роки тому, коли я вступила до університету, я була 18-річною дівчинкою, яка хотіла скоріш поїхати до Європи, швидше залишити Херсон, але зараз дівчинка, яка вже закінчила університет, хоче назад, хоче повернутися додому з Європи. Тож я дякую університету за дві головні речі: за те, що після завершення навчання в мене немає відчуття того, що я втратила час, і за те, що я хочу повернутися додому», – зазначила Марія, випускниця факультету культури і мистецтв.

Переглянути привітання випускників всіх факультетів можна на офіційній сторінці ютуб-каналу ХДУ (https://www.youtube.com/playlist?list=PLuL1dq6vVjh27MyiJ2_5KOP9iyTiqwTdU)

Переглянути привітання деканів можна на офіційній сторінці ютуб-каналу ХДУ (<https://www.youtube.com/watch?v=oTwwkAaSwk8&list=PLuL1dq6vVjh0GAWGyJnMHCHSPypjLZcQn>)

Трьом цьогорічним випускникам бакалаврату, які мали змогу особисто

долучитись до події в Івано-Франківську, були вручені документи про освіту та додатки до них особисто.

Ректор ХДУ Олександр Співаковський подякував Ігореві Цепенді за створення умов та допомогу в тимчасовому переміщенні офісу управління Херсонського державного університету до Прикарпатського національного університету в Івано-Франківську.

Олександр Співаковський відзначив, що сьогодні університети активно співпрацюють, також представники ХДУ мають можливість використовувати матеріальну базу – аудиторії та лабораторії ПНУ. *«Це історія не про конкуренцію між двома освітніми закладами, а навпаки, про кластерну модель взаємодії, співпрацю та вчасно підставлене плече допомоги та підтримки колегам. Тому колегу-ректора можна вважати не лише партнером, другом, а й хрещеним батьком ХДУ, бо у нас є можливість повноцінно продовжувати життя та розвиток нашого закладу»*, – зазначив Олександр Співаковський.

Ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігор Цепенда привітав випускників Херсонського державного університету, які наразі зробили важливий крок у своєму житті. «Переконаний у тому, що ви будете тим стержнем, який впродовж десятиліть формуватиме український образ Херсонщини та України в цілому. Пам'ятайте, що Прикарпаття та Івано-Франківськ завжди будуть для вас другою домівкою, де вас завжди вітатимуть, радітимуть вашим успіхам», – наголосив Ігор Цепенда.

Також ректор вручив подарунок – картину, на якій зображені янголи, які, за його словами, охоронятимуть Херсонський державний університет, студентів та весь колектив.

На зустрічах по факультетах декани проінформували випускників, як вони можуть отримати свої документи про освіту:

1. Шляхом особистого звернення до університету за адресою: вул. Шевченка, 14, м. Івано-Франківськ.

2. Шляхом видачі нотаріально посвідченої довіреності представнику, який отримає документ про освіту в університеті за вказаною вище адресою.

3. Шляхом надсилання на офіційну електронну адресу університету (office@ksu.ks.ua) заяви, підписаної за допомогою кваліфікованого електронного під-

пису, про надсилання сканованого документу про освіту.

Ті випускники, які мають змогу особисто отримати дипломи, приїжджають до ХДУ у Івано-Франківськ. Отже, випускний нескорених триває! 29 липня ще двоє наших випускниць бакалаврату отримали свої дипломи в Івано-Франківську. Ректор Олександр Співаковський разом з проректорами Максимом Вінником та Аллою привітали Аліну Глушко та Валерію Рибалко.

Дівчата зазначили, що з теплою згадують студентські роки, навіть попри всі ті труднощі, які супроводжували їх протягом навчання. З університетом вони не прощаються, адже планують продовжувати навчання в магістратурі Херсонського державного університету.

«Це унікальний випуск! Вони пройшли через такі випробування, що вистачить на декілька життів. Але це не зломало наших студентів, а навпаки зробило сильнішими. До речі, був вдячний за те, що дівчата відзначили високу якість організації дистанційної освіти та підсумкової атестації. Сучасна молодь на цьому дуже добре розуміється. Ми дійсно визначили розвиток цифрових сервісів одним з ключових пріоритетів і невпинно рухаємось уперед», – зазначив Олександр Співаковський.

**Подарунок від ПНУ імені Василя Стефаника
Херсонському державному університету**

Планування освітнього процесу на 2022/2023 н.р.

Після завершення підсумкової атестації та святкового заходу «Випускний нескорених» розпочали планувати наступний навчальний рік.

Херсонський державний університет готовий розпочати освітній процес у будь-якому з трьох форматів – дистанційному, змішаному чи аудиторному в Івано-Франківську. Адже заклад має відповідні домовленості з Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника щодо доступу та використання їхніх навчальних аудиторій та лабораторій.

Для вирішення питання початку та формату проведення нового навчального року було проведено опитування серед здобувачів та викладачів. За дорученням ректора в університеті провели онлайн-опитування. Було створено гугл-анкету, що містила двоє запитань. Перше стосувалося оптимальної дати початку навчального року: 15 серпня, як рекомендує МОН України, або 1 ве-

ресня. Друге – формат навчання (дистанційний, змішаний чи аудиторний).

Загалом в опитуванні взяли участь 1406 здобувачів університету. Так, для переважної більшості здобувачів оптимальною датою початку навчання є 1 вересня. За це проголосували 1309 студентів. Щодо формату навчання, то більшість обрали дистанційний – 1193 студенти, змішаний – 121, а аудиторний – 90. Тобто здобувачі зважають на фактор безпеки.

Планом-регламентом університету було встановлено, що початок навчальних занять у змішаному форматі в 2022/2023 н.р. для:

- 2, 3 і 4 курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти з 01 вересня 2022 року;

- 1 курсів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти з 03 жовтня 2022 року.

Робоча нарада під головуванням першого проректора Сергія Омельчука в офісі ХДУ в Івано-Франківську, травень, 2022 р.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ-2022

Зовнішній ландшафт. Боротьба із захисту прав абітурієнтів з тимчасово окупованих територій

Ситуація в освітній галузі потребує постійної уваги на всіх рівнях. Пандемія, дистанційне навчання, а з 24 лютого повномасштабне вторгнення РФ значно вплинули на якість освітнього процесу, психоемоційний стан викладачів та здобувачів. З початком війни стало очевидно, що діти шкільного віку та студенти мають нерівний доступ до освіти. Ситуація в тимчасово окупованій Херсонській області та в інших регіонах України, які підконтрольні Уряду, кардинально різняться. Більше того, зовсім різні ситуації у дітей навіть у Херсонській області. Є населені пункти, у яких відносно спокійно, а є ті, що знаходяться в зоні бойових дій під постійними обстрілами.

Тому постало питання на державному рівні визначити алгоритми проходження підсумкової атестації в закладах загальної середньої освіти, урахувавши реалії тимчасово окупованих територій та територій, на яких ведуться бойові дії, та розробити нові підходи до вступної кампанії, щоб забезпечити захист прав на вищу освіту всіх жителів України.

10 березня 2022 року Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет повідомив, що об'єднавши зусилля з Комітетом з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України, освітянською та батьківською спільнотами вийшли з пропозицією про одноразову зміну алгоритмів щодо державної підсумкової атестації для учнів 11 класу та вступу до закладів вищої освіти України в 2022 році.

Ураховуючи правовий режим воєнного стану, який спричинений військовою агресією росії, агресивність російських військових і терористичних угруповань до національної системи освіти та науки, було запропоновано скасувати складання державної підсум-

кової атестації (ДПА), зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) як конкурсний критерій доступу до освітніх послуг.

«Таке рішення є непростим, але необхідним! Адже наше головне завдання знизити рівень будь-яких стресів для дітей. Вони проживають непростий період сьогодні, і ми маємо докласти всіх зусиль, щоб цей період хоча б якось пом'якшити», - підкреслив Міністр.

Сергій Шкарлет, також зазначив, що скасування ЗНО сьогодні необхідна для збереження студентського контингенту, національного інтелектуального потенціалу, стимулювання до навчання в Україні, навіть у такий скрутний для нашої країни та суспільства час.

У цей період невизначеності велику роль відіграли професійні спілки. Громадська спілка «Рада ректорів України» під головуванням професора Петра Кулікова - це завжди можливість вести професійну дискусію та ініціювати певні зміни у законодавство та нормативну документацію, це відкритий діалог з Міністерством. Ситуація зі вступною кампанією регулярно обговорювалася на засіданні Спілки Ради ректорів закладів вищої освіти України, засіданні Ради ректорів Херсонської області.

Як учасник засідань ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський наполягав на спрощенні системи вступу з урахуванням ситуації. Пропонував дозволити вступ за результатами підсумкової атестації.

31 березня відбулось достатньо складне розширене засідання Ради ректорів України, в якому брав участь ректор університету Олександр Співаковський. Обговорювались питання, пов'язані

з функціонуванням університетів в умовах війни, яка веде наша країна проти агресора. Ключові з них:

1. Правила вступу в умовах війни;
2. Про концепцію конкурентоздатності українських вишів;

Практично одноголосно Рада ректорів запропонувала профільному Міністерству та комітету Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України врахувати при вступі екстремальні умови, у яких знаходяться наші випускники, зокрема нерівність доступу до якісної освіти, неможливість доступу до комунікацій, небувалий міграційний виток людського капіталу з України... та брати за основу при вступі результати атестатів. В окремих випадках, на ексклюзивних освітніх програмах, проводити мультипредметні тести. Обов'язково врахувати особливості ситуацій на територіях де велись бойові дії, тимчасова окупація, блокада... Зрозуміти опонентів такого підходу, що корупційні ризики практично нульові порівняно з небезпекою втрати людського капіталу, особливо в зруйнованих містах, містах, де окупаційна влада продовжить своє існування...

1 квітня відбувся онлайн-брифінг Міністерства освіти і науки України щодо особливостей проведення вступної кампанії.

Ректор університету Олександр Співаковський на своїй сторінці в соціальній мережі "Фейсбук" прокоментував: «Подивився... Висновок: як вони далекі від того, що відбувається на тимчасово окупованих територіях! Про території, де відбуваються бойові дії, я вже і не кажу. Тепер деталі:

1. Про які мультипредметні тести йде мова для дітей, які спочатку не навчалися, бо пандемія, а після - в бомбосховищах;
2. Про які регіональні коефіцієнти в 5% мова, коли діти та батьки думають тільки, як виїхати з цієї місцевості;
3. Замість мотивації у вигляді бюджетних преференцій - маємо складні реєстрації та спеціальні вимоги.

Пропозиція: зробіть «план Маршалла» щодо відродження людського капіталу в Україні, особливо в районах бойових дій та тимчасової окупації! Інакше все виглядає не системно, без розуміння наслідків рішень, які сьогодні озвучувались.

Не залишиться освічених людей - не буде Майбутнього!»

6 квітня відбулось чергове засідання Співки ректорів закладів вищої освіти України спільно з Міністром освіти і науки Сергієм Шкарлетом. Ключове питання - організація вступу наших дітей на всі рівні освіти в умовах війни.

Короткі висновки, які оприлюднив ректор Хуніверситету Олександр Співаковський:

1. Головна мета - дати можливість навіть в таких складних умовах, вступати в українські виші, а не покидати Батьківщину;
2. Максимальне сприяння вступу, через спеціальні алгоритми, враховуючи, що більшість дітей не мали рівного доступу до якісної освіти;
3. Запровадження декількох хвиль вступу;
4. Максимальне врахування особливостей на різних територіях;
5. Можливість дистанційного вступу;
6. Якомога швидке затвердження нових Умов прийому;

8 квітня відбулась Рада ректорів Херсонських вишів. Ключові питання, які обговорювались, стосувались особливостей проведення навчальних занять та специфіка вступної кампанії під час війни. Висновок:

1. Забезпечити безумовне право наших студентів на отримання якісної української освіти та своєчасне отримання відповідних дипломів;
2. Звернутися до Міністра освіти та науки України з проханням пришвидшити підготовку Умов прийому в 2022 та врахування особливостей різних регіонів України в цьому процесі.

З травня Міністерство освіти і науки України затвердило Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році. Цей документ аж ніяк не враховував права вступників з тимчасово окупованих територій. Більше того, створював передумови для жителів нашої рідної Херсонщини вважати, що Україна про них забула.

Ректор університету Олександр Співаковський дуже емоційно на своїй сторінці в соціальній мережі "Фейсбук" відреагував на оприлюднення Порядку прийому: «Станом на зараз в Україні, після анексованого у 2014 році Криму, Херсонщина має найбільшу частку - 94% тимчасово окупованої території. Територію Херсонської області, за вже «крилатим» висловом Арестовича, «про***ли»... Це викликало справедливе обурення тисяч жителів Херсонщини й не тільки! Але! Існує реальна загроза, що це відбудеться вдруге. Тільки вже з найціннішим - з людським капіталом

Дивіться, що відбувається: у час, коли вся країна, попри воєнний стан та виклики, готується до вступної кампанії, у документах, що регулюють питання вступу у 2022 році, навіть словосполучення «Херсонська область» або «тимчасово окуповані території Херсонської, Запорізької, областей» відсутні! Наших випускників викреслили з числа абітурієнтів! Виправдання, що на окремі спеціальності можна вступати за співбесідою, не коректно. Це виключення! Якщо порушено право на освіту хоча б однієї людини, то завдання держави захищати та створювати умови для кожного. Тим ми й відрізняємось від самі розумієте якої країни. В нашому ж випадку порушені права сотен випускників з Херсонщини та інших тимчасово окупованих територій!

Міністерство освіти і науки України затвердило Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році (<https://mon.gov.ua/.../umovi-prijomu-dlya-zdobuttya...>), але для абітурієнтів з Херсонщини, більшості територій Запорізької області, відповідно

до зазначеного Порядку, фактично неможливо спробувати вступити на бюджет і на омріяну спеціальність. Якщо дитина не виїхала з Херсонщини на підконтрольну територію, щоб здати НМТ, то вона втрачає шанс вступити на бюджет. Врахуємо, що через окупацію, відсутність протягом усієї війни гуманітарних зелених коридорів, дозволити собі на свій страх та ризик вивести дітей, змогли та зможуть далеко не всі родини випускників.

Є ще питання! Для вступників з Луганської, Донецької областей і АР Крим, відповідно до Порядку, визначається пільговий вступ за квотою-2. Це можливість отримати бюджетні місця, відповідно наказу МОН #271 «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення».

Натомість для Херсонської області не визначені навіть окремі регіональні коефіцієнти, що суттєво впливає конкурсний бал для вступників.

Що робити? Терміново переглянути умови вступу для дітей фактично усієї Херсонщини, тимчасово окупованих територій інших регіонів України, що не зазначені у Постанові #271. Так зможемо повернути віру жителів Херсонщини у те, що про нас не забули. Так зможемо створити рівні та прозорі умови для вступників та дати шанс на освіту молоді Херсонщини.

Поки славетні ЗСУ відвойовують кожен клаптик України, а високоурядовці думають і планують, що робити далі, діти і батьки Херсонщини вірять і сподіваються, що слова «Херсонську область про***ли» вдруге ніколи не пролунають.

Херсонщина - це Україна, а наша молодь - її майбутнє! Під час війни тре-

**Онлайн-зустріч студентів з Президентом України
Володимиром Зеленським**

ба думати про майбутнє!!!», - написав Співаковський.

19 травня питання захисту прав вступників та здобувачів і викладачів тимчасово окупованих територій було порушено на зустрічі студентів закладів вищої освіти з Президентом України Володимиром Зеленським. Представники Херсонського державного університету мали змогу поставити запитання. Співкування відбулося в онлайн-форматі на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, де тимчасово розміщений центр управління ХДУ.

На зустрічі були присутні студенти з-понад 20 закладів вищої освіти України. Локацій було 11: у Івано-Франківську, Києві, Дніпрі, Львові, Кривому Розі, Одесі, Чернігові та Харкові.

Аспірантка ХДУ, керівниця відділу міжнародних ініціатив та проектної діяльності Євгенія Ревенко подяку-

вала Президентові України Володимир Зеленському за те, що, незважаючи на всі загрози, він залишився в Україні, у Києві. Це зміцнило дух українців, які об'єдналися в боротьбі за свою державу.

Також Євгенія Ревенко скористалася можливістю й у ході марафону озвучила Президентові України питання, які хвилюють жителів тимчасово окупованої Херсонщини.

**Аспірантка Євгенія Ревенко
ставить питання Президентові
України Володимир Зеленському**

Перше - стосувалося необхідності забезпечити баланс у ситуації, коли студенти на тимчасово окупованій території не мають змоги сплачувати за навчання. А відповідно ЗВО, який у тому числі фінансує заробітні плати співробітників за рахунок контрактних здобувачів, не має коштів на виконання своїх зобов'язань.

Друге – відкриття можливостей для вступників з тимчасово окупованих територій для вступу на бюджет у заклади вищої освіти. Наразі це неможливо без складання національного мультипредметного тесту, який проводиться лише на підконтрольній території. При цьому херсонські випускники позбавлені можливості виїхати з території області – з початку тимчасової окупації не працювало жодного офіційного «зеленого коридору», а зараз взагалі в'їзд та виїзд заблокував окупант, він розстрілює колони машин з «Градів»...

«Ми відчули, що питання зацікавили Президента України, він навіть здивувався, що на тимчасово окупованій території збережена необхідність контрактним студентам сплачувати за навчання. Передав слово Міністрові

освіти і науки Сергію Шкарлету, послухав його, а потім вимушений був перервати питанням до аудиторії, чи зрозуміли учасники марафону, як бути з оплатою за навчання? У режимі прямого ефіру Президент України перепитував Міністра й щодо захисту прав та інтересів вступників з тимчасово окупованих територій. Він правильно акцентував: так як бути дітям, яким з міркувань безпеки не виїхати на підконтрольну територію для складання тесту? Як їм вступати?», - коментує ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський.

У той же день на сайті Президента України Володимира Зеленського було оприлюднено повідомлення (https://www.president.gov.ua/news/prezident-proponuye-poshiriti-sproshenij-poryadok-vstupu-do-75193?fbclid=IwAR1-sBM_Sdqppg0voFAc-0lE8sDEawSGEJvk7ZgrjwWmC3gCAxCuZf-cR7g):

«Президент України Володимир Зеленський вважає, що вступники з усіх територій нашої держави, які наразі перебувають під тимчасовою окупацією РФ, повинні мати змогу вступати до україн-

**Учасники онлайнної зустрічі
з Президентом України**

ських вишів за спрощеною схемою. Про це він сказав під час онлайн-зустрічі зі студентами та ректорами українських закладів вищої освіти.

Глава держави нагадав, що в 2020 році був запроваджений спрощений механізм вступу до українських вишів для випускників із тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської областей та АР Крим. І такі ж можливості, за словами Володимира Зеленського, мають бути в абітурієнтів із тимчасово окупованих територій Херсонської та Запорізької областей.

«Потрібно відпрацювати питання переліку тимчасово окупованих територій. Я дам доручення підготувати необхідні рішення», – наголосив Президент України.

Крім того, реагуючи на звернення студентів, Глава держави поставив завдання Міністрові освіти і науки Сергію Шкарлету розробити механізм розв'язання питання з оплатою за контрактами для студентів із територій, які опинилися під окупацією.

«На сьогодні Херсонщину ми визнаємо тимчасово окупованою територією. Тому мені незрозуміло, чому студент з Херсонщини має платити гроші», – зауважив Володимир Зеленський.

Глава держави запропонував розробити таке рішення, яке допоможе зняти цю нагальну проблему для студентів із тимчасово окупованих районів Херсонської, Запорізької, Харківської областей і Донбасу.

Ця планомірна боротьба за права абітурієнтів з тимчасово окупованих територій з використанням усіх можливих майданчиків та засобів комунікації змусила Міністерство освіти і науки України переглянути умови вступу.

10 червня Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет заявив, що «для вступників, які не зможуть виїхати на підконтрольну Уряду територію або які силоміць переміщені на тимчасово окуповану територію (АР Крим, місто Севастополь, ОРДЛО), територію російської

федерації або республіки білорусь, буде передбачено складання вступних випробувань у форматі дистанційної індивідуальної усної співбесіди або творчого конкурсу. Вступаючи на контрактну форму навчання (на більшість спеціальностей), вступнику достатньо подати мотиваційний лист». Тобто йдеться про те, що національний мультипредметний тест абітурієнтам, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, складати не потрібно.

Ще важливий меседж від Міністра – «ми боремося за кожного теперішнього та майбутнього українського студента!» Це повністю збігається і з нашою філософією. Ми говорили про захист конституційних прав випускників ЗЗСО на тимчасово окупованих територіях на всіх нарадах, у яких брали участь, бо вже багато десятиліть формуємо людський капітал Херсонщини і знаємо, яку роль у розвитку регіону відіграє наш університет.

16 червня ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський узяв участь у засіданні Президії Спілки ректорів закладів вищої освіти України. На порядку денному – підбиття підсумків навчального року-2021/2022, нові умови ліцензування ЗВО, обговорення алгоритмів роботи у новому навчальному році та вступна кампанія-2022. Відбулась дискусія по кожному питанню, особливо жвава – про майбутнє вищої освіти. Йшлося про підтримку переміщених ЗВО та вступ на тимчасово окупованих територіях. Присутній на засіданні Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет ще раз підтвердив, що Україна буде боротись за кожну молоду людину, у тому числі за право випускників з тимчасово окупованих територій на освіту.

У липні було внесено остаточні зміни до Правил прийому до закладів вищої, фахової передвищої освіти, в яких з'явилася така опція як квота-2, що дозволило абітурієнтам, зареєстрованим на особливо небезпечних територіях, до яких відносяться й тимчасово окупа-

на Херсонщина, вступати на перший курс бакалаврату за результатами складання усної дистанційної співбесіди та мотиваційного листа.

Спрощеною стала й процедура вступу до магістратури.

Відповідні зміни до затверджених вже в ХДУ Правил прийому були внесені на засіданні вченої ради університету. Також нову редакцію Правил вступу було затверджено й для структурних підрозділів – Бериславського та Генічеського коледжів.

16 липня було вирішено ще одне питання, яке було порушено на зустрічі 19 травня Президента України Володимира Зеленського з українськими здобувачами освіти!

Як повідомив у своєму телеграм-каналі (<https://t.me/SerhiyShkarlet/1055>) Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет, Уряд ухвалив виділити кошти з резервного фонду держбюджету для компенсації витрат ЗВО на підготовку фахівців, які мали заборгованість за другий семестр навчання. Через відсутність надходження коштів від сплати за навчання неможливо забезпечувати своєчасну виплату заробітної плати науково-педагогічним та іншим працівникам, розраховуватися за надані комунальні послуги тощо.

13 тисяч студентів будуть звільнені від сплати заборгованості, на що Уряд виділив майже 87 мільйонів гривень з держбюджету. Таким чином держава заплатить університетам борги студентів-контрактників, які через початок повномасштабних військових дій, через перебування в окупації або в зоні ведення бойових дій не мають змоги сплатити за навчання. Йдеться про захист прав та інтересів здобувачів, вступників та співробітників!

Олександр Співаковський надав доручення проректорові Максиму Віннику та відповідним службам відпрацювати механізми погашення боргів спеціального фонду бюджету Херсонського державного університету та уза-

гальнити інформацію щодо здобувачів, які вже не мають боргів за навчання.

Станом на жовтень Херсонський державний університет поінформував Міністерство освіти і науки України про наявність заборгованості за спеціальним фондом, який формується від сплати за навчання, у розмірі 3,2 мільйона гривень. Інформація була надана по кожному факультету, по кожному здобувачеві та систематизована. Чекаємо на розроблення Порядку компенсації університетам цієї заборгованості та безпосереднього виділення коштів. Наразі університети не отримали від держави компенсацію сплати за навчання здобувачів у II кварталі 2022 року. Натомість університет виконав усі зобов'язання перед здобувачами незважаючи на наявність у багатьох заборгованості за навчання. У тому числі здобувачі випускних курсів всі без винятку були допущені до підсумкової атестації.

3 серпня інформаційний освітній ресурс «Освіта.ua» оприлюднив консолідований рейтинг закладів вищої освіти України 2022 року. Серед 250 закладів вищої освіти Херсонський державний університет посів 70 місце. Щороку Херсонський державний університет демонструє позитивну тенденцію та покращує свої попередні результати.

«Ми, як завжди – лідируємо та ще й покращили свої позиції у порівнянні з минулим роком на 7 пунктів і зайняли улюблене 70 місце у рейтингу! Це справжня перемога кожного члена команди університету, кожного здобувача, бо всі наповнювали скарбничку досягнень, високих результатів та перемог. Університет гідно пройшов виклики пандемії і тримає високу якість освіти, наукову активність у період воєнного стану», – прокоментував ректор ХДУ Олександр Співаковський.

Оприлюднений незалежний рейтинг – це ще один сигнал абітурієнтам, що Херсонський державний університет – заклад вищої освіти, який дає якісну українську освіту.

Внутрішній ландшафт. Особливості вступної кампанії в Херсонському державному університеті

Невизначеність з форматом проведення щорічної вступної кампанії в умовах воєнного стану не завадила Херсонському державному університетові розпочати підготовку до неї. Якісне та продуктивне проведення вступної кампанії було визначено як один із пріоритетів діяльності університету.

1 квітня Херсонський державний університет долучився до єдиного дня профорієнтації серед здобувачів освіти Херсона, ініційованого управлінням освіти Херсонської міської ради.

4 квітня на засіданні ректорату проректорка Алла Цапів презентувала нову концепцію профорієнтаційної діяльності університету в умовах війни. Зокрема, відновлено спілкування зі вступниками в соціальних мережах, розроблені цікаві курси та лекції, що дозволять зацікавити абітурієнтів навчанням в університеті, ініційовано створення нового дизайну інформаційних буклетів, що пов'язано з новаціями та невизначеністю деталей вступної кампанії 2022 року.

11 квітня відновлено роботи вайбер-групи «Абітурієнт», у який у режимі відкритого діалогу спілкуються майбутні вступники, їхні батьки, представники приймальної комісії університету, декани факультетів. Станом на початок активної фази вступної кампанії (початок серпня 2022 року) група налічувала 1132 учасники.

Основні функції:
комунікація;
інформування про етапи вступної кампанії;
роз'яснення законодавства, правил вступу;
технічний супровід (допомога в налаштуванні індивідуальних електронних кабінетів вступника);

оприлюднення графіків співбесід, творчих конкурсів, складання онлайн черг.

З 1 травня розпочала активну роботу приймальна комісія Херсонського державного університету. Попри всі труднощі та окупацію херсонські випускники довіряли репутації ХДУ та цікавилися умовами вступу: телефонували і приходили до нашої приймальної комісії. За три дні травня її фахівці обробили більше 20-ти запитів від абітурієнтів!

14 липня було видано наказ «Про особливості проведення вступної кампанії 2022 року у період дії воєнного стану». Зокрема, деканам факультетів, завідувачам кафедр доручено: 1) забезпечити проведення консультаційної роботи щодо особливостей вступу на освітні програми Херсонського державного університету; 2) забезпечити роботу предметних екзаменаційних комісій, комісій для проведення співбесід, комісій для проведення творчих конкурсів, комісій для проведення вступних випробувань при вступі на навчання за ступенем вищої освіти «бакалавр», «магістр» (медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти, фахових атестаційних комісій для проведення фахових вступних випробувань при вступі на навчання за ступенем вищої освіти «бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, фахових атестаційних комісій для проведення фахових вступних випробувань та вступного іспиту з іноземної мови при вступі на навчання за ступенем вищої освіти «магістр» на основі здобутого ступеня вищої освіти (освіт-

ньо-кваліфікаційного рівня), комісії для розгляду мотиваційних листів від абітурієнтів при вступі на навчання за ступенем вищої освіти «бакалавр», «магістр» на період вступної кампанії 2022 року.

Також у рамках планування освітнього процесу на наступний рік було ухвалено важливе рішення вченої ради від 14 липня, яке було введено в дію наказом ректора про встановлення вартості навчання на період дії воєнного стану. Зокрема, з 01.09.2022 на період дії воєнного стану та протягом двох місяців після його завершення вартість навчання становитиме в розмірі 12000 гривень для здобувачів усіх рівнів вищої освіти та форм навчання, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, а також не мають заборгованості по оплаті станом на 31.08.2022, окрім спеціальностей, вартість навчання на яких становить менше 12000 гривень.

Таким чином університет взяв на себе зобов'язання не підвищувати розмір оплати за навчання, піклуючись у складних умовах як про здобувачів освіти, так і про абітурієнтів.

16 травня під час засідання ректорату проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова представила проєкт інформаційних матеріалів щодо особливостей вступної кампанії 2022 року, які фахівці готують для потенційних абітурієнтів.

1 липня 2022 року університет разом зі всією Україною розпочав вступну кампанію. З цього дня можна було реєструвати особисті електронні кабінети вступника. 2 липня в дистанційному форматі розпочалися творчі конкурси на двох факультетах - факультеті культури та мистецтв і факультеті фізичного виховання та спорту.

29 липня абітурієнти розпочали подавати дистанційно електронні заяви до обраних університетів через заздалегідь зареєстровані особисті кабінети. Зранку на адресу приймальної комісії Херсонського державного університету було спрямовано десятки дзвінків та

повідомлень. Десятки питань й у нашій спільноті «Абітурієнт» у VIBER, до якої долучено більше 1000 наших потенційних вступників. Майже у всіх виникла проблема з підтвердженням квоти-2, тобто пільги на вступ, яка надається абітурієнтам, чиє місце проживання зареєстроване на особливо небезпечній території, до якої зараз належить Херсонщина. Ця квота передбачає можливість вступати дистанційно на бюджет без НМТ за результатами усної співбесіди та мотиваційним листом.

Багато наших майбутніх здобувачів з окупованої Херсонщини спеціально шукали місце, де «ловить» зв'язок, йшли на певний ризик, щоб подати документи до університету.

Була й гарна новина! Незважаючи на певну некоректність роботи системи, у перший день мали вже до сотні заяв до нашого університету!

Станом на вечір 8 серпня до Херсонського державного університету подано 636 заяв від абітурієнтів, які вступають на базі повної загальної середньої освіти на I курс на бюджетну форму навчання. 543 заяви по квоті-2, тобто від вступників з нашої рідної Херсонщини!

16 вересня у Херсонському державному університеті розпочалися вступні випробування для вступників на I курс на основі ступеня бакалавра (магістра, ОКР спеціаліста) для здобуття СВО Магістр денної та заочної форм навчання. Екзамени тривали до 19 вересня за встановленим розкладом, який був розміщений на сайті заздалегідь. Також була проведена підготовча робота: відбулися фахові консультації, програми вступних випробувань були затверджені та розміщені на сайтах кафедр. До складу екзаменаційних комісій увійшли декани факультетів, завідувачі кафедр, гаранті ОП та викладачі. Вступні випробування проходили дистанційно в форматі онлайн-конференції. Рішення комісії надходило вступникам в особисті електронні кабінети.

Станом на 14 вересня до Херсонського державного університету подано

1433 заяви на вступ, з них 742 – до магістратури.

З 12 по 15 вересня тривали вступні випробування до аспірантури Херсонського державного університету. За словами Сергія Омельчука, прийом до аспірантури Херсонського державного університету для здобуття освітньо-наукового рівня доктора філософії PhD здійснюється на конкурсній основі за відповідними галузями знань, науковими спеціальностями та освітньо-науковими програмами. Правила прийому та програми були заздалегідь розміщені на офіційному сайті університету для ознайомлення. Вступні іспити до аспіран-

тури проводилися предметними комісіями, склад яких затверджено наказом ректора. Екзамени проходили в усній формі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у режимі вебконференції з обов'язковою відеофіксацією. Усього подано заяв – 25 (на 9 ОНП), з яких:

на місця державного замовлення – 15
за кошти фізичних або юридичних осіб – 10.

Вступники, які не встигли подати заяву на вступ в основному літньому прийомі, мали додаткову можливість це зробити. Друга хвиля вступної кампанії в університеті тривала з 3 по 21 жовтня.

Результати вступної кампанії

За результатами трьох хвиль вступу родина Херсонського державного університету поповнилася на 1041 здобувача. З них 501 вступили на бакалавріат, 520 – до магістратури, 20 претендують на здобуття ступеню PhD - доктор філософії. Серед більш ніж тисячі наших нових здобувачів, 866 - з рідної Херсонщини. Із загальної кількості наших вступників 645 – земляки з рідної

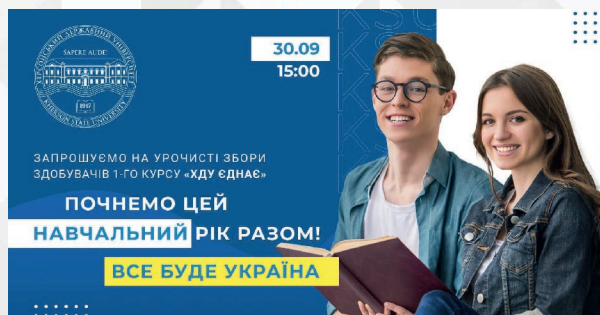
Херсонщини. Це і є найкраща відповідь організаторам фейкового референдуму! Попри всю пропаганду та тиск молодь Херсонщини вірить в Україну та в якісну українську освіту. Вірить у ХДУ! Це приголомшливий результат, спільний результат роботи команди університету та вмотивованих вступників, які попри всі труднощі працювали на результат.

Зазвичай, під час вступної кампанії площа перед головним корпусом ХДУ виглядала саме так. У 2022 році вступ відбувався дистанційно, наш університет захоплено. Віримо, що наступного року зустрічатиме наших абітурієнтів у Херсоні!

ПОЧАТОК НОВОГО 2022/2023 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

1 вересня розпочався освітній процес у здобувачів старших курсів всіх рівнів освіти.

Незламна спільнота Херсонського державного університету з нагоди Дня знань об'єдналася на святкових зборах «ХДУ у єднанні». Урочистості відбулися на платформі зум, де дружня родина нашого закладу спільно розпочала новий 2022/2023 н.р.

Урочисте зібрання вітальним словом відкрив ректор університету Олександр Співаковський: «Херсонсь-

кий державний університет продовжує свою діяльність! Незважаючи на війну та тимчасову окупацію, нам вдалося зберегти найважливіше – єдність духу та віру в Україну, в те, що Херсон був, є і буде українським. Ми бажаємо всім миру, злагоди, неодмінної перемоги та скорішого повернення до рідного українського Херсона!»

Долучився до привітань ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ) Ігор Цепенда: «Щиро вітаємо героїчний Херсонський державний університет з початком нового навчального року, з Днем знань. Це свято ще раз доводить освітянську солідарність та дружбу українських університетів на нашому прикладі. Ми пишаємося та захоплюємося вами, вашим прагненням докласти всіх зусиль для того, щоб Херсон був українським. Щиро раді нашій дружбі та співпраці!»

Також зі святом студентів та співробітників привітали декани факультетів

Команда Херсонського державного університету на урочистих зборах, присвячених Дню знань. 01.09.2022 р., Івано-Франківськ

тетів, зазначивши, що всі труднощі неодмінно роблять нас сильнішими. На зборах «ХДУ у єднанні» учасники заходу вшанували пам'ять загиблих українців, які віддали своє життя під час повномасштабної війни. До заходу долучилося близько тисячі студентів, викладачів і співробітників.

За дорученням ректора університету та на виконання вимог Міністерства освіти і науки України розпочато роботу зі створення автоматизованої системи збору інформації щодо організації проведення освітнього процесу. Ця система включає в себе покликання на відповідний реєстр відвідування занять здобувачами та записи лекцій, практичних занять та інші матеріали від викладачів. Принципова позиція – якісний освітній процес та наявність відкритої інформації про те, що відбувається в університеті.

12 вересня на засіданні ректорату проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова доповідала про початок навчального року, моніторинг проведення навчальних занять, долученість здобувачів та про коригування навчального наван-

Першокурсники ХДУ на урочистих зборах у Івано-Франківську

таження відповідно зарахованого контингенту здобувачів вищої освіти, візування документів доповідала. Важливо, що за період з 1 по 9 вересня було проведено 1613 навчальних занять, з яких лише 7% в асинхронному форматі, що свідчить про те, що навіть зважаючи на наявні проблеми зі зв'язком у учасників освітнього процесу, які перебувають на Херсонщині та загальній розпорошеності студентів та викладачів по Україні та світу, дистанційний освітній процес якісний, комунікація є, всі процеси кон-

Першокурсники ХДУ під час урочистого заходу «ХДУ єднає!» у Івано-Франківську

тролюються. На черзі - моніторинг доучення здобувачів до навчальних занять.

30 вересня в Херсонському державному університеті відбулися урочистості з нагоди початку навчального року для першокурсників «ХДУ єднає». Спільнота університету привітала нескорених першокурсників, які стали частиною великої і дружньої університетської родини. На початку заходу хвилиною мовчання присутні вшанували всіх загиблих внаслідок збройної агресії проти України.

Цьогоріч урочистості з нагоди початку нового навчального року для першокурсників уперше проходили в Херсонському державному університеті в дистанційному форматі. Однак це в жодному разі не зменшувало заслуги наших сміливих і патріотичних першокурсників, які, не дивлячись на пропаганду, тиск, небезпеку, спричинені повномасштабним вторгненням росії в

Україні та окупацією рідної Херсонщини, виказали віру в Україну й обрали навчання в українському Херсонському державному університеті. Зараз більшість вступників та викладачів розпоширені по Україні та світові, знайомство відбувається через екрани моніторів та гаджетів. Тим не менш, у ХДУ є власні традиції вітання першокурсників, з якими присутніх ознайомили завдяки відеосюжету.

Першокурсники, що знаходяться в Івано-Франківську, куди переїхала значна частина учасників освітнього процесу, мали змогу бути присутніми на урочистостях особисто й усі вони отримали подарунки від університету.

До урочистого заходу долучились друзі та партнери університету, проректори, декани, викладачі та співробітники, представники студентського активу. Загалом – понад 300 учасників!

***Команда ХДУ та ректор ПНУ Ігор Цепенда
під час урочистих зборів першокурсників. Івано-Франківськ***

***Команда ХДУ в Івано-Франківську
під час урочистого заходу для першокурсників***

Ректор ХДУ Олександр Співаковський зазначив, що Херсонський державний університет цього року прийняв на навчання 843 нових здобувача: 423 – бакалаврів, 400 – магістрантів, 20 – аспірантів.

«І що архіважливо для всіх нас: 645 з них – це молодь з Херсонщини. Це велика заслуга та робота всього нашого колективу і безумовно тих, хто захищає нашу країну на фронті й робить все можливе для того, аби звільнити Херсонщину. Настане день й ми повернемося додому, в Херсон. І ми розбудовуватиме не тільки території, а людський капітал, який буде відроджувати нашу область та країну», – зазначив ректор.

Також Олександр Співаковський подякував студентам, які обрали Херсонський державний університет. І наголосив, що першокурсники з найвищими балами, за традицією, отримають планшети, після повернення колективу до Херсону.

Таких студентів цього року – 11. Це говорить про високий рівень довіри вступників до нашого університету!

Надалі перед присутніми виступили гості заходу – керівники області й міста та представники освітянської ланки.

Заступник начальника Херсонської військової адміністрації Дмитро Бутрій подякував колективу університету за роботу, а першокурсників привітав з початком нового навчального року.

Він наголосив, що незважаючи на всі складнощі університет продовжує працювати та готувати висококваліфікованих фахівців. «Українська держава була, є і буде! І перемога буде обов'язково за нами. Повірте, ми відбудуємо всі наші території. І Україна буде найуспішнішою країною Європи, адже наш народ заслуговує і прагне жити в європейській та розвиненій державі. І для цього нам потрібні фахівці, фахівці усіх галузей. Сьогодні ваш фронт – це

навчання. Перемога близько, ви обов'язково повернетесь в Херсон, до Херсонського державного університету і отримаєте свої дипломи про завершення навчання вже там», – зазначив Дмитро Бутрій.

Приєднався до привітань і перший заступник голови Херсонської обласної ради – керівник виконавчого апарату Юрій Соболевський.

Він звернувся до першокурсників, наголошуючи, що вони опинилися в надійних руках: «З перших днів війни Херсонський державний університет займає патріотичну проукраїнську позицію. Саме у вас був розгорнутий волонтерський центр, який надає допомогу не тільки співробітникам та студентам, а й великій кількості мешканців міста й області. Викликає захоплення позиція команди ХДУ, яка у перші дні повномасштабного вторгнення зібралась на засідання Вченої ради, щоб наголосити: Херсонський державний університет не підтримує агресію росії та продовжує працювати як український заклад освіти. І це попри загрози особистій безпеці. Я впевнений, що у ХДУ ви отримаєте якісну освіту, станете конкурентоспроможними на ринку праці і успішними в майбутній професійній діяльності».

Начальниця Херсонської міської військової адміністрації Галина Лугова, випускниця нашого закладу, побажала колективові і студентам добробуту, злагоди та миру.

Вона акцентувала увагу на тому, що в ХДУ навчалася велика кількість поважних і знаних людей. Сьогодні вони займають керівні посади в місті та області.

«Ви зробили правильний вибір, обравши Херсонський державний університет. Переконана, вас очікує велике майбутнє, бо ви – на правильному шляху. Бажаю кожному з вас знайти себе у цьому житті. Тому що ви – безцінні, за вашої підтримки – у нас буде велике майбутнє», – зазначила Галина Лугова.

Керівниця управління освіти і науки Херсонської обласної військової адміністрації Тетяна Юшко побажала, аби новий навчальний рік став ще одним кроком на шляху до розвитку університету. Також, користуючись нагодою, вона привітала освітян із Днем працівника освіти України.

Керівниця управління освіти Херсонської міської ради Наталія Журженко також приєдналася до привітань педагогів з професійним святом. А першокурсникам побажала впевнено рухатися до поставлених цілей та успіхів у навчанні.

Особисто завітав на захід та привітав студентство й колектив університету ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігор Цепенда, який зазначив, що приємно вражений тією кількістю відважних молодих людей, що стали студентами ХДУ. На його думку, це справжні особистості, які мають стержень і є щирими патріотами своєї країни, які хочуть бути в Україні і головне її розбудовувати. Також він наголосив, що в особі Прикарпатського університету ХДУ має щирого друга та партнера, який вболіває за нас і завжди готовий допомогти.

Від імені деканів виступив декан факультету фізичного виховання та спорту Іван Глухов. Він відзначив високі досягнення нинішніх першокурсників та побажав усім бути міцними не тільки духом, а й тілом.

Під час заходу першокурсники мали змогу не лише почути слова привітань від представників факультетів, а й відчувати атмосферу єдності університетської спільноти – нескореність духу, патріотизм та невпинну жагу до розвитку та процвітання.

Гуманітарний відділ підготував відеопрезентацію факультетів, а студентський парламент відеозвернення від представників факультетів.

7 жовтня відбулись урочисті збори вступників до аспірантури.

ВЧЕНА РАДА

Вчена рада Херсонського державного університету згідно з Планом-регламентом університету відбувається наприкінці кожного місяця. Навіть уведення воєнного стану та перехід на дистанційний формат роботи не порушили ці правила.

Уперше після повномасштабного вторгнення росії в Україну голова вченої ради Володимир Олексенко скликав позачергове засідання 26 лютого. Розглядалося лише одне питання. Вчена рада університету ухвалила політичне рішення - підтримала звернення до освітян з росії та світу із засудженням воєнних дій росії та створеної загарбниками гуманітарної катастрофи. (див. Текст звернення стор. 8-9 Хронік)

28 лютого відбулось чергове засідання. Із 45 членів вченої ради дистанційно та очно (у 256 аудиторії Херсонського державного університету) були присутні 40 представників. Перед початком засідання хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих українських воїнів та мирних жителів України за ці страшні дні війни, яку розпочала росія.

Участь у засіданні взяли перший заступник голови Херсонської обласної ради Юрій Соболевський та керуючий справами виконавчого апарату облради Павло Александров. Вони доповіли про ситуацію в області, про ту роботу, що виконує влада, щоб координувати і забезпечувати життєдіяльність міста та

Перший заступник голови Херсонської обласної ради Юрій Соболевський узяв участь у роботі вченої ради. 26.02.2022 р.

області. Така комунікація на той момент була вкрай потрібна. Люди мали та мають отримувати офіційну інформацію з перших вуст. Від представників обласної влади почули, що Херсонський державний університет був і залишається острівцем стабільності та надійності.

Голова вченої ради Володимир Олексенко провів засідання згідно з порядком денним. Оскільки формувався він заздалегідь, а життя докорінно змінилося за останні дні, то деякі питання довелося відкласти (наприклад, про програми міжнародної мобільності), або навпаки посилити. Останнє стосувалося внесення змін до складу редакційних колегій наукових видань університету. Це питання почали готувати ще до початку вторгнення, до війни. Йдеться про вилучення з редколегій чинних видань учених з республіки білорусь, країни-підсобника воєнного конфлікту. Це країна, з якої агресор іде на нашу землю. Проведено моніторинг сайту Херсонського державного університету, документації, є офіційна відмова від співпраці з країною, яка підтримує агресію. Так само декілька років тому університет відмовився від співпраці з росією.

«Пишаюся нашою командою, яка сповідує спільні цінності, робить усе можливе та неможливе, аби в українському університеті наші здобувачі отримували якісну освіту за українськими освітніми та освітньо-науковими програмами. Ми виконуємо всі рекомендації Міністерства освіти та науки України, знаходимося на постійному зв'язку з міністром Сергієм Шкарлетом», – наголосив на засіданні ректор Олександр Співаковський.

Обговоривши інформацію першого проректора Сергія Омельчука, проголосували за внесення змін до процедури рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів за 2019-2021 роки. Це питання детально обговорювалося з науково-педагогічними працівниками і на розгляд винесено колегіальне рішення: залишити обов'язковим індивідуальний рейтинг

НПП за 2019-2021 роки як такий, що може бути врахований під час конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП, визначення претендентів на премію кращому молодому вченому та їх матеріального заохочення, обґрунтованого розподілу ставок на кафедрах, прийняття інших рішень щодо різного виду заохочення науково-педагогічних працівників протягом 2022/2023 н.р..

Під час засідання затвердили нову редакцію Положення про юридичний відділ ХДУ. Також затверджена нова редакція Положення про культурно-мистецький HUB Херсонського державного університету. Про деталі доповів директор підрозділу Сергій Кузнецов. HUB навіть в умовах окупації та воєнного часу має вести активну роботу. Так, зараз не відбуваються мистецькі заходи наживо, але у віртуальному просторі університет має бути активним, займатися формуванням патріотичного духу, співпрацювати з міським та обласним управліннями освіти, громадськістю.

Одноголосно та беззаперечно вчена рада підтримала ініціативу факультету психології, історії та соціології щодо встановлення в меморіальному комплексі ХДУ пам'ятної дошки випускників 2014 року спеціальності «Історія» Віктору Патуляку, який у перші дні війни у складі Херсонського прикордонного загону поклав власне життя заради свободи, незалежності, територіальної цілісності та недоторканності України. Слава Герою та вічна пам'ять!

26 квітня на засіданні вченої ради під головуванням Володимира Олександра йшлося про те, що Херсон є єдиним обласним центром, який знаходиться в окупації, тому маємо враховувати певні обмеження в адмініструванні, доступу та реєстрів Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО), безпечовий фактор під час ухвалення тих чи інших рішень. Ті виклики, які нам довелося долати під час пандемії коронавірусу, нас навчили бути гнучкими, працювати та викладати дистанційно і при цьому виконувати нашу основну місію

***Засідання вченої ради ХДУ, формат - змішаний.
Частина співробітників знаходиться у Науковій бібліотеці ХДУ
у Херсоні. 30 травня, 2022 р.***

– виховання патріотичного, освіченого молодого покоління, яке є майбутнім України, нашим дорогоцінним людським капіталом.

Перший проректор ХДУ Сергій Омельчук доповів про необхідність внесення змін до процедури подання курсових і кваліфікаційних робіт до захисту у 2021/2022 н.р. Також Сергій Омельчук доповів про внесення змін до складу комісії з питань академічної доброчесності ХДУ та надання науковим виданням грифу вченої ради університету. Навіть у важкі часи наші науковці продовжують працювати.

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова поінформувала, що згідно з прийнятими рішеннями щодо змін у формі підсумкової атестації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було вирішено зберегти кваліфікаційні роботи як форму атестації за окремими освітніми програмами. Також члени вченої ради ХДУ затвердили тематику кваліфікаційних робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти денної і заочної форм навчання.

Отже, ухвалені рішення дають змогу вчасно та враховуючи можливості студентів та викладачів, завершити навчальний рік.

На засіданні вченої ради 30 травня перший проректор Сергій Омельчук представив детальний аналіз реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки в Херсонському державному університеті. Попри складні періоди університет має досить позитивні динамічні зміни як у всеукраїнських, так і у міжнародних рейтингових позиціях. Ми були, є та залишаємось кращим закладом вищої освіти регіону за багатьма показниками. За кілька днів до проведення вченої ради було оприлюднено рейтинг ЗВО за показниками наукометричної бази Scopus. ХДУ покращив свої позиції, піднявшись на дві сходинки у рейтингу українських закладів вищої освіти та збільшивши індекс цитування (індекс Хірша) до 17.

Під час засідання затверджено зміни в структурі університету – з 1 верес-

ня 2022 року сектор іншомовної освіти буде введено до структури відділу міжнародних ініціатив та проектної діяльності.

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова доповіла про затвердження переліку сертифікатних програм/вибіркових компонент/ навчальних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки на 2022/2023 н.р. за результатами обрання здобувачами вищої освіти. Напрацювання якісних сертифікатних програм – це те, чим ми можемо бути унікальними, те, що робить ім'я та репутацію університету як майданчика не тільки формальної, а й неформальної освіти, попит на яку зростає постійно.

Серед питань проректорки – про зміну гарантів освітніх програм, надання рекомендаційного грифа вченої ради посібникам і навчально-методичним матеріалам викладачів і співробітників університету, підготовка навчальних планів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти для вступників 2022 року.

Про систему міжнародної діяльності університету в умовах воєнного стану доповіла проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів. Ми продовжуємо активно співпрацювати з

польськими освітніми закладами – Поморською Академією та Університетом ім. Адама Міцкевича, а також Університетом Альпен-Адрія м. Клагенфурт (Австрія) у межах семестрових стажувань та програми подвійного дипломування.

Цьогоріч успішним виявився освітньо-науковий проєкт «Академічний міст», завдяки якому вдалось об'єднати лекторів з України, Європи та світу навколо популяризації науки.

Проректор з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи Максим Вінник доповів про вартість навчання для здобувачів вищої освіти.

Також у ході зібрання заслухали інформаційний звіт про роботу пресцентру за період воєнного стану. З цього питання доповідала керівниця пресцентру Оксана Казакова.

Члени вченої ради затвердили нову редакцію Правил прийому для здобуття вищої освіти в Херсонському державному університеті в 2022 році (доповідачка відповідальний секретар приймальної комісії Наталія Воропай) та погодили нову редакцію Правил прийому для здобуття фахової передвищої освіти в Генічеському фаховому коледжі Херсонського державного університету в 2022 році (доповідачка директорка коледжу Галина Толубець).

Голова вченої ради Володимир Олексенко та деканеса факультету української й іноземної філології та журналістики Ірина Гоштанар

На засіданні вченої ради 27 червня у форматі зум-конференції доволі швидко опрацювали всі питання порядку денного.

Акцентував увагу на тому, що ми продовжуємо працювати, маючи все необхідне – патріотичний кадровий потенціал, найкращих студентів, матеріальне забезпечення від держави, якісні цифрові сервіси, надійних партнерів в Івано-Франківську та по всьому світові. Тому впевнено розпочинаємо вступну кампанію, акцент у якій робимо на залучення та підтримку абітурієнтів з тимчасово окупованої Херсонщини.

Разом формуватиме майбутнє української Херсонщини. Звичайно, наші двері відкриті й для всіх охочих отримати якісну освіту в кращому університеті Півдня України.

Перший проректор Сергій Омельчук доповів про внесення змін до складу редакційної колегії наукового фахового видання; надання науковим виданням грифа вченої ради ХДУ; затвердження переліку вибіркового навчальних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки за освітньо-науковими програмами підготовки здобувачів наукового ступеня доктор філософії на 2022/2023 н.р., створення разової спеціалізованої вченої ради з присудження ступеня доктора філософії; затвердження Положення про процедуру проведення публічного захисту дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії в ХДУ.

Серед питань проректорки з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'ї Мальчикової – про затвердження навчальних планів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти усіх освітніх програм/спеціальностей для вступників 2022 року; внесення змін до Порядку відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту в ХДУ на період дії воєнного стану в Україні; зміна гарантів освітніх програм; надання рекомендаційного грифа вченої ради посібникам і навчально-ме-

тодичним матеріалам викладачів і співробітників університету.

Також присутні затвердили порядок реалізації програм міжнародної академічної мобільності здобувачів Херсонського державного університету та рекомендували здобувачів освіти на отримання міжнародних академічних стипендій. І це дуже важливий крок, це те, що ми вже сьогодні можемо запропонувати нашим студентам та майбутнім студентам як значна перевага отримання освіти у нашому закладі – можливість паралельно з навчанням у Херсонському державному університеті отримати другий диплом, пройти стажування у кращих вищих навчальних закладах світу.

Про результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОК I семестру 2021/2022 н.р. заслухали інформацію керівниці відділу забезпечення якості освіти Тетяни Черкашиної. Вона представила детальний аналіз опитування, до якого долучилися 47,6 % здобувачів 5 освітніх програм – право, педагогічні науки, психологія, інженерія програмного забезпечення та філологія. Згідно з результатами опитування здобувачі задоволені якістю навчання та освітнім процесом.

29 серпня на засіданні вченої ради питання затвердження результатів рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів висвітлив перший проректор Сергій Омельчук. Він звернувся до членів вченої ради з пропозицією виділити з резервного фонду додаткові ставки для встановлення індивідуальних обсягів навантаження науково-педагогічним працівникам, що входять до ТОП 10% НПП – зменшення на 20% обсягу навчального навантаження на 1 ставку, до ТОП 11-30% НПП – зменшення на 10% обсягу навчального навантаження на 1 ставку. Також серед питань першого проректора – внесення змін до складу редакційних колегій наукових фахових видань; надання 6-м науковим виданням грифа вченої ради

ХДУ; визнання результатів міжнародного стажування 3-х науково-педагогічних працівників, які пройшли його у очній та змішаній формі на базі ЗВО Польщі; затвердження нової редакції Положення про атестацію здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що зумовлено зміною процедури захисту докторів філософії.

Також уперше одноголосно підтримали рішення про позбавлення почесного звання Херсонського державного університету. Вчена рада скасувала звання «Почесний доктор наук Херсонського державного університету» доктору медичних наук, доценту Ромаскевичу Юрію Олексійовичу, присвоєне в 2017 році через те, що він пішов на співпрацю з окупаційною владою, брав участь у так званому форумі «Ми разом з росією» й пропагує ідеї руського миру. Вказане рішення, як і всі інші, незабаром відображено на офіційному сайті університету. Це принципова позиція колективу, який на сьомому місяці воєнного стану, окупації продовжує працювати як єдина патріотична команда.

Надалі заслухавши й обговоривши інформацію, яку представила проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова, члени вченої ради проголосували за зміну гарантів освітніх програм, а також внесення змін, оновлення та затвердження навчальних планів на окремих ОП.

Крім того, присутні підтримали рішення щодо внесення змін до Порядку відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту у ХДУ та Порядку надання індивідуального графіка навчання, індивідуального терміну проходження практики та складання заліково-екзаменаційної сесії. Відповідні зміни необхідні у зв'язку з воєнним станом, врахуванням тих особливих умов, в яких перебувають здобувачі.

Проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної роботи Алла Цапів доповіла про рекомендацію 4 студентів ХДУ на отримання

стипендій Президента України та Верховної Ради України.

Незважаючи на складний час у ХДУ триває реалізація програм міжнародної академічної мобільності здобувачів.

Під час засідання члени вченої ради проголосували за направлення 6 студентів ХДУ на навчання до Університету імені Адама Міцкевича в Познані (Польща).

Навчання проходитиме протягом I семестру 2022/2023 н.р.

На засіданні вченої ради від 26 вересня доповідачем з першого питання щодо концепції цифровізації ХДУ в умовах тимчасового переміщення та воєнного стану був ректор Олександр Співаковський. Він зазначив: *«Ми знаходимось у екстремальній ситуації, коли змушені приймати нестандартні рішення. У серпні на Конференції трудового колективу визначили цифровізацію одним з ключових напрямків розвитку. Профільний проректор і його служби розпочали відповідну роботу. Зараз йдеться про легалізацію алгоритмів, за якими ми вирішили працювати: це можливість для наших викладачів організувати процес навчання у синхронному та асинхронному форматі з будь-якої точки світу, а для наших здобувачів - отримувати якісну сучасну освіту. І це все за допомоги цифрового інструментарію із забезпеченням контролю якості виконання в повному обсязі освітніх програм/навчальних планів через запровадження цифрового журналу, цифрової навчальної документації в системі управління бізнес-процесами «ХДУ24». Дякую колегам, що підтримали подальшу інтеграцію ХДУ у цифрове середовище».*

У блоці першого проректора Сергія Омельчука підтримали питання:

- Про внесення змін і доповнень до структури ХДУ редакції 2022 року.

• Про затвердження Плану-графіку підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету на 2022/23 н.р.

- Про затвердження претендентів на здобуття Премії кращому молодому вченому ХДУ.

- Про затвердження складу редакційної колегії збірника наукових праць «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки», визначення профільності та включення його до реферативної й наукометричної баз даних.

- Про внесення змін до складу редакційних колегій наукових фахових видань.

- Про надання грифу затвердження виданням «Херсонський державний університет на шляху в друге сторіччя (2021 р.). Хроніки (Частина II)» та «Херсонський державний університет на шляху в друге сторіччя (2022 р.). Хроніки (Частина III)».

- Про направлення на міжнародне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету.

- Про відрахування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

- Про зміну наукових керівників здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

У своєму блоці питань проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я Мальчикова доповіла про зміну гарантів освітніх програм; затвердження сертифікатних програм; затвердження складу редакційної колегії електронного альманаху «Магістерські студії»; надання рекомендаційного грифу вченої ради ХДУ посібникам і навчально-методичним матеріалам викладачів і співробітників.

Присутні проголосували за направлення на навчання до Поморської Академії у Слупську (Республіка Польща) 14 здобувачів та про преміювання двох молодих вчених за рахунок коштів профспілкової організації.

Позитивним у всіх сенсах виявився розгляд питання про затвердження

символу (маскоту) ХДУ, яким безальтернативно став наш учений кіт Василь.

Зараз він тримає свій фронт у Херсоні, а до цього був символом минулорічної вступної кампанії, сувеніри із його зображенням користувалися попитом у всіх, хто відвідував нашу крамничку. Тож він вже є символом університету, який дуже подобається всім, і, насамперед, молоді.

Керівниця відділу забезпечення якості освіти Тетяна Черкашина доповіла про перегляд та оновлення ОП першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти та ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Також вчена рада заслухала звіт докторантки 2 року підготовки зі спеціальності 015 Професійна освіта Валентини Буряк про виконання індивідуального плану роботи за весь період навчання у докторантурі.

Про результати основної сесії вступної кампанії 2022 року в умовах тимчасового переміщення та воєнного стану доповіла відповідальний секретар приймальної комісії Наталія Воропай.

Є втрата близько 50% контингенту порівняно з минулим роком по вступу на бакалаврат, натомість по магістратурі - рівень минулого року.

І це дуже гарні показники, якщо врахувати всі виклики, які стояли перед абітурієнтами з рідної Херсонщини. Робиться все можливе, щоб, як і обіцяли, забезпечити всіх вступників за квотою-2 бюджетними місцями.

Наприкінці вчена рада підтримала своєю рекомендацією як претендента на посаду декана медичного факультету доцента Ігоря Головченка.

Також підтримано питання автоматичного продовження контрактів з науково-педагогічними працівниками, які виявили бажання працювати в команді, ураховуючи рекомендації листа Міністерства освіти і науки України.

Рейтингування науково-педагогічних працівників, факультетів, кафедр

Уведення рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів університету є невід'ємним складником внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету, стимулювання підвищення кваліфікації, професіоналізму, продуктивності наукової і навчальної діяльності, розвитку креативності та ініціативності НПП. Внутрішній рейтинг спрямовано на підвищення іміджу університету й інноваційного розвитку його, просування в національних та міжнародних рейтингах, забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, розв'язання поточних і стратегічних завдань.

На засіданні вченої ради 28 березня обговорили інформацію першого проректора Сергія Омельчука, проголосували за внесення змін до процедури рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів за 2019-2021 роки. Це питання детально обговорювалося з науково-педагогічними працівниками і на

розгляд винесено колегіальне рішення: залишити обов'язковим індивідуальний рейтинг НПП за 2019-2021 роки як такий, що може бути врахований під час конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП.

Протягом травня 2022 року керівники відділів здійснювали перевірку й підтверджували достовірність поданих та внесених даних до індивідуальних рейтингів науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів.

23 серпня відбулось засідання рейтингової комісії Херсонського державного університету, яка остаточно затвердила рейтинги.

Далі вчена рада затвердила результати рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів висвітлив перший проректор Сергій Омельчук.

Заслухавши інформацію першого проректора Сергія Омельчука, члени вченої ради затвердили результати рейтингового оцінювання НПП за категоріями: «Доктори наук, професори»;

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТОП (10 відсотків) в категорії «Доктори наук, професори»

1	Попович Ігор Степанович	6477,5
2	Ходосовцев Олександр Євгенович	5966,4
3	Мойсієнко Іван Іванович	5503,85
4	Бабічев Сергій Анатолійович	4173,4
5	Блинова Олена Євгенівна	3917,8

ТОП (10 відсотків) в категорії «Доктори наук, професори»

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТОП (10 відсотків) в категорії «Кандидати наук, доценти»

1	Дармостук Валерій Вікторович	2974	11	Саган Олена Валеріївна	958,8
2	Бистрянцева Анастасія Миколаївна	1487,8	12	Гоманюк Микола Анатолійович	865
3	Кравцов Геннадій Михайлович	1468	13	Чмут Анна Володимирівна	850,5
4	Бесчасний Сергій Павлович	1254	14	Федорчук Олександр Михайлович	831
5	Кушнір Наталія Олександрівна	1205,6	15	Анісімова Олена Едуардівна	777,8
6	Бурак Валентина Геннадіївна	1195,5	16	Давидов Олексій Віталійович	764
7	Блах Валерія Сергіївна	1162,8	17	Гончаренко Тетяна Леонідівна	759,7
8	Шахман Ірина Олександрівна	1067,4	18	Полторацький Максим Юрійович	751,9
9	Вінник Максим Олександрович	1018,7	19	Капарулін Юрій Валерійович	714
10	Глухов Іван Геннадійович	1000,4			

ТОП (10 відсотків) в категорії «Кандидати наук, доценти»

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТОП (10 відсотків) в категорії «НПП без наукового ступеня»

1.	Захарова Марина Ярославівна	1082,7
2.	Орлова-Гудім Катерина Сергіївна	445,3
3.	Юрчук Юрій Юрійович	438
4.	Дробот Катерина Володимирівна	340,7

ТОП (10 відсотків) в категорії «НПП без наукового ступеню»

«Кандидати наук, доценти»; науково-педагогічні працівники без наукового ступеня.

Також було прийнято рішення щодо виділення з резервного фонду додаткових ставок для встановлення індивідуальних обсягів навантаження науково-педагогічних працівників, що

входять до ТОП 10% НПП – зменшення на 20% обсягу навчального навантаження на 1 ставку, до ТОП 11-30 % НПП – зменшення на 10% обсягу навчального навантаження на 1 ставку.

Це, у свою чергу, дозволить нашим викладачам більше часу присвячувати саме науковій діяльності.

Акредитації освітніх програм

У складних умовах воєнного часу й окупації Херсонський державний університет продовжив проходження акредитаційних експертиз освітніх та освітньо-наукових програм.

1 квітня щиро вітали гарантів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньо-наукових програм «Психологія», «Правознавство», «Освітні, педагогічні науки», увесь науково-педагогічний колектив університету, здобувачів із отриманням сертифікатів від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про проходження акредитації.

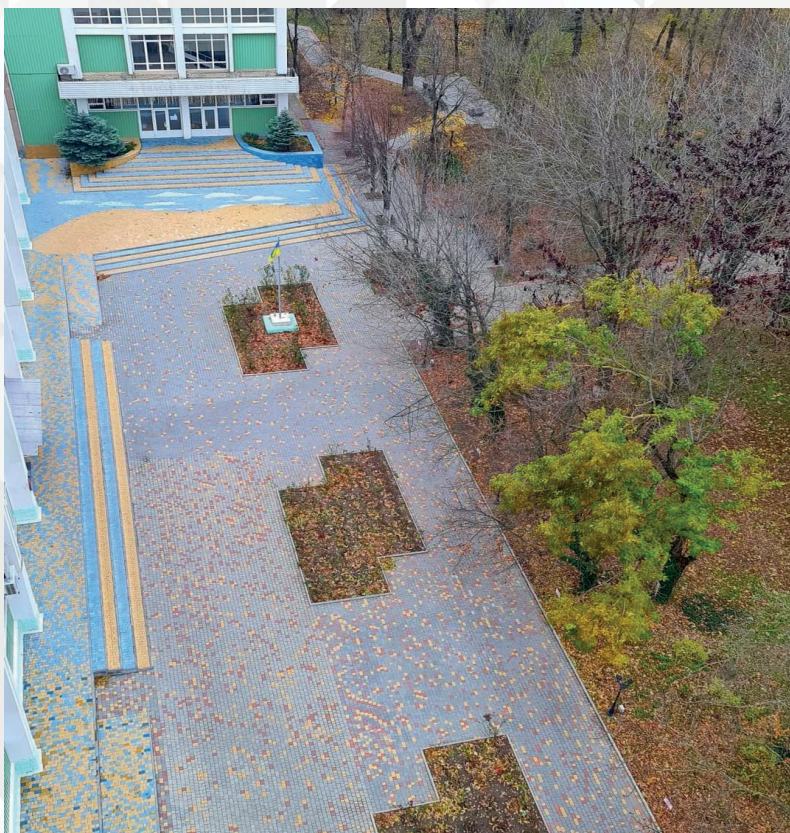
Процес акредитації розпочинали ще в мирний час, але завдячуючи професійності нашої команди, позитивним висновкам експертів НАЗЯВО, вдалося успішно пройти весь шлях.

За спрощеною процедурою відбулась акредитація освітніх програм «Соціологія» та «Міжнародне право».

ОП «Соціологія» встигла до 15 лютого пройти акредитаційну експертизу, а коли НАЗЯВО відновило роботу після звільнення Київської області, отримали позитивне рішення та акредитацію до 2027 року.

ОП «Міжнародне право» змогли завантажити всю необхідну інформацію вже в умовах окупації Херсона та отримали умовну акредитацію на рік за спрощеною процедурою, яка діятиме на період воєнного стану.

«На наступний навчальний рік маємо в планах і вже подали заявки на акредитації 4-х бакалаврських освітніх програм та 4-х магістерських. Не зупиняємось!», - коментує проректорка Дар'я Мальчикова.

*Працювали, навчалися і могли кожного дня милуватися такою красою.
Радіємо, що скоро повернемось до рідного ХДУ!*

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

На засіданні ректорату 4 квітня перший проректор Сергій Омельчук проінформував, що наукова робота в умовах війни здійснюється в тому обсязі, який передбачено індивідуальними планами, ураховуючи ситуацію сьогодні. Щодо підвищення кваліфікації НПП, то є можливість проходження стажування та підвищення кваліфікації в ЗВО інших регіонів України. Є відповідні пропозиції й від іноземних партнерів з Франції, Німеччини та Австрії щодо готовності співпрацювати з нашими викладачами дистанційно.

Також обговорили питання відновлення освітнього процесу для аспірантів та докторантів, нюанси проведення науково-практичних конференцій, які відтермінуються на наступний навчальний семестр.

Наприкінці травня вийшов перший номер Чорноморського ботанічного журналу Херсонського державного університету за 2022 рік. Видання включене до переліку наукових фахових видань України (категорія Б) і висвітлює широке коло питань ботанічної науки.

Головний редактор журналу, професор кафедри ботаніки Олександр Ходосовцев подякував усім авторам, членам редакційної колегії та рецензентам за те, що в такі важкі для України часи вони продовжують наполегливо працювати. І наголосив, що редколегія вже очікує на нові статті.

Зазначимо, що Чорноморський ботанічний журнал, започаткований кафедрою ботаніки, випускається з 2005 року. На сторінках видання представлено матеріали з питань ботаніки, мікології та ліхенології, фітоєкології, геоботаніки, географії рослин, історії флори й рослинності, еволюції рослинного світу, охорони рослинного світу, заповідної справи, ресурсознавства, інтродукції, методики ботанічних досліджень, історії ботанічної науки.

З 13 травня Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Херсонського державного університету відновило проведення тематичних онлайн-зустрічей. Представниця Наукового товариства, студентка факультету бізнесу і права ХДУ Анна Ліканова виступила з темою «Підтримка бізнесу в умовах війни».

На засіданні ректорату 23 травня перший проректор Сергій Омельчук повідомив про додаткові можливості, надані університетові, у сприянні академічній доброчесності в науковій та академічній діяльності. Університет має змогу надати доступ для безоплатної перевірки наукових текстів, навчально-методичних праць та академічних тестів здобувачів (до кінця року).

Поінформував перший проректор і про виконання ініціативних науково-дослідницьких робіт на кафедрах університету. Так, на сьогодні в ХДУ виконується 55 науково-дослідницьких робіт на кафедрах, з них 17 завершуються протягом 2022 року.

27 травня на сайті Освіта.ua були оприлюднені результати рейтингу 2022 року українських закладів вищої освіти за показниками даних наукометричної бази Scopus. Херсонський державний університет укотре посідає найвищу позицію серед ЗВО Херсонщини, згідно з щорічного рейтингу. Наш університет - єдиний з університетів регіону, що входить до 100 кращих закладів вищої освіти держави за показником цитованості наукових статей, також у ТОП-100 Херсонська державна морська академія (98-ма сходинка). Порівняно з минулим роком ми покращили власні позиції, піднявшись на дві сходинки, до 92 місця в рейтингу, та збільшивши h-індекс (індекс Хірша) з 14 до 17.

Важливо, що з кожним роком ми впевнено рухаємось вперед і маємо позитивну динаміку. Це велика заслуга

всієї команди науковців нашого університету.

На засіданні вченої ради Херсонського державного університету 30 травня перший проректор Сергій Омельчук представив детальний аналіз реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки в Херсонському державному університеті:

дослідження проблем наук про життя та розвиток біотехнологій, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їхньої якості й безпечності, збереження біорізноманіття;

дослідження проблем суспільних та гуманітарних наук;

дослідження проблем фізико-математичних і технічних наук (інтелектуальні інформаційні та інформаційно-аналітичні технології; інтегровані системи баз даних та знань; національні

інформаційні ресурси; технології та засоби розробки програмних продуктів і систем; технології та засоби математичного моделювання, оптимізації та системного аналізу розв'язання надскладних завдань державного значення).

26 серпня в Херсонському державному університеті відбулося засідання разової спеціалізованої вченої ради зі спеціальності 053 Психологія для проведення захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії здобувача Костянтина Круглова. Захист проходив в онлайн-форматі. Крім того, захід такого рівня відбувалося вперше з початку повномасштабного вторгнення. Засідання спеціалізованої вченої ради пройшло під головуванням професорки кафедри спеціальної освіти ХДУ Світлани Яковлевої.

Захист дисертації

ДНІ НАУКИ

У період з 16 по 27 травня в Херсонському державному університеті відбулась низка заходів до Днів науки.

Наука понад усе! Це філософія Херсонського державного університету. І воєнний стан не є цьому завадою. Тим більш карантин навчив студентів та викладачів працювати, урахувуючи виклики сьогодення. Адже головне – бажання. Тож і цього річ в університеті вирішили, що Дням науки бути. Заплановані заходи доволі різноманітні та ґрунтовні. У межах заходів презентація книжки ректора ХДУ Олександра Співаковського «Олександр Співаковський. Те, що торкнулося серця...».

Також серед запланованого – STEM – тижневий марафон «Мріємо й досягаємо наукових результатів разом», фотоконкурс «Наука багатоліка», онлайн-проект «Воєнний щоденник науковця й аспіранта» та онлайн-презентації – «Почесні доктори наук ХДУ» – «Почесні професори ХДУ», віртуальна екскурсія «Нові парадигми та напрями досліджень вчених Херсонського державного університету».

Ректор Херсонського державного університету 21 травня у День науки привітав колег та всіх науковців з Днем науки:

«Низький уклін науковцям Херсонського державного університету, які в різних умовах – хто під супровід вибухів на тимчасово окупованій території, хто у відносній безпеці, знайшовши прихисток, продовжуєте працювати. Ви – Герої!»

Ми традиційно відзначаємо цілою низкою заходів Дні науки у нашому університеті. Цього разу родзинкою є унікальний проект «Воєнний щоденник науковця і аспіранта». Це відеорозповіді наших молодих та вже досвідчених науковців про те, як працюється їм у воєнний час. Дуже цікаві історії, які у користувачів соцмереж зібрали сотні лайків,

та тисячі переглядів. Це свідчить про те, що наука – важлива, а науковці – цікаві. Такі, як учасники нашого іншого ексклюзивного проекту «Академічний міст». З початку повномасштабної війни на зв'язку з Херсонським державним університетом був цілий світ, знані та поважні лектори і зараз, в рамках Днів науки, продовжують наукові дискусії з нашими науковцями та студентами. Це дуже позитивно впливає на настрій, свідчить про безмежну підтримку у середині наукової спільноти. Ми вдячні, бо це нас надихає.

До речі, першими волонтерами, які підтримали колег з Херсонського державного університету в окупації, стали саме науковці з різних вищих навчальних закладів України та закордону.

Сьогодні ми із вдячністю згадуємо наших наставників – Почесних професорів та Почесних докторів наук Херсонського державного університету. Ви задали дуже високий рівень, і сучасне покоління науковців університету достойно продовжує закладені традиції. Ми – разом розвиваємо та зміцнюємо Україну.

Зі святом всіх, для кого Наука стала сенсом життя!

У межах відзначення Днів науки в Україні в Херсонському державному університеті започаткували новий онлайн-проект «Воєнний щоденник науковця і аспіранта». Перший проректор ХДУ Сергій Омельчук подякував ученій спільноті закладу за те, що навіть в умовах воєнного часу вони не зупиняють свою наукову діяльність, продовжують працювати над проектами й дослідженнями. Узяти участь у проекті могли всі охочі науковці – як досвідчені вчені, так й ті, хто тільки-но починає свій науковий шлях.

«Це можливість для науковців та аспірантів поділитися власною історією того, як в умовах воєнного стану, пере-

ДНІ НАУКИ - 2022

ВОЄННИЙ ЩОДЕННИК
НАУКОВЦЯ І АСПІРАНТА

буваючи в тимчасовій окупації в Херсоні чи в інших регіонах України та зарубіжжя, вони продовжують здійснювати наукові дослідження, працюють над розвитком національної науки. Це розповіді про те, як не втрачати надію, працюючи над розвитком науки нашої непереможної України», – зазначив Сергій Омельчук.

У реалізації проєкту взяли участь: перший проректор ХДУ, професор кафедри української і словянської філології та журналістики Сергій Омельчук, проректорка, професорка кафедри англійської філології та світової літератури імені О. В. Мішукова Алла Цапів, доктор біологічних наук, професор Олександр Ходосовцев, кандидатка історичних наук, завідувачка кафедри історії, археології та методики викладання Наталя Кузовова, голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Тамара Мандич, аспірантка III курсу спеціальності «Освітні, педагогічні науки» Світлана Чепурна, аспірантка III курсу спеціальності «Освітні, педагогічні науки» Анастасія Волянчук, аспірантка I курсу спеціальності «Психологія» Наталя Назаренко.

Переглянути усі щоденники можна на ютуб-каналі ХДУ (<https://www.youtube.com/playlist?list=PLuL1dq6vVjh24-YsFM0oyrZvwKTMzFySR>)

17 травня у Херсонському державному університеті в рамках Днів науки відбулася перша зустріч STEM-тижневого марафону «Мріємо й досягаємо наукових результатів разом». Тема наукової розмови з доктором філософії в галузі біології Валерієм Дармоустком «Спочатку ти працюєш на CV, а потім CV працює на тебе: очікування vs реальність».

Ініціаторами нового проєкту виступили відділ по роботі з обдарованою молоддю на чолі з керівницею Юлією Юріною спільно з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ХДУ, яке очолює Тамара Мандич.

Вітаючи присутніх, перший проректор Сергій Омельчук відмітив, що, на жаль, складаються так обставини: третій рік поспіль наукова спільнота Херсонського державного університету

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

STEM - ТИЖНЕВИЙ МАРАФОН

«МРІЄМО Й ДОСЯГАЄМО
НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РАЗОМ»

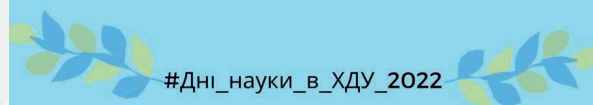

21 травня 2022 року о 17:00 Ідентифікатор: 711 4423 3579
на платформі ZOOM Пароль: 2022

ТАМАРА МАНДИЧ,
голова Наукового товариства
студентів, аспірантів, докторантів
і молодих учених ХДУ

**СВІТ СЛОВА:
СЕКРЕТИ УСПІХУ ФІЛОЛОГА-ДОСЛІДНИКА**

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТЕМ – ТИЖНЕВИЙ МАРАФОН

«МРІЄМО Й ДОСЯГАЄМО
НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РАЗОМ»

20 травня 2022 року о 17:00 Ідентифікатор: 711 4423 3579
на платформі ZOOM Пароль: 2022

СЕРГІЙ НЕМЦЕВ,
завідувач археологічного
музею Херсонського
державного університету

**ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОБІТ
АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ ХДУ
В 2015-2021 РОКАХ**

#Дні_науки_в_ХДУ_2022

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТЕМ – ТИЖНЕВИЙ МАРАФОН

«МРІЄМО Й ДОСЯГАЄМО
НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РАЗОМ»

17 травня 2022 року о 17:00 Ідентифікатор: 711 4423 3579
на платформі ZOOM Пароль: 2022

ВАЛЕРІЙ ДАРМОСТУК,
доктор філософії
в галузі біології

**СПОЧАТКУ ТИ ПРАЦЮЄШ НА СУ,
А ПОТІМ СУ ПРАЦЮЄ НА ТЕБЕ:
ОЧІКУВАННЯ VS РЕАЛЬНІСТЬ**

#Дні_науки_в_ХДУ_2022

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТЕМ – ТИЖНЕВИЙ МАРАФОН

«МРІЄМО Й ДОСЯГАЄМО
НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РАЗОМ»

18 травня 2022 року о 17:00 Ідентифікатор: 711 4423 3579
на платформі ZOOM Пароль: 2022

АНАСТАСІЯ ВОЛЯНЮК,
аспірантка III року навчання
спеціальності ОП Освітні,
педагогічні науки;
викладачка кафедри теорії та
методики дошкільної та
початкової освіти ХДУ

**ЕФЕКТИВНА МОТИВАЦІЯ
ДО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ У ВОЄННИЙ ЧАС:
ОГЛЯД РЕСУРСІВ ДЛЯ САМООСВІТИ**

#Дні_науки_в_ХДУ_2022

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТЕМ – ТИЖНЕВИЙ МАРАФОН

«МРІЄМО Й ДОСЯГАЄМО
НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РАЗОМ»

19 травня 2022 року о 17:00 Ідентифікатор: 711 4423 3579
на платформі ZOOM Пароль: 2022

НАТАЛЯ КУЗОВОВА,
кандидатка історичних наук,
завідувачка кафедри історії,
археології та методики
викладання ХДУ

**СТРАТЕГІЇ ВИЖИВАННЯ
ПІД ЧАС ГОЛОКОСТУ**

#Дні_науки_в_ХДУ_2022

**Обкладинка книги «Олександр Співаковський.
Те, що торкнулося серця...»**

заходи До днів науки в Україні проводять дистанційно. «Минулі роки це було пов'язано з пандемією, цьогоріч це війна. Але незважаючи ні на що ми маємо робити усе можливе задля розвитку науки», – наголосив Сергій Омельчук та представив присутнім молодого науковця.

Валерій Дармостук – молодий дослідник Херсонського державного університету, випускник нашого закладу вищої освіти, представник наукової школи професора Олександра Ходосовцева. Навчаючись в аспірантурі він достроково захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктор філософії. Крім того, науковець має велику кількість наукових досліджень у рейтингових наукових виданнях.

STEM-тижневий марафон «Мріємо й досягаємо результатів разом» продовжила зустріч з Анастасією Волянюк – аспіранткою 3 року навчання спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки;

викладачкою кафедри теорії та методики дошкільної та початкової освіти ХДУ на тему «Мріємо й досягаємо наукових результатів разом». Молода дослідниця представила ґрунтовну та пізнавальну презентацію. Вона зупинилася на ролі мотивації до самовдосконалення у воєнний час, детально розповіла про типи мотивації, визначивши, який тип мотивації в кого переважає. Цікавою виявилася статистика щодо залучення українців до самоосвіти.

Наступна зустріч - з завідувачкою кафедри історії, археології та методики викладання Наталею Кузововою «Стратегії виживання під час голокосту». Вона активно займається науковими пошуками і розвідками у царині історії України і зокрема Херсонщини. Її останні дослідження, навіть міжнародного рівня, стосуються саме питань, пов'язаних із дослідженням голокосту. Тема важлива, тому байдужих не було: проводили паралелі, розбиралися в моделях поведінки,

заслуховували цитати з інтерв'ю свідків. Про нашу історію треба говорити якомога більше – у цьому навіть нема сумнівів.

Продовжив марафон завідувач археологічного музею університету Сергій Немцев. Він представив основні результати робіт археологічної експедиції ХДУ у період з 2015 по 2021 рік. Він поділився власним досвідом – розповів про перебіг експедицій та особливості їх проведення. А також продемонстрував знахідки, здобуті під час археологічних робіт на Білозерському поселенні та городищі Скелька.

Наступна зустріч - з головою Наукового товариства ХДУ Тамарою Мандич. Тема – «Світ слова: секрети успіху філолога-дослідника». Тамара Мандич розповіла про світ слова – багатогранний і метафоричний, про лінгвістичні експерименти та власне видання «Словник коментаторського мовлення». За словами спікерки, секрети успіху молодого філолога-дослідника - в умінні виходити із зони комфорту, беручись за

аналіз складних питань, у пошуку креативних підходів і в доведенні всіх ідей до переможного завершення!

Переглянути презентації всіх учасників марафону можна на офіційному ютуб-каналі ХДУ (<https://www.youtube.com/playlist?list=PLuL1dq6vVjh0LjOEg7kd5QbwOdDR8Kken>)

18 травня відбулася презентація книги «Олександр Співаковський. Те, що торкнулося серця...». Видання висвітлює життєвий, професійний, політичний шлях ректора Херсонського державного університету, професора Олександра Співаковського.

Презентація книги відбулася в межах низки заходів, що тривали в ХДУ з нагоди відзначення Днів науки в Україні. Захід проходив у змішаному форматі, на двох основних локаціях: очно – у проектно-освітньому центрі «Агенти змін» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, дистанційно – у Науковій бібліотеці Херсонського державного університету.

Олександр Співаковський під час презентації книги

Це дуже особиста, але в той самий час і знакова для української освіти та суспільства в цілому подія. Адже в книзі описано життєвий шлях пасіонарної, відомої в Україні особистості, освітянина, науковця, політичного діяча, одного із архітекторів освітньої реформи, народного депутата України VIII скликання, діючого депутата Херсонської обласної ради, професора, ректора, багатопланової людини, лідера, спроможного бачити далеко за горизонтом.

«Олександр Співаковський. Те, що торкнулося серця...» – це книга про Людину, яка безмежно любить свою державу та рідну Херсонщину та із вдячністю ставиться до всіх своїх Вчителів. Книгу присвячено світлій пам'яті батьків Олександра Співаковського – Володимирові Семеновичу та Ксенії Федорівні.

Під час презентації Олександр Співаковський розповів, що над книгою працювала херсонська журналістка Іри-

на Григор'єва. Робота тривала півтора року.

«Писати про таких яскравих особистостей, як Олександр Володимирович, непросто і відповідально. Завжди є ймовірність або передати фарб, або – недодати. І в кожному випадку портрет виглядав би фальшиво. Щиро вдячна всім своїм співавторам, які допомагали мені в написанні цієї книги. Сподіваюсь, що наша спільна праця допоможе комусь знайти відповідь на питання, як стають лідерами. А хтось, можливо, відкриє для себе несподіваного Олександра Співаковського», – ділиться враженнями Ірина Григор'єва.

Сам же Олександр Співаковський про видання говорить так: «Про що книга? Про життя, про Вчителів, про Математику, про освіту, політику через призму тих людей, з якими звела доля. Саме через їх свідчення та спогади подано багато важливих для мене речей. Дякую

Учасники презентації книги в Херсоні. Наукова бібліотека ХДУ

Учасники та гості презентації книги в Івано-Франківську

кожному співавтору за щасливі моменти співпраці. Буду радий, якщо когось мої життєві формули мотивуватимуть на добрі справи заради розвитку України».

Під час презентації видання колега й друг Олександра Співаковського – перший проректор ХДУ Сергій Омельчук – звернув увагу на наскрізний символ, що супроводжує читача впродовж усієї книжки, – білі птахи, які також зображені й на обкладинці. За словами Сергія Омельчука, це не випадково. Адже любов до математики з дитинства Олександрові Співаковському прищеплював батько, коли разом з ним він випускав білих паперових птахів. Це була не просто гра: так малий Сашко вчився рахувати. Любов до математики і спогади про ці моменти дитинства він проніс крізь усе життя. І сьогодні намагається передати захоплення математикою вже своїй онучці. Так само, як і тоді, але вже разом з онукою, він випускає паперових

птахів, що нині стали символом єднання поколінь.

Крім друзів, колег, викладачів і студентів Херсонського державного університету, до заходу долучилися й представники Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ректор ПНУ Ігор Цепенда відзначив цікаву концепцію видання, адже тут містяться думки не лише самого Олександра Співаковського, а й присутній погляд зі сторони – спогади колег та друзів про нього. Однак, на переконання Ігоря Цепенди, найкращі – ще попереду. Він висловив сподівання, що це не остання біографічна книжка, і до наступної увійде вже новий період – період життя в Івано-Франківську.

Як зазначалося, видання розкриває особливі сторінки життя Олександра Співаковського. Зокрема, до видання увійшли спогади та історії тих, з ким працював і продовжує працювати Олександр Співаковський у Херсонському державному університеті. Так, під

час презентації про роки багаторічної спільної роботи розповів радник ректора Юрій Беляєв, який наголосив, що Олександр Співаковський - людина, яка вміє й не боїться долати труднощі. Він вірить, що в житті ректора буде ще чимало нових сторінок й звершень.

Докторка педагогічних наук, професорка ХДУ Валентина Федяєва розповіла про те, що майже в один період вони навчалися в нашому освітньому закладі, 15 років разом пропрацювали в ректораті. «Не один раз ми спілкувалася з Іриною Григорьєвою, обговорювали різні етапи життя нашого колективу, спільну роботу. І я завжди підкреслювала, що Олександр Володимирович неординарна особистість. Він себе створив сам, пройшовши шлях від студента нашого університету до ректора, при цьому досяг значних наукових і професійних здобутків, оскільки багато уваги приділяє підвищенню свого професійного розвитку», – зазначила Валентина Федяєва.

Від імені студентського активу ХДУ на заході виступив голова студентського парламенту Денис Пазинич.

По завершенню презентації один із примірників книги Олександр Співаковський подарував ректорові ПНУ Ігорю Цепенді, висловивши вдячність за підтримку й допомогу Херсонському державному університетові, і, безперечно, за можливість провести презентацію на базі їхнього закладу. Також декілька книг були передано до Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Можливість ознайомитися із книгою буде й у представників нашого освітнього закладу, що нині знаходяться у Херсоні, після того, як примірники передадуть до Наукової бібліотеки Херсонського державного університету.

Спільнота Херсонського державного університету не втрачає надію, що цьогоріч книга також буде презентована й під час відзначення 105-ї річниці від дня заснування нашого освітнього

Ректор ХДУ Олександр Співаковський передає примірник книги ректорові ПНУ Ігорю Цепенді

***Тамара Мандич на площі Свободи. День визволення Херсона.
11 листопада 2022 р.***

закладу. Як зазначив перший проректор Сергій Омельчук, ця книга стане першою в низці біографічних видань про визначних особистостей Херсонського державного університету. І точно – не останньою.

19 травня в рамках Днів науки відбулася відкрита онлайн-лекція професора Мілана Хитри, одного з найвідоміших сучасних вчених в галузі наук про рослинність, завідувача департаменту Ботаніки та Зоології факультету природничих наук Університету Масарика (Брно, Чеська Республіка). Тема лекції, яку висвітлив чеський науковець, мала назву «Різноманітність рослинності Європи: на шляху до узагальнення».

Зустріч об'єднала не лише студентів та викладачів Херсонського державного університету, а й вчених з різних університетів, наукових установ України та зарубіжжя. Загалом – понад 80 учасників.

19 травня аспірантка II року навчання освітньо-наукової програми «Психологія» Ольга Коковіхіна взяла участь

у науково-популярному заході «Ніч молодіжної науки 2022 в умовах війни». Організатори заходу – Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України. Темою виступу Ольги стала «Роль українських ультрас у подоланні постколоніальних комплексів».

До речі, представники Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ вже не вперше презентують свої дослідження на цьому майданчику: у листопаді 2021 року університет представляли дослідниці Анастасія Волянчук, Наталія Головка та Тамара Мандич, які запропонували до уваги всеукраїнської аудиторії результати своєї роботи з педагогіки, фізики та філології відповідно.

Наукове товариство під головуванням Тамари Мандич активно показує свою громадянську позицію з поміж подібних асоціацій на території України. Підтвердженням цього є подяка Херсонському державному університетові за активну участь молодих учених у науко-

во-популярному заході «Ніч молодіжної науки-2022» в умовах війни.

У межах відзначення Днів науки у ХДУ була підготовлена віртуальна екскурсія «Нові парадигми та напрями досліджень учених Херсонського державного університету» (<https://youtu.be/zsxvLz6C530>).

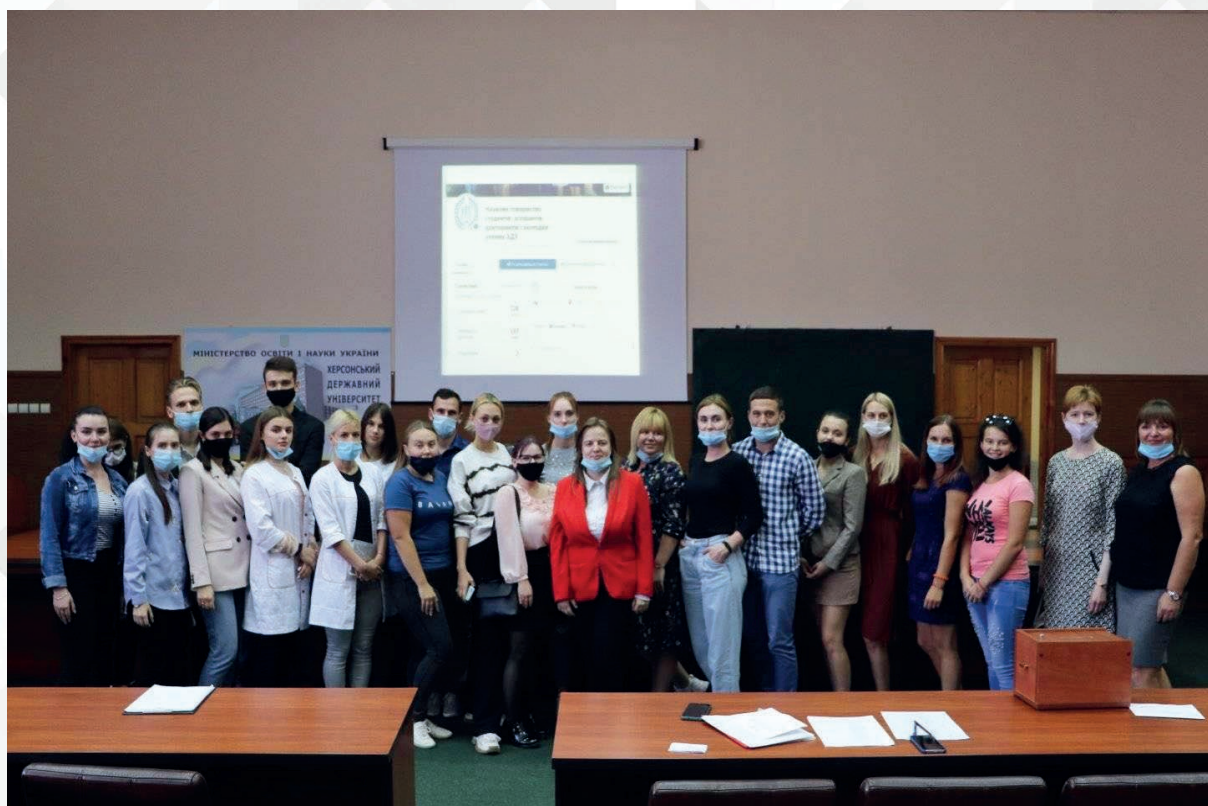
За понад сторічну історію університету зібрано унікальний багатогалузевий фонд результатів досліджень наших учених. Про останні надходження розповіла директорка Наукової бібліотеки Херсонського державного університету Нателла Арустамова.

У вересні члени Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ вирішили спробувати свої сили у конкурсі «Молодий вчений року». Молоді науковці ХДУ вже мають позитивний досвід участі у конкурсі. Минулого року Анастасія Волянчук

та Валерій Дармостук – стали номінантами конкурсу. Вирішили долучитися до ініціативи й цього року.

Головною метою конкурсу є визнання значних досягнень молодих учених у різних галузях знань та сферах діяльності. Серед номінантів - Тамара Мандич, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ, доцент кафедри географії та екології ХДУ Роман Молікевич в категорії Науковий ментор (Керівник наукового дослідження), аспірантка Анастасія Волянчук!

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Херсонського державного університету у вересні долучилося до Меморандуму про партнерство, що підписаний Радою молодих учених при Міністерстві освіти і науки України.

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДУ. Вересень, 2021 р.

МОЛОДИЙ
ВЧЕНИЙ
РОКУ

**Наукове товариство ХДУ
в номінації
29. "Рада молодих учених ЗВО/НУ" !**

**Авторизоване голосування
з 16 до 30 вересня 2022 р.**

***Будемо вдячні за підтримку нашого колективу
та за підтримку колег з інших закладів,
із якими ми в одній номінації!***

З повагою - НТ ХДУ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РАДА

1 квітня 2022 року у Херсонському державному університеті відбулося засідання науково-методичної ради під головуванням проректорки з навчальної та науково-педагогічної роботи, голови науково-методичної ради Дар'ї Мальчикової. Засідання відбулося із запрошенням гарантів освітніх програм

Голова НМР Дар'я Мальчикова доповіла про перебіг підготовки до 2022/2023 н.р. Зокрема, вона надала роз'яснення щодо поточних питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Керівниця навчального відділу Вікторія Яценко доповіла про підготовку до атестації здобувачів вищої освіти, переліку освітніх програм, спеціальностей і кваліфікацій для випускників 2021/2022 н.р. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, підготовку документів про вищу освіту здобувачів. Вона зазначила основні дати щодо підготовки та проведення атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (1 рік 9 місяців) та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної

та заочної форм навчання. Керівниця навчально-методичного відділу Тетяна Корнішева надала інформацію про координацію роботи щодо подання необхідних документів на подовження дії умовної акредитації освітньої програми «Міжнародне право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у II семестрі 2021/2022 н.р. Про підготовку до вступної кампанії 2022 року доповіла керівниця відділу Приймальна комісія Надія Стародубець. Вона ознайомила присутніх з особливостями вступної кампанії 2022 року.

19 травня на черговому засіданні НМР голова ради Дар'я Мальчикова надала роз'яснення щодо поточних питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану. Керівниця навчально-методичного відділу Тетяна Корнішева доповіла про підготовку до здійснення процедури акредитації освітніх програм першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у 2022-2023 н.р. та надала інформацію щодо експертизи навчальних та навчально-методичних матеріалів, поданих науково-педагогіч-

Засідання НМР 16.12.2021 ще в мирному Херсоні, аудиторія 256 ХДУ

ними працівниками з метою порушення клопотання перед вченою радою ХДУ щодо надання їм рекомендаційного грифу. Керівниця навчального відділу Вікторія Яценко доповіла про підготовку документів про вищу освіту здобувачам другого (магістерського) рівня (термін навчання 1 рік 9 місяців).

Про результати опитування здобувачів випускних курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання щодо якості організації та змістового наповнення практик надала інформацію керівниця відділу забезпечення якості освіти Тетяна Черкашина. Зокрема, вона наголосила, що оцінка рівня задоволеності здобувачів за 5 бальною шкалою складає 4,72.

23 червня відбулося онлайнве засідання науково-методичної ради університету на платформі зум. Голова ради Дар'я Мальчикова надала роз'яснення щодо поточних питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану. Керівниця навчально-методичного відділу доповіла про затвердження робочих навчальних планів та рекомендацію до затвердження вченою радою

університету навчальних планів першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти усіх освітніх програм/спеціальностей денної/заочної форм навчання на 2022-2023 н.р. та надала інформацію щодо експертизи навчальних та навчально-методичних матеріалів, поданих науково-педагогічними працівниками з метою порушення клопотання перед вченою радою ХДУ щодо надання їм рекомендаційного грифу. Керівниця навчального відділу доповіла про особливості організації, проведення та документального оформлення практичної підготовки в умовах воєнного стану.

Про періодичний перегляд освітніх програм підготовки фахівців у сфері вищої освіти за всіма рівнями відповідно до затверджених стандартів вищої освіти та про опитування здобувачів II курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання щодо якості організації та змістового наповнення практик надала інформацію керівниця відділу забезпечення якості освіти Тетяна Черкашина. Зокрема, вона наголосила, що оцінка рівня задо-

Учасники засідання НМР у мирному Херсоні, 16.12.2021, аудиторія 256 ХДУ

воленості здобувачів за 5 бальною шкалою складає 4,75.

На засіданні науково-методичної ради університету 23 вересня голова НМР університету Дар'я Мальчикова привітала членів ради з початком роботи в 2022/2023 н.р.; презентувала план роботи ради на поточний навчальний рік; надала роз'яснення щодо поточних питань організації освітнього процесу в умовах подовження дії воєнного стану в Україні та тимчасового переміщення ХДУ; доповіла про заходи щодо підготовки та проведення акредитації освітніх програм в умовах воєнного стану у 2022/2023 н.р.

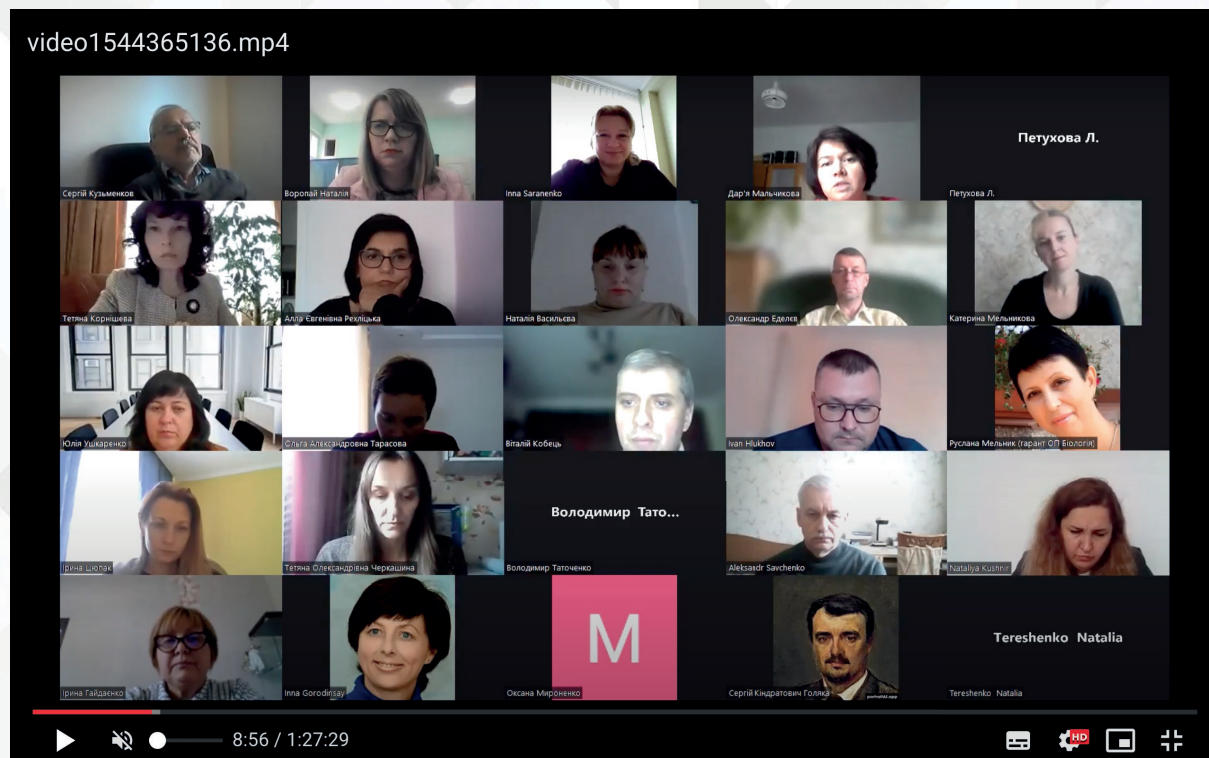
Про розроблення цифрової навчальної документації доповів в.о. проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної діяльності та науково-педагогічної роботи Олександр Лемешук.

Керівниця навчально-методичного відділу Тетяна Корнішева надала роз'яснення щодо вимог до формування складу кадрового забезпечення освітнього процесу/освітніх програм у Херсонському

державному університеті. Також вона зазначила терміни здійснення моніторингу щодо наявності силабусів освітніх компонент/навчальних дисциплін на платформі KSU Online; доповіла про затвердження сертифікатної програми для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та надала інформацію щодо експертизи навчальних посібників, поданих науково-педагогічними працівниками з метою порушення клопотання перед вченою радою ХДУ щодо надання їм рекомендаційного грифу.

Керівниця навчального відділу Вікторія Яценко доповіла про підготовку до атестації здобувачів вищої освіти, переліку освітніх програм, спеціальностей і кваліфікацій для випускників 2022/2023 н.р. другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Про плановий перегляд освітніх програм усіх рівнів вищої освіти у 2023 році надала інформацію керівниця відділу забезпечення якості освіти Тетяна Черкашина.

Засідання НМР у дистанційному форматі під час окупації Херсона, вересень 2022 р.

УНІКАЛЬНІ ПРОЄКТИ ХДУ

В умовах роботи під час воєнного стану дуже важливо науковцям, викладачам та студентам відчувати підтримку ззовні. Саме в атмосфері взаємодії та бажанні відчувати себе частиною більшого народилися кілька цікавих наукових і гуманітарних проєктів, які Херсонський державний університет реалізовував або самостійно, або разом з університетами-партнерами та своїми друзями зі всього світу.

Академічний міст

18 березня в університеті стартував освітній проєкт «Academic Bridge» («Академічний міст»), у межах якого науковці з різних країн провели цикл академічних онлайн-зустрічей зі студентами та викладачами нашого університету.

Проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів зазначила, що проєкт ініційовано спільнотою факультету біології, географії і екології Херсонського державного університету. Зокрема, напередодні представники факультету звернулися до українських й іноземних колег із пропозицією прочитати низку лекцій для наших студентів. Науковці підтримали цю ініціативу, що й отримала символічну назву «Академічний міст». З 19 по 28 березня пройшли лекції вчених з України, США та Німеччини. Тематика різноманітна, тож зустрічі цікаві для представників абсолютно всіх факультетів й навіть підрозділів університету.

18 березня відбулася перша лекція «Україна на карті: між історією та геополітикою». Спікер – американський вчений Стівен Сігел (Steven Seegel) – професор Техаського університету в Остіні, фахівець у царині славистики та євразійських студій. Стівен Сігел – багатогранна особистість з широким колом інтересів. Він – історик, перекладач, письменник. Є автором багатьох наукових праць, присвячених історії України, має власний підкаст, де робить книжкові огляди.

До першого заходу долучилася значна кількість слухачів – близько 100 осіб.

Другу лекцію прочитав Микола Боровик, докторант Київського національного університету імені Тараса Шевченка, науковий співробітник Меморіалу «Концентраційний табір Захсенбург». Тема «Хто створив радянські нації: радянська національна політика в публічному та науковому дискурсах».

Третя лекція – Тогжан Касенової (Togzhan Kassenova), старшої наукової співробітниці Університету штату Нью Йорк (Олбани, США) було присвячено темі «Радянські ядерні випробування в Казахстані».

Четверта лекція з теми «Підступна сила кітч» прочитав Богдан Шумилівич, керівник освітніх проєктів Центру міської історії (Львів).

П'ята лекція Віталія Чернецького, професора славистики, директора Центру російських, східноєвропейських та євразійських студій в університеті Канзасу присвячено темі «Постколоніалізм та Україна в глобальних контекстах».

«Наука й освіта долають будь-які межі і простори. Херсонський державний університет є потужним і професійним освітньо-науковим середовищем! Ми об'єднуємо колег і друзів навколо себе. Все буде Україна!», – наголосила проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів. Також вона висловила вдячність учасникам проєкту – ор-

ганізаторам, модераторам, лекторам та слухачам і зазначила, що до таких он-лайн-зустрічей долучаються не лише представники ХДУ, а інших освітніх закладів і наукових установ нашої країни.

З 4 квітня стартував другий етап освітньо-наукового проекту «Академічний міст».

Перша зустріч 4 квітня - «Introduction to intellectual property» (лектор - Паван Датт, юрист, викладач Таллінського технічного університету).

6 квітня - «An introduction on relational database» (лектор - Філіп Лаїр, професор, віцепрезидент Університету Лазурового берега).

7 квітня - «Evolutionary biology of lichen symbioses» (лектор - Тобі Спрібіл-ле, доцент кафедри біологічних наук університету Альберти).

Усі лекції можна переглянути на ютуб-каналі ХДУ (<https://www.youtube.com/playlist?list=PLuL1dq6vVjh2ElpsxE1jV2dXr3ZXdJoS>) у будь-який час.

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ
**INTRODUCTION TO
INTELLECTUAL
PROPERTY**

Лектор
Паван Датт
юрист, викладач
Таллінського технічного
університету

04 квітня о 17:00 на платформі Zoom
ID: 905 198 0482
Passcode: 3MKRE0

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ
**EVOLUTIONARY
BIOLOGY OF
LICHEN SYMBIOSES**

Лектор
Тобі Спрібіл-ле
доцент кафедри біологічних
наук університету Альберти
(Канада)

07 квітня о 17:00 на платформі Zoom
ID: 905 198 0482
Passcode: 3MKRE0

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ

**МОВНІ РЕАЛІЇ
У СВІТІ ТА
В УКРАЇНІ**

Лектор

Тільман Ройтер
професор інституту славістики
факультету культурології
Університету Альпен-Адрія
в м. Клагенфурт (Австрія)

15 квітня о 17:00 на платформі Zoom
ID: 905 198 0482
Passcode: 3MKRE0

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ

**AN INTRODUCTION
ON RELATIONAL
DATABASE**

Лектор

Філіп Лаїр
професор, віцепрезидент
Університету Лазурового
берега

06 квітня о 17:00 на платформі Zoom
ID: 905 198 0482
Passcode: 3MKRE0

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ

**DIVERSITY OF
EUROPEAN VEGETATION:
TOWARDS A SYNTHESIS**

Лектор

Мілан Хитри
професор, завідувач кафедри
ботаніки та зоології факультету
природничих наук
Університету Масарика (Брно,
Чеська Республіка)

19 травня о 17:00 на платформі Zoom
ID: 905 198 0482
Passcode: 3MKRE0

Благодійні онлайніві екскурсії Херсонщиною

Природоохоронці сьогодні успішно використовують знання, досвід та організовують чудові заходи, які розповідають про природні локації України. А ще, завдяки влучно підібраним форматам заходів, приваблюють нових відвідувачів, волонтерів і навіть допомагають залучити кошти для благодійних справ.

У ТОП-5 увійшла спільна ініціатива завідувача кафедри ботаніки Херсонського державного університету, науковця й природоохоронця Івана Мойсієнка та Української природоохоронної група

UNCG – благодійні онлайніві екскурсії Херсонщиною. Під час таких заходів за допомогою добровільних донатів від учасників збирають кошти на допомогу природоохоронцям, що захищають країну на війні. Уже відбулося три екскурсії природними перлинами області – херсонськими подами, урочищем «Долина курганів», лісовою країною Гілеєю в пониззі Дніпра. Сумарно вдалося зібрати 24 177 гривень.

Серія лекцій Івана Мойсієнка стартувала 29 липня.

Херсонщина - край подів. Онлайн-екскурсія Херсонщиною

«Херсонський державний університет з Україною в серці»

З 23 березня в Херсонському державному університеті стартував мистецький проєкт «Херсонський державний університет з Україною в серці».

ХДУ – це більше 100 тисяч випускників, які створювали й створюють історію та репутацію університету. У скрутні часи, які переживає Україна та Херсонщина, нам, як ніколи, потрібні слова підтримки, теплі почуття та емоції, що надихають і вселяють віру. Саме з цією метою гуманітарний відділ ХДУ ініціював проведення марафону, у межах якого в соцмережах та на офіційному сайті університету було розміщено відеозвернення від друзів, земляків та випускників, які всією душою прагнуть підтримати і допомогти здобувачам та співробітникам, а також усім херсонцям.

Розпочала марафон наша землячка – талановита українська співачка TARABAROVA (Світлана Тарабарова). Далі долучилася талановита співачка, суперфіналістка телевізійного проєкту «Х-фактор» та учасниця вокального шоу «Голос країни» Марія Рак!

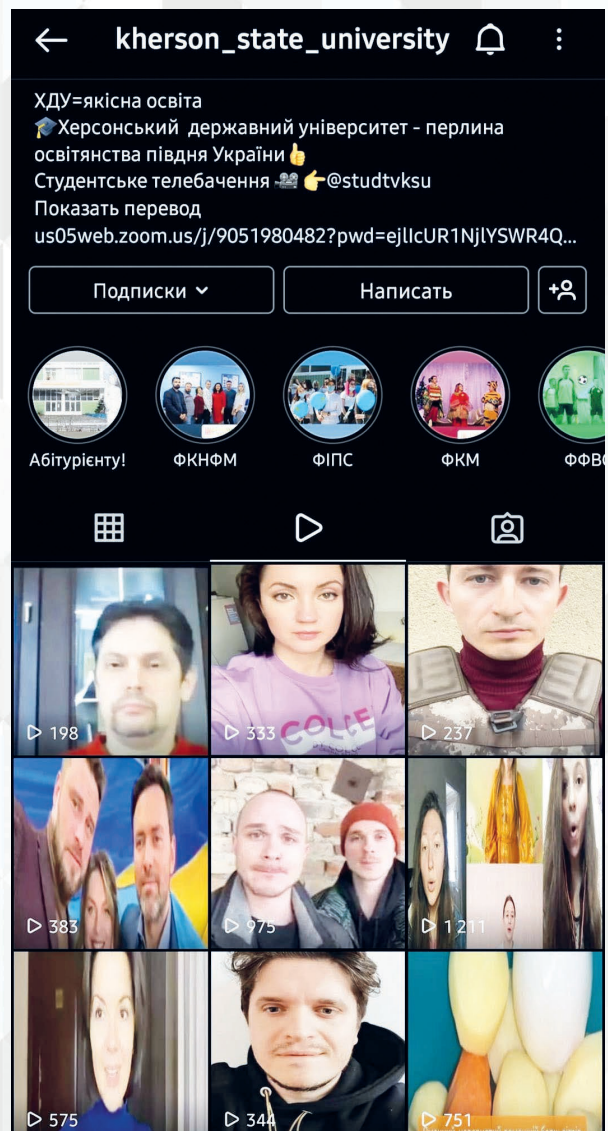
За три тижні ініціативу підхопили понад 20 українських зірок. Майже всі вони неодноразово бували в Херсоні, який, за їхніми словами, залишив тільки приємні спогади як затишне й привітне українське місто зі своєю ідентичністю та самобутністю.

Серед них і чимало випускників та друзів Херсонського державного університету, які сьогодні користуються популярністю в молоді, посідають топові позиції в різноманітних рейтингах. Зокрема, це стендап-комік Слава Бу, ведучий телеканалу «М1», резидент та Dj найтанцювальнішої радіостанції нашої країни «KISS FM» Олександр Клімцов, ведучий телевізійних програм Максим Зборовський.

Проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педаго-

гічної роботи ХДУ Алла Цапів зазначає, що такі відеозвернення спрямовані на психологічну підтримку наших здобувачів, викладачів та співробітників. Кількість переглядів сторінок у соціальних мережах, де розміщені відео, сягають 8 тисяч, на деяких – близько 13 тисяч.

Переглянути відеозвернення можна на фейсбук-сторінці гуманітарного відділу та соцмережах ХДУ – Інстаграм, Фейсбук.

Проект «Херсонський державний університет з Україною в серці»

Флешмоб #IStandwithKSU

Флешмоб #IStandwithKSU

22 серпня напередодні нового навчального року гуманітарний відділ Херсонського державного університету започаткував флешмоб для студентів. Мета ініціативи – продемонструвати підтримку університету та намір продовжувати навчання в українському ХДУ.

Для того щоб долучитися до флешмобу, потрібно було викласти в соцмережі фото, відео в стінах університету та розповісти про переваги навчан-

ня у ХДУ. І, звісно, поставити хештег #IStandwithKSU

Спільноту факультету української й іноземної філології та журналістики як самих активних учасників флешмобу відзначив ректор університету Олександр Співаковський. Це відбулося 30 вересня під час урочистостей з нагоди початку навчального року для першокурсників. За свою креативність та активність факультет отримав символічні сувеніри з Івано-Франківська на згадку.

Івано-Франківські сувеніри - херсонським студентам

Флешмоб «Херсон – моє місто»

У вересні факультет культури і мистецтв Херсонського державного університету ініціював проведення фотомарафону «Херсон – моє місто», який присвячено святкуванню Дня міста.

Факультет Культури і Мистецтв ХДУ
сейчас в **Херсон - це Україна.**

2 дн. · Херсон · 🌐

У четвертий день фото-марафону "Херсон - моє місто" ми показуємо вам наших студентів! Також до марафону приєднується і декан факультету культури і мистецтв ХДУ Левченко Микола Григорович 👍📷

Флешмоб «Херсон - моє місто»

English speaking club

29 березня в університеті відновив свої засідання на платформі зум розмовний клуб English speaking club. Тема першого засідання “A Friendly Chat”. Організатором та ініціатором є Офіс іншомовної освіти університету.

Розмовний клуб англійської мови – це місце зустрічі однодумців, людей, які мають спільну мету, спрямовану на зняття мовних бар'єрів, тренування навичок говоріння, розширення лексичного запасу та загальне підвищення англійськомовної компетентності. Й наразі заняття вирішили не зупиняти, а навпаки – поновити спілкування.

«Найкращий спосіб вивчення іноземної мови – це практика! А практика усного мовлення в команді з носієм мови – це найкраща практика опанування знаннями та вдосконалення навичок», – відзначила проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної роботи Алла Цапів.

Долучався до зустрічі й стипендіат Програми ім.Фулбрайт, американський дослідник Ерік Матерлі, який є постійним гостем клубу.

Засідання проходили щовівторка та щочетверга поки тривав навчальний процес, майже на кожному були присутні цікаві гості або носії мови. Протягом квітня-травня фахівцями офісу було проведено 10 онлайн-зустрічей.

Після перерви на літні канікули English Speaking Club 14 вересня відновив свою роботу. На першій зустрічі учасники мали змогу поспілкуватися зі стипендіатом програми імені Фулбрайт, американським дослідником Еріком Матерлі та іншими постійними й новими учасниками розмовного клубу.

До роботи Speaking Club з вересня долучились й представники Кентського університету (Великобританія) Ентоні Меннінг та Рассел Моул. Заняття традиційно проходять щовівторка о 16 год.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Той рівень уваги та підтримки від міжнародної спільноти, який відчуває освітянське середовище, вартий того, щоб ми почали по-новому розбудовувати нашу співпрацю.

Університет має потужні зв'язки з партнерами з багатьох країн світу. Ми є учасниками програм стажування та подвійного дипломування. Щороку десятки наших здобувачів отримують закордонний освітній досвід. І ми завжди цьому сприяли, бо розуміли, що треба навчатися й наслідувати кращий європейський та світовий досвід та адаптувати його під українські реалії.

Зараз ситуація докорінно змінилася. Якщо до 24 лютого на конкурсній основі надавалась можливість навчання в закордонних університетах, то тепер таких можливостей у декілька разів біль-

ше. Причому для всіх учасників освітнього процесу.

24 березня ректор університету Олександр Співаковський узяв участь у потужній відеоконференції польських та українських ректорів, яку ініціювала Спілка ректорів України. З обох сторін був 61 учасник. Обговорили актуальні питання допомоги академічній, наукової, гуманітарної Ради ректорів Польщі та України. Серед питань: статус українців, зокрема студентів та викладачів, які потрапили в Польщу після 24 лютого та алгоритм отримання кредитів у польських вишах українськими студентами на час військового стану.

9 червня розпочався візит делегації Спілки ректорів закладів вищої освіти України на чолі з головою Спілки професором Петром Куліковим до

Учасники візиту до Польщі

***Під час заходу в Королівському замку Варшави
під патронатом Президента Польщі Анджея Дуди***

Польщі. У Казимірівському Палаці Варшавського університету відбулася зустріч з Президентом Європейської асоціації університетів EUA професором Майклом Мерфі. Обговорювали питання співпраці закладів вищої освіти наших країн, яка має добру історію та свої традиції. Польща – перша держава, яка підставила плече Україні в перші ж дні повномасштабного вторгнення на нашу територію росії. Польські освітяни були першими, хто почав втілювати в життя конкретні заходи з підтримки наших науковців та студентів на період воєнного стану.

У програмі також була передбачена участь делегації Співки в засіданні Президії Конференції ректорів академічних шкіл Польщі та відвідування Варшавського університету.

У другий день візиту до Польщі делегація Співки ректорів закладів вищої освіти України взяла участь в урочистих Пленарних зборах Конференції ректорів академічних шкіл Польщі (KRASP) – з нагоди 25-річчя KRASP. Захід проходив у Королівському замку під патронатом Президента Польщі Анджея Дуди. На ньому були присутні Міністр освіти і науки Республіки Польща Пшемислав Чарнек, ректори з багатьох європейських країн.

На цій зустрічі, як і на всіх інших говорили про підтримку українських університетів. Скрізь ректори, урядовці висловлювали солідарність з народом України та готовність підтримувати українські університети. Зокрема йшлося про такі напрями:

- підтримка вступу українських університетів до міжнародних організа-

цій, що об'єднують університети, зокрема Magna Charta Universitatum;

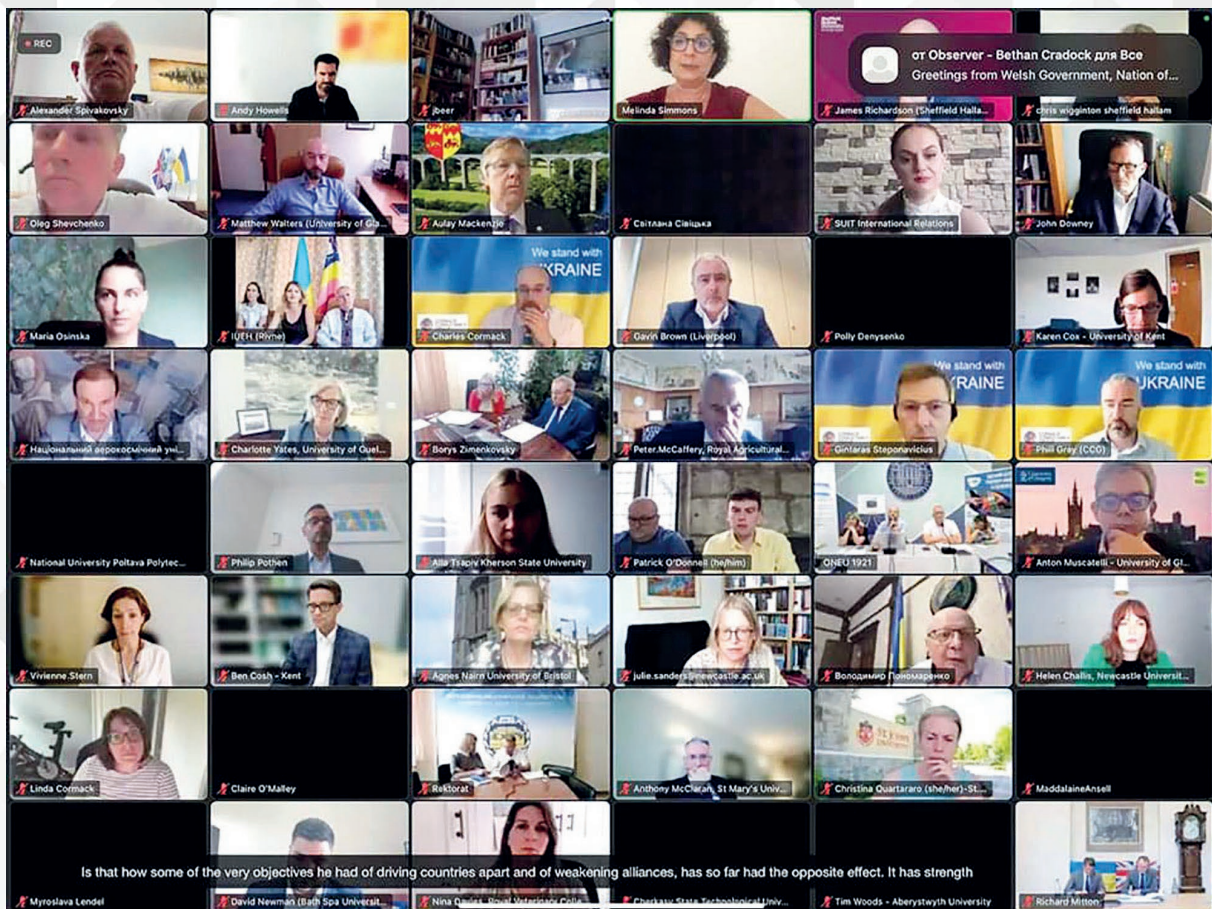
- збільшення участі українських університетів у програмі Erasmus+;
- отримання коштів ЄС на відновлення зруйнованої університетської інфраструктури;
- інституційна підтримка українських університетів.

Подібні візити – це завжди можливість обмінятися думками з європейськими колегами, висловити слова вдячності за ту підтримку, яку вже надають нам університети-партнери. Важливо, що в європейському освітньому середовищі розуміють необхідність збереження людського капіталу в Україні. Під час обміну думками Олександр Співаковський акцентував на інтеграції навчальних планів українських та європейських університетів, наданні пріоритету програмам подвійних дипломів та стажування. Разом треба сформувати осві-

чене молоде покоління українців, яке буде відбудовувати Україну після нашої перемоги та впроваджувати кращий європейський досвід.

У рамках Днів Європи в університеті керівниця відділу міжнародних ініціатив та проектної діяльності ХДУ Євгенія Ревенко презентувала студентам та викладачам можливості, що наразі відкриває європейське суспільство та закордонні університети:

- програма обміну з Віденським університетом (Австрія), що актуальна для студентів-бакалаврів факультету бізнесу і права;
- стипендії на навчання від Альпійсько-адриатичного університету Клагенфурта (Австрія);
- стипендії для докторантів від Університету в Катовіце (Польща);
- гранти для професіоналів, які документують війну в Україні (журналісти, письменники, митці та інші);

Підписання Угоди про співпрацю з Кентським університетом

– програма «Fulbright Research and Development Program» (учасники – особи віком до 45 років з дворічним професійним досвідом: викладачі; аспіранти; дослідники, які ще не мають наукового ступеня; кандидати наук; адміністратори ЗВО та ін.);

– програма «Fulbright Visiting Scholar Program» для проведення досліджень в університетах, наукових та дослідницьких інституціях США (учасники – викладачі та дослідники).

Спільнота університету продовжує брати участь у різноманітних проєктах та грантах, подавати нові заяви. Зокрема, тільки з січня цього року спільними зусиллями фахівців відділу, деканів та викладачів було подано чотири доволі великі проєкти та підготовлено ще п'ять, подавання яких, на жаль, було відтерміновано у зв'язку з подіями в країні. Це проєкти, пов'язані з розвитком потенціалу вищої освіти, навчальною мобільністю студентів та співробітників тощо.

Наразі в університеті також триває реалізація програм академічної мобільності – подвійні дипломи та семестрові обміни – для студентів ХДУ в Поморсь-

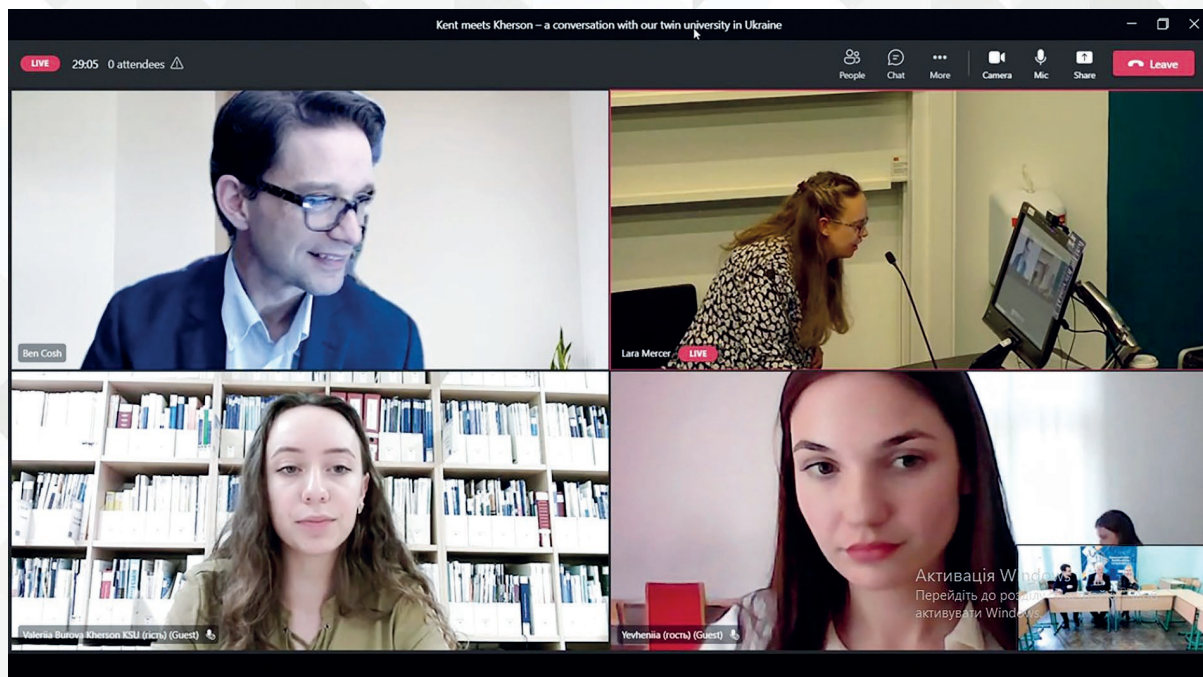
кій Академії в Слупську та Університеті Альпен-Адрія в Клагенфурті.

Багато можливостей відкрилося і для науковців українських університетів.

Фундація польської науки (FNP) оголосила про фінансування спільних наукових проєктів (Польща-Україна) у галузі соціальних та гуманітарних наук, загальний бюджет на 12 місяців 1 686 610 грн.

Через посилення тематики європейської інтеграції, яку запропонувало Міністерство освіти і науки включити до освітніх компонент, вікно можливостей відкрилося за програмою Жан Моне-2022. Створено великий стипендіальний фонд для викладачів.

«Сьогодні відкривається вікно можливостей для українських вишів. Тож Херсонський державний університет має максимально активізуватися в напрямку міжнародної роботи – участі в проєктах та грантах, що спрямовані, зокрема, й на посилення розвитку університету», - зауважив під час засідання ректорату 11 квітня Олександр Співаковський.

**Онлайн-зустріч з Кентським університетом.
15.09.2022 р.**

Десятки провідних навчальних центрів міжнародних компаній та освітні центри надають для молоді та всіх охочих можливості для набуття додаткових знань і компетенцій завдяки безоплатним курсам. Для викладачів та здобувачів відкрити доступи до курсів на платформі COURSEERA, UDEMI, надає можливість долучитись до своїх проєктів й освітній центр DataArt.

Платформа зум надала ліцензію для викладачів, яка передбачає можливість безлімітного користування платформою й долучення до 1000 користувачів.

Компанія Microsoft надала пакет користувацьких ліцензій.

Триває активне впровадження в бізнес-процеси Google Workspace для корпоративного спілкування, пошти, календарів.

Це все сприяє створенню сучасного освітнього та бізнес-середовища в університеті.

На початку травня Херсонський державний університет долучився до ініціативи «Єднання» (Twinning Initiative), що була створена британською консалтинговою компанією у галузі вищої освіти Cormack Consultancy Group за підтримки організації «Університети Великої Британії».

У межах проєкту британський університет The University of Kent став партнером Херсонського державного університету. Заклади мають дотичні освітні програми, здійснюють підготовку здобувачів трьох рівнів вищої освіти.

Перша зустріч представників двох університетів відбулася на початку травня і проходила за керівництва проєктного директора Cormack Consultancy Group Анжели Стацак.

Представниками від Херсонського державного університету виступили – перший проректор Сергій Омельчук, проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів, в.о.керівниці відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Євгенія Ревенко. На зустрічі університети презентували свої освітні

заклади та окреслили вектори подальшої співпраці.

Як зазначала проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів, пріоритетними напрямками роботи є співпраця у сфері матеріально-технічного забезпечення, науки, освіти та культури. Також проректорка підкреслила, що Університет Кент є потужним навчальним закладом та надає освітні послуги за багатьма спеціальностями. І така співпраця відкриває нові перспективи для Херсонського державного університету. До того ж, наразі херсонські ЗВО, як ніколи, потребують підтримки та допомоги.

Між університетами відбулося чимало спільних зустрічей, на яких було обговорено:

- можливість запрошення гостей-лекторів з Університету Кент для викладання на освітніх програмах окремої лекції або циклу лекцій;
- курси англійської мови для студентів, викладачів та співробітників університету;
- перспективи програми подвійних дипломів;
- можливість підтримки матеріально-технічної бази університету.

28 червня в межах Британсько-української твіннінг-конференції Херсонський державний університет підписав угоду про співпрацю з британським університетом The University of Kent.

ХДУ став єдиним університетом з півдня України, який доєднався до ініціативи та отримав надійного партнера. Більше того, наш кейс співпраці був презентований на міжнародній конференції.

У своєму вітальному слові ректор університету Олександр Співаковський зазначив, що для нас спільна робота з The University of Kent є серйозною підтримкою та можливістю продовжити життя університету з Півдня України. Символічно, що нашу історію партнерських взаємовідносин ми розпочинаємо у День Конституції України! Завдяки

цьому проєкту партнерства Велика Британія та Європа стають ближчими для наших студентів та співробітників!

7 липня представники ХДУ з робочим візитом відвідали Поморську Академію (Слупськ). До складу делегації увійшли – проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної роботи Алла Цапів та керівниця відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності ХДУ Євгенія Ревенко. У ході зустрічі представники закладів-партнерів обговорили нові форми співпраці, які націлені на подальшу плідну співпрацю між університетами. Зокрема, дискусії точилися навколо нової програми Erasmus+ Virtual Exchange, нових програм подвійного навчання, семестрового обміну мобільності

З вересня кожного тижня відділом міжнародних ініціатив та проєктної діяльності формується дайджест пропозицій міжнародної співпраці та діяльності, що надсилається на факультети.

15 вересня відбулася онлайн зустріч між представниками Херсонського державного університету та Кентського університету (Велика Британія). Захід пройшов в межах міжнародної співпраці за ініціативою «Єднання заради надії» (Twinning for Hope). До колег звернувся ректор ХДУ Олександр Співаковський, який висловив співчуття Великій Британії з приводу смерті королеви Єлизавети II та закликав країни та університети бути разом у протистоянні російській агресії.

«Сьогодні ми бачимо одним із головних своїх завдань – пошук новітніх, нестандартних рішень, які дозволять нам не тільки зберегти університет, а й розвивати його і надалі. Зараз ми активно працюємо над новими проєктами, одним з яких є локалізація англійськомовного контенту в академічне середовище України, адже практично єдиний бар'єр, який ми сьогодні бачимо – мовний. Сучасні цифрові технології і штучний ін-

**Команда ХДУ доставила до Івано-Франківська
100 ноутбуків від Кентського університету**

телект дозволяють нам без перешкод і обмежень перекладати важливий зміст на потрібну нам мову і у такий спосіб розширювати формати і межі нашої співпраці», – зазначив Олександр Сніжковський.

У свою чергу Карен Кокс, віцепрезидент університету Кент, висловила свою підтримку та захоплення Херсонським державним університетом.

Проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів спільно з Беном Кош, керівником відділу комп'ю-

терних, інженерних та математичних наук Кентського університету презентували результати спільної роботи університетів за цей період і окреслили найближчі плани.

Також до заходу долучилися аспірантка Євгенія Ревенко та здобувачка Валерія Бурова. Вони розповіли про свій досвід навчання під час війни та про найбільші випробування, з якими їм довелося зіткнутись.

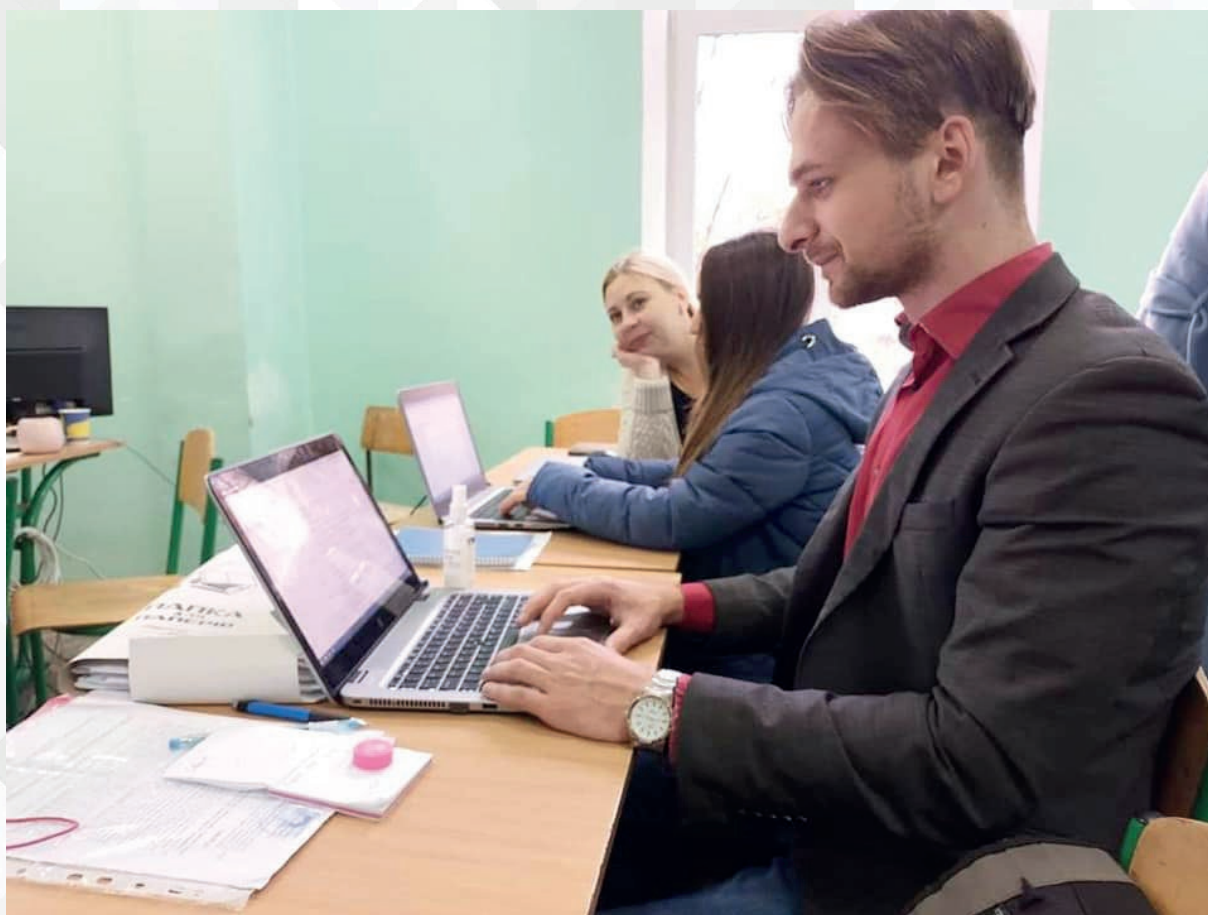
2 жовтня ХДУ отримав 100 ноутбуків від Кентського університету (Великобританія)

Проректорка Алла Цапів та 100 ноутбуків від Кентського університету

«Зараз ми, як ніколи, цінуємо підтримку і допомогу від наших партнерів. Майже з перших днів війни Кентський університет (The University of Kent) став нашим другом і однодумцем. Ми щиро вдячні за таку необхідну і важливу для нас підтримку! Дякуємо Cormack Consultancy Group за чудовий проект і готовність бути поруч з академічною спільнотою України у важкі часи. Окрема подяка Анжелі Стацак, проектному менеджеру Cormack Consultancy Group,

яка супроводжує нашу співпрацю, допомагає з організацією планів і їх реалізацією! Дякуємо керівництву Кентського університету! Russell Moul, Anthony Manning, you are amazing!!! Дякую своїй команді, проректорці та рушівній силі цього проекту Аллі Цапів, які згуртовано і потужно працюють для нашої спільної мети», - зазначив ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський.

**Співробітники та студенти в Івано-Франківському офісі ХДУ
вже користуються обладнанням, яке передав
Кентський університет**

Дні Європи в ХДУ

Дні Європи в ХДУ

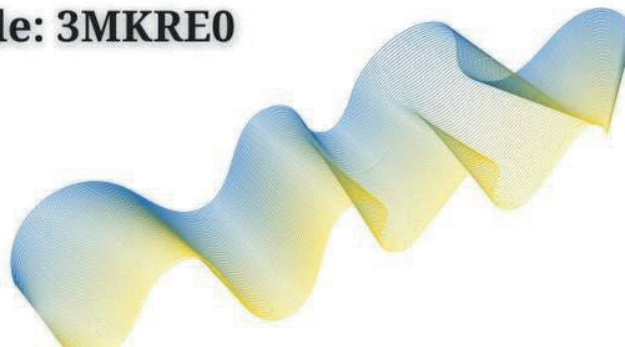
**Запрошуємо на
онлайн зустріч студентів, аспірантів та викладачів
університету за участі представників країн ЄС**

«Ми з Європою єдині»

25 травня о 14:00 на платформі Zoom

ID: 905 198 0482

Passcode: 3MKRE0

Традиційно в травні Херсонський державний університет, як і вся країна, активно долучається до відзначення Днів Європи в Україні. Цьогоріч в університеті з 16 по 27 травня проходили заходи у змішаному форматі, однак програма була не менш насиченою й цікавою. Організацією займалися відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності й Інформаційний центр ЄС за керівництва проректорки з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алли Цапів.

Святкування Днів Європи відбулось на двох майданчиках: у Херсонському державному університеті та Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, де нині тимчасово розміщений офіс управління ХДУ.

У рамках заходів університет отримав п'ять відеопривітань від міжнародних партнерів: від Mischa Gabowitsch, історика, соціолога, наукового співробітника Ейнштейнівського форуму в Потсдамі (Німеччина); професора Інституту історії Поморської Академії в Слупську, голови українського історичного товариства у Польщі Романа Дрозда; професорки Стетсонівського університету Мейхіл Фаулер; стипендіата програми імені Фулбрайт Еріка Матерлі; Мухамеда Демірбілека, професора педагогічного факультету Університету імені Сулеймана Деміреля; Тільмана Ройтера, професора університету Альпен-Адрія в місті Клагенфурт (Австрія) та наукового координатора співробітництва з українськими університетами.

***Зустріч ректора Олександра Свіаковського та деканеси педагогічного факультету Любові Петухової зі студентами ХДУ у Польщі, які навчаються за програмою міжнародних обмінів у Поморській академії в Слупську.
Листопад 2022 р.***

Зустріч ректора Олександра Свіаковського та деканеси педагогічного факультету Любові Петухової зі студентами ХДУ у Слупську

Переглянути привітання можна на офіційній ютуб-сторінці ХДУ (https://www.youtube.com/playlist?list=PLuL1dq6vVjh2gpFQrUO_kWjJDua11Ktf6).

Також 25 травня відбулась онлайн-зустріч «Ми з Європою єдині». На заході зібралося близько 100 учасників: керівництво університету, викладачі, аспіранти та студенти і, звісно, представники закладів-партнерів Херсонського державного університету, з якими нас об'єднує багаторічна співпраця – віцепрезидент університету Лазурового берега Філіп Лаїр та професор університету Альпен-Адрія м. Клагенфурт Тільман Ройтер.

Цього року, завдячуючи CormackConsultancyGroup, ХДУ став

учасником міжнародного проєкту «Єднання» й отримав чудового партнера й друга – Університет Кент. Зокрема, до привітань долучилися ProjectDirectorCormackGroup пані Анжела Стоцак, а також представники Кентського університету.

Поділився своїми враженнями від перебування в Херсонському державному університеті й спілкування зі студентами та колективом стипендіат програми ім. Фулбрайт Ерік Маттерлі. Наразі він в онлайн-форматі проводить заняття разом з нашими викладачами та долучається до зустрічей SpeakingClub ХДУ.

Про єдність академічної спільноти України, Європи та світу свідчить й те,

що чимало закордонних науковців цього горіч долучилися до освітньо-наукового проекту «Академічний міст», організатором якого виступив доцент університету Микола Гоманюк.

У межах ініціативи фахівці з різних галузей знань та різних куточків України, Європи, США читали лекції для наших студентів та викладачів.

У межах зустрічі учасникам було презентовано активну міжнародну діяльність ХДУ, участь у міжнародних освітніх та наукових подіях.

Також керівниця відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Євгенія Ревенко розповіла про нові можливості для наших студентів та викладачів – проєкти й гранти.

Модераторами зустрічі виступили – проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної роботи Алла Цапів та керівник гуманітарного відділу Андрій Ярмоменко.

У заході взяв участь ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський. Він зазначив:

«Був радий бачити колег з університету, студентів, аспірантів та наших міжнародних партнерів, з багатьма з яких ми співпрацюємо не один рік.

Географія учасників зустрічі ще раз підкреслює: Україна єдина від півдня до півночі, від заходу до сходу, а наша держава – частина цивілізованого світу. Моє особисте переконання, що кордони проходять не лише географічно, вони розділяють території за ментальністю та системою цінностей.

В Україні та Європі вони спільні на відміну від тих, які сповідують окупанти.

І День Європи – це день, коли ми підкреслюємо наше об'єднання, нашу дружбу. Дуже хочу, щоб наступного року ми відзначали день народження нашої дружби не у форматі онлайн, а у Херсоні, у Херсонському державному університеті разом з нашими європей-

ськими друзями й колегами. Так, як це було останні роки.

Переказав особисті вітання віце-президентів університету Лазурового берега Філіпу Лаїру, з яким 23 роки тому ми розпочали реалізацію надважливого інформаційно-цифрового проєкту. Завдяки цьому ми й зараз успішно адмініструємо усі бізнес-процеси університету. Віртуально потиснув руку другу, професору університету Альпен-Адрія м. Клагенфурт Тільману Ройтеру.

Для нас велика честь мати у друзях такого відомого слов'яніста, який чудово володіє російською та українською мовами та ще кількома іноземними. Він співпрацює з філологами з різних країн. Це свідчення того, що у світі є повага та цікавість до мовного різноманіття, що взагалі не йдеться про утиски певної мови та її носіїв, як би нам ці наративи не намагалися нав'язати. До речі, прямо зараз в університеті Клагенфурту навчаються студентки факультету української й іноземної філології та журналістики за програмою академічної мобільності.

Приємним було знайомство з нашими новими партнерами, які неодмінно стануть нашими друзями. З початком повномасштабної війни в Україні, завдячуючи CormackConsultancyGroup, ХДУ став учасником міжнародного проєкту Єднання й отримав чудового партнера і друга – Університет Кент. Цікаво було почути враження від перебування в Херсонському державному університеті й спілкування зі студентами та колективом від стипендіата програми ім. Фулбрайт Еріка Маттерлі. За його словами, він раніше ніколи не зустрічав таких активних та вмотивованих студентів.

Побажав всім учасникам заходу миру, надійних друзів та партнерів, ще раз привітав з Днем Європи та подякував міжнародних друзів за підтримку. Україна обов'язково переможе!», - зазначив ректор.

КОМУНІКАЦІЯ

Жодного розриву комунікацій, жодного інформаційного вакууму – це один із пріоритетів діяльності Херсонського державного університету. Комунікацію спрямовано як на здобувачів, так і співробітників, оскільки всі мають знати, які процеси відбуваються в університеті, які управлінські рішення ухвалюються, які наслідки вони мають. Також ідеться про зовнішню комунікацію, яка дозволяє позиціонувати Херсонський державний університет в інформаційному просторі області, країни та світу, розповідати актуальну інформацію, спростовувати фейки.

Окремий напрям комунікації – це підтримка зв'язку та співпраця з профільним Міністерством освіти і науки України, Кабінетом Міністрів України, профільним комітетом Верховної Ради України, органами влади та місцевого самоврядування Херсонщини, бо ХДУ є невід'ємною частиною екосистеми міста, області, країни.

Узагалі політика відкритості та прозорості прийняття всіх рішень – це принципова позиція ректора Олександра Співаковського. Саме тому будь-які рішення інституційного чи процедурного спрямування проходять кілька експертиз – від обговорень на рівні студентських груп, активу, студентського самоврядування, спільноти кафедр, факультетів, до засідань ректорату, вченої ради, конференції трудового колективу університету.

Зовнішня комунікація

ЗІ СВІТОМ

За шість місяців, що минули з початку повномасштабного вторгнення, ректор, перший проректор і проректори, а також окремі декани, завідувачі кафедр, співробітники дали сотні інтерв'ю українським та зарубіжним ЗМІ. Розповідати правду, не мовчали про геноцид та життя в окупації, пояснювати, як працює ХДУ в умовах воєнного часу – це основні мотивації наших комунікацій.

У перші дні повномасштабного вторгнення ректор Олександр Співаковський дав інтерв'ю NPR National Public Radio. «Люди повинні знати правду про геноцид, який сьогодні відбувається», – прокоментував Олександр Співаковський.

Проректорка Алла Цапів давала інтерв'ю для BBC World Service. Вона зазначила: «Намагаємося спілкуватися

із закордонними ЗМІ, відправили листи до наших партнерських вишів із різних країн. Відверто розповідаємо про війну в країні».

Викладачка кафедри німецької та романської філології Анна Журавльова дала інтерв'ю телеканалу Іспанії *Atlántico noticias*. Вона відверто та чесно розповіла світові про війну в Україні, про смерть, насилля і страх, які охопили країну. Анна прокоментувала ситуацію в Херсоні, про вибухи і присутність окупантів у місті. Ми будемо завжди казати правду! Ми будемо крізь шукати підтримки!

За цей час тільки ректор університету Олександр Співаковський дав більше 50 коментарів херсонським, усеукраїнським та зарубіжним ЗМІ, серед яких газети, онлайн-медіа, телебачення.

Комунікація з центральними органами влади України

Особливе місце займають комунікації з Міністерством освіти та науки, Кабінетом Міністрів України, Верховною Радою України.

Опинившись в умовах окупації, яка кардинально змінила внутрішнє середовище та умови життя людей і, безумовно, алгоритми роботи Херсонського державного університету, важливо було тримати зв'язок з центральними органами влади, отримувати вчасно інструкції та інформувати про проблемні питання, з якими стикається університет, здобувачі, співробітники й абітурієнти.

Щотижня на нарадах з Міністерством, які присвячені нюансам проходження підсумкової атестації, вступної кампанії, особливостей організації освітнього процесу, були присутні перший проректор Сергій Омельчук і проректорка Дар'я Мальчикова. Також був встановлений прямий зв'язок між ректором Херсонського державного універ-

ситету Олександром Співаковським та Міністром освіти і науки України Сергієм Шкарлетом, що уможливило оперативно вирішувати чимало питань.

У перші дні повномасштабного вторгнення було важливо відчувати, що обласна й міська влада Херсонщини контролюють ситуацію, що ми не залишені напризволяще. Знаковою в цьому плані була участь 28 лютого в засіданні вченої ради Херсонського державного університету першого заступника голови Херсонської обласної ради, керівника виконавчого апарату Юрія Соболевського та керуючого справами виконавчого апарату Херсонської обласної ради Павла Александрова.

«Херсонський державний університет був і залишається острівцем стабільності та надійності. Херсонщина була, є та буде частиною України. Наразі всі органи влади в Херсоні працюють. Функціонує і обласний штаб, який був

Заступник Міністра освіти і науки Олексій Шкуратов відвідав офіс ХДУ в Івано-Франківську. 12.08.2022 р.

створений спільно з керівництвом Херсонської обласної державної адміністрації, Херсонської обласної ради стосовно вирішення гуманітарних питань. Ми знаходимося сьогодні на постійному зв'язку з більшістю голів територіальних громад, які щоденно працюють 24 години на добу, вирішують гуманітарні питання, що наразі є в громадах», – зазначив Юрій Соболевський.

Ректор, у свою чергу, проінформував колектив, що навіть у таких складних умовах проводяться всі виплати через казначейство, тож соціальні виплати, стипендії, заробітні плати будуть. Є зв'язок з Міністерством освіти і науки України, зокрема Сергієм Шкарлетом, обласною та міською владою.

Крім цього, з перших днів були побудовані прозорі відносини з представниками Херсонської обласної військової адміністрації, від співпраці з якою залежало стає та вчасне фінансування університету та структурних підрозділів, зокрема зарплат і стипендій.

Також у взаємодії з обласною владою вдалось організувати евакуацію

кількох співробітників на підконтрольну територію.

12 серпня заступник Міністра освіти і науки з питань європейської інтеграції Олексій Шкуратов з робочим візитом відвідав Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника в Івано-Франківську. Завітав й до історичного корпусу, який передано під тимчасове розміщення центру управління Херсонського державного університету.

Ректор університету Олександр Співаковський ще раз висловив слова вдячності Ігореві Цепенді за прихисток та підтримку. Також наголосив, що кластерна форма взаємодії, яку обрали університети, сприятиме обміну досвідом та розширює освітні й професійні можливості як для здобувачів, так і для викладачів закладів вищої освіти. У ході візиту обговорили роботу офісу ХДУ в умовах переміщення, особливості проходження вступної кампанії, складнощі, з якими стикаються абітурієнти на тимчасово окупованих територіях, обираючи українську освіту. Торкнулись і

Т.в.о міського голови Херсона Галина Лугова відвідала ХДУ в Івано-Франківську

перспектив міжнародної співпраці із закладами освіти Європи.

5 вересня офіс Херсонського державного університету в Івано-Франківську відвідала в.о. голови Херсонської міської ради Галина Лугова.

У межах робочого візиту в.о. голови Херсонської міської ради Галина Лугова поспілкувалася з першим проректором Сергієм Омельчуком, проректором з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи Максимом Вінником, проректоркою з міжнародної, соціально-гуманітарної й науково-педагогічної роботи Аллою Цапів та деканом факультету фізичного виховання та спорту Іваном Глуховим.

Учасники зустрічі обговорили структуру, умови роботи та успішний початок нового навчального року. Зокрема, представники ХДУ зазначили, що завдяки співпраці з Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника цього року є змога здійснювати освітній процес у змішаному форматі.

Також присутні обговорили важливе питання щодо можливості підтримки міською радою херсонців. А саме співробітників та студентів Херсонського державного університету, які нині тимчасово виїхали до м. Івано-Франківська.

Студентська комунікація

Свою комунікацію із зовнішнім середовищем вибудовували й наші здобувачі. 12 травня відбулася перша онлайнова зустріч студентських активів та профспілок Херсонського державного університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, на базі якого тимчасово працює центр управління нашого університету. Модерували захід проректорка з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи Алла Цапів та директор культурно-мистецького Hub університету Сергій Кузнецов.

«Студенти – пріоритет будь-якого університету, рушійна сила розвитку України. Студенти та викладачі нашого університету активно співпрацюють з іншими освітніми закладами України та міжнародними організаціями. Сподіваюся, що сьогоднішня зустріч сприятиме налагодженню комунікації та співпраці між студентськими активами наших університетів», – підкреслила Алла Цапів.

Загалом на зустрічі були присутні понад 50 здобувачів з двох закладів вищої освіти. Студактив Херсонського державного університету представляли

голова студентського парламенту Денис Пазинич та голова Первинної профспілкової організації студентів Ангеліна Щербик. А Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – т.в.о. голови студентського Сенату Вікторія Лялюк та голова Первинної профспілкової організації студентів та аспірантів Назарій Дюк. Вони коротко розповіли про свою діяльність, навчання в умовах сьогодення та волонтерську діяльність студентів, що широко поширена в обох університетах.

Крім того, голова профспілки ПНУ Назарій Дюк запросив студактив Херсонського державного університету відвідати їхній заклад. Також на зустрічі була присутня Олександра Писляр, яка очолювала студентську профспілку ХДУ близько 6 років. Вона зазначила, що студенти Херсонського державного університету завжди спілкувалися й підтримували контакт з представниками різних університетів країни, що дало змогу отримувати цікавий досвід та налагоджувати нові зв'язки. А тим більше сьогодні, у цей складний час, комунікація між студентами – вкрай важлива.

ХДУ – центр херсонського ком'юніті в Івано-Франківську

Важливо не тільки комунікувати із зовнішнім середовищем, але й об'єднувати людей навколо себе. Херсонський державний університет став центром херсонського ком'юніті в м.Івано-Франківську, тобто об'єднує жителів Херсонщини, які вимушені були переїхати з окупованої області.

Ми вже стали майданчиком для об'єднання херсонців, які отримали прихисток у м.Івано-Франківськ, - упевнений ректор університету Олександр Співаковський. - Маємо триматися разом, підтримувати один одного та кожен у межах своїх сил та можливостей наближати перемогу України та, відповідно, повернення до дому у вільний, український Херсон.

За ініціативи першого проректора Сергія Омельчука створено телеграм-канал «Херсон-Івано-Франківськ Community», через який анонсуються цікаві події, розміщується корисна інформація, пропонується підтримка тощо.

13 травня культурно-мистецький Hub університету спільно зі студентами та викладачами кафедри туризмовзнавства і краєзнавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника провели екскурсію мальовничим містом Івано-Франківськ для викладачів, співробітників нашого університету та херсонців, які зараз перебувають у місті.

Екскурсія гостиним Івано-Франківськом

*Захід, присвячений Дню захисту дітей у Івано-Франківську.
Від ХДУ учасників вітає проректорка Алла Цапів*

*До офісу ХДУ в Івано-Франківську завітали сонячні дітки.
20.08.2022 р.*

Команда ХДУ на відкритті ХАБу «Я – Херсон» у Івано-Франківську

19 травня в Івано-Франківську на базі офісу нашого університету відбувся захід, присвячений Дню вишиванки, на якому були присутні співробітники університету та херсонці, які зараз перебувають в місті.

Спільно з Прикарпатським національним університетом імені В.Стефаника Херсонський державний університет організовує 1 червня святковий захід до Міжнародного дня захисту дітей.

20 серпня в офіс Херсонського державного університету в Івано-Франківську з дружнім візитом завітали сонячні дітки та їхні батьки з рідної Херсонщини. Давніх друзів університету радо зустрів ректор Олександр Співаковський: «Херсонці завжди знайдуть один одного, щоб підтримати, поспілкуватись! Отримав неймовірний заряд позитивної енергії! Разом згадували наше прекрасне сонячне місто, наші спільні проекти – спектаклі у інклюзивному театрі, які завжди відвідував, фестивалі, в яких універси-

тет надавав партнерську підтримку. Це теплі спогади, які обов'язково матимуть своє реальне продовження. У вільному, українському Херсоні, до якого ми всі повернемося», – наголосив ректор.

5 вересня в м.Івано-Франківськ відбулося відкриття хабу «Я – Херсон». До участі в заході долучилися й представники Херсонського державного університету, адже з квітня, коли центр управління закладу вищої освіти було переміщено до Івано-Франківська, університет активно приєднується до громадських ініціатив щодо допомоги переселенцям. Серед учасників заходу – представники влади голова Херсонської обласної військової адміністрації Ярослав Янушевич, в.о. міського голови Галина Лугова, перший проректор Сергій Омельчук, депутат Херсонської міської ради, декан факультету фізичного виховання та спорту Іван Глухов та викладачка цього ж факультету Катерина Дробот, а також херсонці, які вимушені

були покинуту рідні домівки й знайти прихисток на Прикарпатті.

Хаб створений за ініціативи голови Благодійної організації «ХЕРСОН НЕСКОРЕНИЙ» доцента Херсонського державного університету Володимира Ключевського, також до нього ввійшли Громадська організація «Громадський центр «Нова генерація» (голова – Оксана Глебушкіна) та Центр координації допомоги ВПО від Херсонської міської ради (координатори – Юрій Рожков та Іван Глухов).

Наразі в Івано-Франківську перебуває біля сотні студентів, викладачів та співробітників ХДУ. Керівництво університету щиро вдячне партнерам з Прикарпатського університету, зокрема ректорові Ігорю Цепенді, за той прихисток, який отримав Херсонський державний університет та структурні підрозділи – Бериславський та Генічеський коледжі. З того часу ХДУ став центром херсонського ком'юніті в Івано-Франківську.

2 жовтня в ХАБі «Я – Херсон» відбулися урочистості з нагоди Дня працівників освіти України. На заході були присутні близько 50 херсонських освітян, серед яких і представники Херсонського державного університету.

Відважних та нескорених херсонських педагогів та вчителів запросили, аби подякувати за те, що вони робили й продовжують робити в надскладних умовах воєнного часу – виховувати молодих, сильних, відданих Україні патріотів та оберігати інтелектуальне майбутнє нашої держави. Також під час заходу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять усіх загиблих унаслідок збройної агресії проти нашої держави, серед яких є діти, освітяни, військові та інші громадяни України.

Херсонських освітян привітали начальниця Херсонської міської військової адміністрації Галина Лугова та керівниця управління освіти і науки Херсонської обласної військової адміністрації Тетяна Юшко. Від Херсонського державного університету, що вже 105 років здійснює підготовку фахівців у сфері дошкільної, початкової, загальної середньої та вищої освіти, присутніх привітав ректор Олександр Співаковський.

Також на заході були присутні: перший проректор університету Сергій Омельчук, проректори – Максим Вінник, Олександр Лемещук, деканеса педагогічного факультету Любов Петухова та декан факультету фізичного виховання та спорту Іван Глухов.

Учасники зустрічі до Дня працівників освіти України у ХАБі «Я – Херсон» у Івано-Франківську

*Ректор ХДУ Олександр Співаковський
під час виступу у ХАБі «Я – Херсон»
у Івано-Франківську*

Внутрішня комунікація

Принципова позиція команди Херсонського державного університету – закритих тем не існує. Кожен співробітник та здобувач має бути поінформований про те, що відбувається, отримати відповіді на питання, що турбують. В умовах воєнного стану, окупації, ворожій пропаганди спілкування (навіть дистанційне за допомогою різноманітних каналів комунікації) – це й можливість виявити проблемні моменти, дізнатись про психоемоційний, матеріальний стан співробітників та студентів, вчасно надати підтримку, а інколи й виправити помилки, яких неможливо не припускати у стресовій ситуації.

Студентське самоврядування завжди відігравало велику роль у роботі університету. Студентський актив присутній у складі всіх робочих тадорадчих органах, таких як – вчена рада, конференція трудового колективу, ректорат, стипендіальна комісія. Принцип прозорості та колегіальності прийняття рішень дає змогу доносити до студентської спільноти всю повноту інформації про життя та діяльність університету. Велику роль завжди відігравала група в телеграмі KSU_Talks_community, у якій налічується до 2,5 тисяч наших здобувачів. Також функціонує чат, у якому кожен студент може поставити своє питання будь-якому представникові адміністрації університету, починаючи від декана, завершуючи ректором. Група працює як майданчик для обговорення різних ситуацій, звичайно, інколи він перетворюється й на емоційний чат. Наприклад, як це було в перші дні повномасштабного вторгнення. Саме тоді і телегра-каналі ректор, співробітники заспокоювали здобувачів, доносили офіційну достовірну інформацію. Одночасно відбувається комунікація адміністрації університету у факультетських чатах. Мета була – не допустити паніки, провокацій (а вони могли бути з боку російсь-

ких спецслужб), заспокоїти здобувачів. Цей інструмент виявився ефективним, бо в групі під час спілкування самі студенти зупиняли будь-яку істерію, провокацію. А головне – було зрозуміло, що молодь дотримується проукраїнської позиції та має критичне мислення.

Були збережені традиції щопонеділка проводити засідання президії ректорату, ректорату, а наприкінці місяця – засідання вченої ради, раз на півроку – збори конференції трудового колективу університету.

Одночасно по всіх факультетах відбувались онлайнві зустрічі деканів, заступників деканів зі здобувачами, щоб інформувати про ситуацію. Окремі зустрічі стосувались особливостей організації освітнього процесу, зокрема поновлення занять, новацій у підготовці кваліфікаційних робіт, проходження підсумкової атестації, отримання документів та довідок.

Роз'яснення потребувала і ситуація з тимчасовим переміщенням центру управління Херсонського державного університету до м.Івано-Франківська. Здобувачі були поінформовані про те, що для них нічого не змінюється, бо освітній процес відбувається дистанційно, що це рішення ухвалено заради захисту права, інтересів та особистих даних здобувачів. Робота під час пандемії навчила нас працювати дистанційно, ми посилили свої цифрові сервіси. Тому зараз можемо функціонувати в умовах, коли частина наших співробітників у Херсоні, частина – в Івано-Франківську, а частина – узагалі в інших регіонах. Тож, де б не знаходилися викладачі, співробітники чи здобувачі, є комунікація й відбувається освітній процес.

Коли в червні відбулося захоплення приміщень Херсонського державного університету, треба було заспокоїти як здобувачів, так і співробітників та повідомити, що університет продовжує пра-

цювати як українська юридична особа, що триває освітній процес, усі отримують документи про освіту українського зразка. Головний меседж був – цінність Херсонського державного університету не в будівлях, а у студентах і викладачах. А їх ми намагаємося максимально зберегти, об'єднати та підтримати.

Колектив відмовився співпрацювати з колаборантами. Користуючись ім'ям та репутацією українського державного університету, самопроголошене «керівництво» закладу намагалось провести вступну кампанію до неіснуючого, фейкового хгу.

Не можна допустити, щоб окупанти використовували для своєї «картинки» херсонських дітей. Це втрата майбутнього! Отже, Херсонський державний університет запустив інформаційну кампанію «СТОП ФЕЙК», розмістивши у всіх соціальних мережах та засобах масової інформації Херсонщини й України інформаційні повідомлення:

+ Херсонський державний університет продовжує працювати за українським законодавством. Ми працюємо, видаємо українські дипломи, проводимо набір студентів. У нас 9 факультетів, понад 350 викладачів, 4000 патріотичних студентів.

! Тимчасовий офіс розміщено в Івано-Франківську, вул. Шевченка, 57.

- Самопроголошена та самостворена структура ХГУ в Херсоні – це клон та ФЕЙК (підробка) Херсонського державного університету. Окупанти захопили будівлі Херсонського державного університету в Херсоні, але це НЕ дорівнює захопити український університет.

+ Херсонський державний університет використовує для зв'язку лише номери українських операторів, українські поштові сервери та корпоративну пошту ХДУ. Наші контакти: спільнота «АБІТУРІЄНТ 2022» у Viber групі (<https://invite.viber.com/?g2=AQAdT4KYdk%2BTok35DA%2FANAvY97tpvqYRQ8WuSl45G>

V71udZDJQg3Fgs%2BXqcVB2Gj&lang=ru),

Приймальна комісія:
+38(096)6130516, +38(095)4720711
(Viber, Telegram); e-mail – Examination@ksu.ks.ua.

- Фейковий ХГУ вказує контакти з мобільними номерами російських операторів +7. Не надавайте окупанту свої персональні дані! Це небезпечно.

+ Херсонський державний університет проводить консультації ВИКЛЮЧНО дистанційно, у телефонному режимі або через месенджери: Viber, Telegram.

- Фейковий ХГУ запрошує абітурієнтів та студентів у захоплені будівлі нашого університету. Не звертайтеся до окупантів! Це може бути небезпечно для життя.

+ Херсонський державний університет НЕ просить надавати оригінали документів вступників чи студентів. Подання документів на вступ відбувається через реєстрацію особистих електронних кабінетів на порталі <https://vstup.edbo.gov.ua/>.

Консультації приймальної комісії через месенджери та спільноту «АБІТУРІЄНТ 2022» у Viber. Приймальна комісія: +38(096)6130516 та +38(095)4720711 (Viber, Telegram); e-mail – Examination@ksu.ks.ua.

- Фейковий ХГУ вимагає оригінали документів для вступу. Не надавайте свої персональні дані окупанту! Це може бути небезпечно.

+ Херсонський державний університет видає дипломи українського зразка, які визнаються в країнах ЄС та у всьому світі. Це законний та офіційний документ про освіту. Друкуємо дипломи в Івано-Франківську, оригінали зберігатимуться в Івано-Франківську, скан-копії отримують всі випускники за запитом. При вступі або при працевлаштуванні в Україні паперовий оригінал не потрібен. Всі дані по дипломам

є в ЄДЕБО, а скоро з'являться у телефонному додатку «ДІЯ».

– Фейковий ХГУ обіцяє «дипломи» якогось руського ВНЗ. Це маніпуляція, бо фейковий ХГУ москві не потрібен. Будь-які «дипломи», які видасть фейковий ХГУ, не визнають у світі. Працювати з такими дипломами можна лише на росії. !!Не губіть своє майбутнє, не втрачайте час на «навчання» у фейковому ХГУ.

+ Херсонський державний університет зараз проводить вступну кампанію. Для жителів Херсонщини та інших тимчасово окупованих територій вступ за усною дистанційною співбесідою (не треба складати НМТ) та мотиваційним листом. У нас багато бюджетних місць.

– Фейковий ХГУ не оголосив правил прийому, для них головне створити картинку, що вступ відбувся. Це нечесно! Вступивши до фейкового ХГУ, ви втратите рік, бо Херсон скоро звільнять, фейковий ХГУ щезне, а ви через обман окупантів залишитесь ні з чим, бо не скористались можливістю стати студентом українського університету.

+ У Херсонському державному університеті навчання за українською програмою розпочнеться з 1 вересня (для старших курсів), з 1 жовтня (для 1-х курсів). Навчання змішане – дистанційне та очне (на базі Івано-Франківська).

Ми зберегли професорсько-викладацький колектив нашого університету, всі ресурси (документи, програми, курси є у цифровому форматі), виплачуємо українські зарплати та стипендії. Готові забезпечити якісний освітній процес. Після звільнення області ми повернемося і продовжимо роботу в українському Херсоні.

– Фейковий ХГУ пропонує очне навчання. Але станом на зараз в них немає викладачів, програм навчання та студентів. Вони не в змозі організувати якісний освітній процес. Є тільки приміщення, але це НЕ дорівнює можливості

організувати якісний освітній процес!! Не ставайте заручниками російської пропаганди!

+ Херсонський державний університет має більше 30 договорів про співпрацю із закладами вищої освіти Європи. Сотні наших студентів навчаються за програмами «Подвійний диплом», отримуючи диплом ХДУ та диплом ВНЗ ЄС. Для наших студентів відкритий весь світ.

– Фейковий ХГУ може орієнтуватися лише на росію, а росія є ізгоєм у всьому цивілізованому світі, її виключили з програм університетської міжнародної співпраці!

+ Херсонський державний університет був, є та буде! Ми маємо 105-річну історію, досвід, колектив та авторитет кращого університету Херсонщини. Ми обов'язково повернемося до українського Херсона. Віримо у ЗСУ! Вступайте до ХДУ!

Як результат – маємо команду, яка сповідує спільні цінності, є патріотичною та проукраїнською та готовою працювати на розвиток університету й підтримку його бренду. Також маємо гарні результати вступної кампанії. Це свідчить про те, що херсонська молодь не вірить «асвабадителям» та фейковій освіті.

Велику підтримку мало звернення ректора університету Олександра Співаковського до колективу 15 червня, через день після захоплення окупаційною владою приміщень рідного університету:

«Шановні співробітники Херсонського державного університету! Всі, хто навчає, адмініструє та забезпечує життєдіяльність нашого закладу!

Звертаюся до кожного з вас особисто! Ви - неймовірні, мужні та відповідальні! Кожен - це особистість, справжній патріот нашого закладу! Кажу це з повною відповідальністю, бо

разом ми пережили багато важких, але й багато радісних моментів! Дякую кожному, бо кожен на своєму місці працює на благо Херсонського державного університету!

Зараз складні часи для нашого закладу, але ви можете бути впевненими, що ми - єдина команда. Де б ви не були: у окупованому Херсоні, в іншому регіоні України і навіть за кордоном - ми разом!

З 14 червня у нас немає фізичного доступу до приміщень університету, але ми були готові до такого сценарію. Тому заздалегідь передбачили можливість віддаленого адміністрування всіх робочих процесів. Зараз це відбувається у нашому офісі у Івано-Франківську. Херсонський державний університет продовжує працювати дистанційно. Ми - діюча юридична особа, згідно українського законодавства.

Усі намагання представників окупантів переконати вас у зворотному - нікчемні! У нас з вами довга та не завжди проста історія взаємовідносин, ми дискутували, вміли знайти компроміс і завжди рухались уперед. Одне ми всі знаємо точно: посада ректора Херсонського державного університету – виборна. Саме ви довірили мені право керувати університетом, і ми разом всі ці роки розвивали наш заклад. І саме я несу перед вами персональну відповідальність за виконання усіх зобов'язань, які на мене покладені як на керівника. Призначають ректора не у нашій традиції та не у нашій системі цінностей. Упевнений, що ми разом ще відсвяткуємо не один ювілей нашого закладу.

Як діючий ректор українського університету, запевняю, що жодна «нова влада» не може вас звільнити. Ви всі – співробітники Херсонського державного університету, який знаходиться у підпорядкуванні Міністерства освіти і науки України. Тому не треба писати ніякі заяви про звільнення чи прийом на роботу самопроголошеному «керівникові». Наш університет буде й далі працювати дистанційно. Ми виконаємо усі

фінансові зобов'язання перед тими, хто знаходиться у вимушеному просторі та тими, хто працює дистанційно. Всі й надалі будуть отримувати заробітні плати на свої банківські картки.

Не піддавайтесь на заклики окупантів, не погоджуйтесь на співпрацю, знаходьтесь вдома, у безпечних для вас умовах. Хто працює - продовжуйте працювати дистанційно. У нас з вами налагоджена ефективна система комунікацій, яка діє навіть в умовах обмеженого зв'язку.

Херсонський державний університет був, є і буде українським. Головне - це ви, шановні співробітники, ваша безпека, а будівлі та приміщення... Ми все відновимо та зробимо ще краще!

Я гордий працювати з вами! Ми разом пройдемо і цей етап!

Тримаймося!»

Псевдореферендум, який окупаційна «влада» 23-27 вересня проводила на тимчасово окупованих територіях України щодо входження Запорізької та Херсонської областей до складу росії, мав на меті психологічний тиск на патріотично налаштованих громадян України, які залишилися на окупованих територіях. На підтримку співробітників та здобувачів ХДУ всіх земляків звернувся ректор університету Олександр Співаковський:

«Не втрачаємо надії!

Зараз звертаюсь до тих наших співробітників, викладачів, студентів, які знаходяться на рідній Херсонщині! Знайте, ми кожен день молимося за вас, хвилюємося та робимо все від нас залежне, щоб ви відчували себе частиною великої родини Херсонського державного університету!

Хто б що не говорив, але головне - це ваші життя та безпека, тому робіть все, що треба заради збереження себе та близьких. Точно знаю, що у серці кожного з вас - Україна, а головна мрія - це вільний, мирний, український Херсон! Такі ж почуття й у мене та кожного у незалежності від того, де ми знаходи-

мось. Ми робимо все, щоб виконати усі зобов'язання перед вами, щоб ви відчували, що університет та держава підтримують вас. Обов'язково зустрінемося, будуть обійми та сльози щастя, будуть нові плани та невпинний рух уперед! Все буде добре, точно це знаю. Тож не втрачаємо надії, навіть коли здається, що терпець увірвався, що сил немає... У нас є спільні минуле, сьогоднішня і обов'язково буде мирне щасливе майбутнє!»

Система координат, у зв'язку з архіскладною ситуацією потребує від нас нестандартних рішень. Тому рек-

тор університету Олександр Співаковський і перший проректор Сергій Омельчук запровадили практику спілкування з колегами в індивідуальному форматі. Якщо є потреба в розв'язанні службових або особистих питань, на час воєнного стану це можна зробити шляхом особистого або групового спілкування в онлайн-режимі. Для цього треба заповнити гугл-форму, вибравши день і час. На зазначену електронну пошту буде надіслано ідентифікатор і пароль для індивідуального входу в зум-конференцію.

Студенти і викладачі разом, як і в попередні роки писали Диктант національної єдності 9 листопада.

Учасники флешмобу були у різних куточках України та світу, але разом з ХДУ. Це і є один з прикладів єдності та якісної комунікації

Ректор ПНУ Ігор Цепенда та перший проректор ХДУ Сергій Омельчук під час написання Диктанту національної єдності в Івано-Франківську

Науковці, громадські діячі, політики, військові пишуть Диктант національної єдності в аудиторії ПНУ в Івано-Франківську

Робота пресцентру університету

Наповнення офіційних джерел комунікації набуло особливої важливості та відповідальності після повномасштабного вторгнення росії та територію України 24 лютого 2022 року, тимчасової окупації Херсона та Херсонської області, переміщення центру управління університету в квітні 2022 року до Івано-Франківська, захоплення приміщень ХДУ в Херсоні.

У цей період діяльність університету та сайту не припинялася ні на мить. У перший день війни було підготовлено та опубліковано звернення до освітянської спільноти закладу від імені ректорату, у всі наступні дні пресцентр інформував про поточні події в університеті, готував та розміщував звернення та реакції адміністрації чи спільноти університету на події в Україні.

Про важливість оперативного інформування говорить той факт, що кількість переглядів новин офіційного сайту університету зростає в кілька разів. Якщо на початку 2022 року середня відвідуваність однієї новини складала

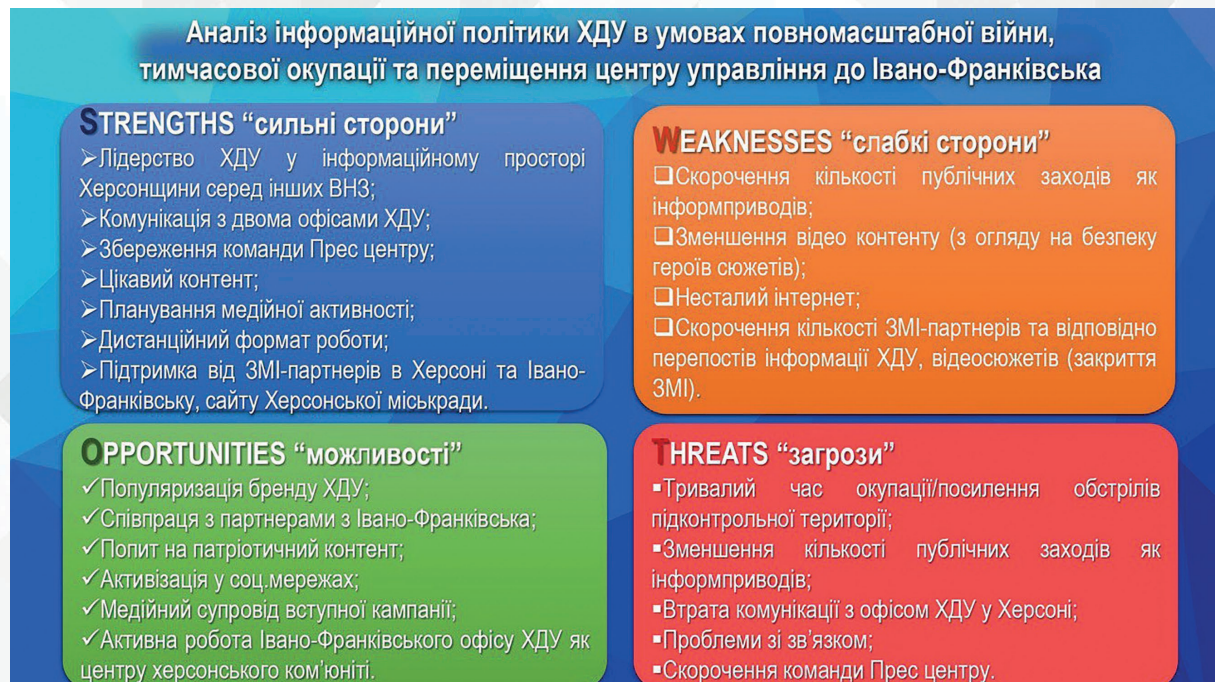
до 100 переглядів, то з початком повномасштабного вторгнення деякі новини набирали по кілька тисяч переглядів.

Одночасно зростала й кількість переглядів офіційних сторінок університету в соціальних мережах.

За ініціативи пресцентру та СтудТВ було запроваджено регулярне звітування про роботу волонтерського центру ХДУ, який допомагав учасникам освітнього процесу, які знаходяться в окупації та мали проблеми із забезпеченням ліками, продуктами харчування.

Щотижня виходили відеосюжети про життя в гуртожитках, патріотичну позицію студентів та викладачів, що було потужним сигналом для Херсонщини, України та всього світу про незламність та патріотичність нашої університетської спільноти.

Справжній фурор викликав ролик «Ой, у лузі червона калина» у виконанні студентів університету. На сторінці Міністерства освіти і науки України - 347 тис. переглядів, понад 24 тис. лайків, 867 репост, 195 коментарів. Група з

Аналіз інформаційної політики ХДУ

сучасною музикою в фейсбукові «Музика для вас»: 604 тис. переглядів, 50 тис. лайків, 1,6 тис. репостів, 472 коментарі.

На травневому засіданні вченої ради університету керівниця пресцентру Оксана Казакова відзвітувала про роботу відділу в період з 24 лютого та представила СВОТ-аналіз стану інформаційної політики Херсонського державного університету.

Команда відділу демонструє патріотичність, дружність та працює злагоджено в дистанційному форматі. Наразі всі працівники пресцентру виїхали з тимчасово окупованої Херсонщини.

Через закриття більшості місцевих ЗМІ (окупація та вільна журналістика не сумісні) Херсонський державний університет утратив більшість медійних партнерів. Натомість пресцентр посилив видачу власного унікального цікавого контенту, який із задоволенням підходять як релоковані місцеві ЗМІ, так і всеукраїнські та зарубіжні ЗМІ. Також нашими партнерами стали ЗМІ м.Івано-Франківська та сайт Прикарпатсько-

го національного університету імені Василя Стефаника.

Для посилення присутності ХДУ в інформаційному просторі акцент зроблено на збільшенні присутності в соціальних мережах, популяризації бренду ХДУ, проведення роз'яснювальної роботи щодо фейкового херсонського державного університету та нікчемності дипломів країни-агресора.

Відновлена та посилена робота телеграм-каналу ХДУ.

Під час цього річної вступної кампанії активно висвітлювалася діяльність приймальної комісії та університету в цілому.

Запроваджено виготовлення дайджесту новин ХДУ за тиждень, рубрика «Наші традиції», «Згадаймо, як це було» із обов'язковим запевненням, що ми повернемося до стін рідного університету та продовжимо освітній процес в українському Херсоні.

До того ж університет повноцінно представлено в найпопулярніших соціальних мережах.

Свої почуття та відчуття переживаємо у творчості

Від початку війни російської федерації проти України студенти університету не залишилися осторонь й висловилися так, як підказує серце.

Активна й патріотична молодь нашого університету почала писати вірші про рідний край, Збройні Сили України та бойовий дух.

Підтримував ініціативу ректору університету Олександр Співаковський, який залюбки публікує творчі доброботи студентства на своїй сторінці у фейсбукові.

Факультет культури і мистецтв розпочинає культурно-просвітницький проект «ART AGAINST WAR», спрямований на засудження війни в Україні та популяризацію Миру. Наразі мистецтво стало одним зі способів протистояння жахливій реальності, яку пережи-

ває український народ. За допомогою художніх образів, своєрідності та оригінальності твору, митець продукує ідею щодо недопустимості та неприйнятності війн у цивілізованому світі.

Ще в 2017 році студентки факультету культури і мистецтв Анна Шаповал, Юлія Щетина, Маргарита Демидова, Марія Циганова стали переможцями всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, представивши дослідження «Антивоєнний протест як прояв соціальної позиції митця (на прикладі творів образотворчого мистецтва 10-20-х років XX століття)». Згодом факультет ухвалив рішення про започаткування культурно-просвітницького проекту «ART AGAINST WAR», мета якого - публікування класичних творів світового антивоєнного мистецтва та літерату-

Я - не акторка і не співачка,
Не танцівниця і не поет.
Я - українка, а не кріпачка!
Це мій найкращий,
надійний білет.

Я вірна дитина широкого
степу.
Найкраща у світі - моя
сторона!
Вкраїнські простори,
чарівність вертепу,
Херсону краса - золотава
струна...

Євгенія Зверяк

Nolas Komets

10 мин. •

Живи, Україно!
Наша єдина. Моя країно.
Живи країно, бо ми воедино,
Бо ми - Україна!
Я кожен день наодинці
молюся
І я не боюся, і мене не
зламати!
Промені сонця дарують
надію.
У кожному серці живе мрія,
Що все закінчиться.
Армія наша, я дякую Вам:
За відсіч Росії. І геть
ворогам!
Я дякую Вам!
Перемога за нами.
Нас не здолати і не
зламати,
Як і нашу мову крилату.
Ми - Україна. У нас серце
кричить: "перемагати"!

Микола Олександрович
Старушко ФФВС

ри, а також робіт студентів, викладачів ХДУ, усіх охочих.

Проект «ART AGAINST WAR» уже підтримали в столичній Tuzov Gallery. Вони розмістили роботи художників з хештегом #ArtAgainstWar та закликали всіх охочих приєднатись. Найбільше від молодих активістів факультету культури і мистецтв – творів образотворчого характеру. Усі вони різні, але однаково болючі та душевні. <https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=15511>

Найактивнішим став студент IV курсу Данііл Шулев, який створив серію малюнків «Війна». Уже в колекції художника більше 20 картин, що стали віддзеркаленням його душевного стану та поглядом на агресію.

Старший викладач факультету культури і мистецтв, заслужений діяч мистецтв України Олексій Пономарьов на початку березня написав та виконав пісню на вірші художньої керівниці Херсонського академічного ліцею імені О.В.Мішукова ХМР при ХДУ Наталії Шушлянінкової.

Ініціатором написання музичного твору, який би підтримував патріотичний дух співробітників нашого університету, був декан факультету культури і мистецтв Микола Левченко. Цю пропозицію з великим ентузіазмом прийняв Олексій Пономарьов та створив «Думу про Україну». Наступна авторська пісня Олексія Пономарьова має символічну назву «Українська земля». Згодом Олексій Пономарьов презентував композицію до Всесвітнього дня фортепіано – «Перші промені ранкового сонця» - «First rays of morning sun». У серпні Олексій Пономарьов створив новий музичний проект «New Ukrainian Age».

Крім того, ми пишаємось тим, що колишній викладач факультету фізичного виховання та спорту, переможець усеукраїнського талант-шоу Віктор Романченко, він же Fizruk, випустив нову пісню «Незламні».

Вдається молодь нашого освітнього закладу й до нових форм вираження. Зокрема, студентка факультету культури і

Олександр Співаковський ✓

10 квіт. · 🌐

Пишаюсь нашими студентами. Ви найкращі ❤️

Міністерство освіти і науки

України ✓

9 квіт. · 🌐

«Ой у лузі червона калина», - співають і студенти Херсонського державного ... Показати більше

347 тис. переглядів

Студенти ХДУ виконали «Ой, у лузі червона калина»

мистецтв Милада Нейвірт створила відеоанімацію. Дівчина описала трагедію Другої світової війни та її схожість з сьогоденною ситуацією єдиним словом, що і послужило назвою роботи «Знову».

У квітні студенти університету долучилися до відеораптівки «Ой, у лузі червона калина», виконавши свій варіант пісні. Це був справжній фурор у масштабах України.

Боротьба за Україну триває на всіх фронтах! У квітні в Херсоні запустили проект «Казки кавунові», спрямований на створення сучасного українськомовного контенту на ютуб-каналі для дітей. Активну роль у його реалізації взяв випускник педагогічного факультету Слава Кавун. Ініціатором виступив Центр туризму та пригод ХерсОН. Запустити проект вирішили не лише, аби підтримати малечу та їхніх батьків у цей складний час, а й збільшити кількість дитячого українськомовного контенту.

7 травня у світ вийшла «Молитва за Україну» у виконанні студентів ХДУ

«Молитва за Україну» у виконанні учасників «Студі-Арт»

з народного навчального театру «Студі-Арт».

17 травня з нагоди Міжнародного дня сім'ї культурно-мистецький Hub та студенти університету підготували відеопривітання. Автор відеOVERSII – викладач факультету культури та мистецтв,

заслужений діяч мистецтв України Олексій Пономарьов (<https://youtu.be/gKL0I700XWI>)

Старша викладачка кафедри образотворчого мистецтва Ольга Гуляєва долучилася до виставки «З любов'ю до України» у Варшаві.

Ольга Гуляєва на виставці

У вересні студенти та викладачі факультету культури і мистецтв узяли участь у благодійному мистецькому проєкті «Херсонщина – це Україна», спрямованому на підтримку тимчасово окупованих регіонів України.

У проєкті взяли участь як українські художники та ілюстратори, так і всі охочі. Завдяки мистецьким заходам та продажу творів митців збиралися кошти на відбудову культурних пам'яток та підтримку ЗСУ у звільненні півдня України. Організатори ініціативи – агенція регіонального розвитку Таврійського об'єднання територіальних громад та благодійний фонд «Це крафт».

Декан факультету культури і мистецтв Микола Левченко зазначив, що

для факультету це вже не перший досвід співпраці. Він розповів, що для участі в проєкті було направлено роботи студентів: «Тематика – досить широка, роботи виконані в різних техніках. Це говорить про те, що здобувачі на факультеті опановують різні технології, які, як бачимо, вдало використовують на практиці».

Зокрема, у межах проєкту «Херсонщина – це Україна» представлено роботи випускника факультету культури і мистецтв Даніїла Шульєва.

«Болить...Херсон». Так назвали свою творчу відеороботу студентки кафедри хореографічного мистецтва.

Фрагмент хореографічної композиції «Болить... Херсон»

ТРАДИЦІЇ ТА ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

Як би складно не було, але спільнота Херсонського державного університету намагається дотримуватися багаторічних традицій, разом переживати радісні та трагічні моменти, цінувати й пам'ятати минуле, будувати майбутнє.

Традиції укріплюють команду

26 березня педагогічний факультет відзначав 45-річний ювілей. Його історія насичена визначними досягненнями й перемогами – за ці роки педагогічному факультетові є що пригадати і є чим пишатися. (Звісно ж, не менш грандіозні плани в колективу й на майбутнє) Наразі ми є та залишаємось єдиним закладом вищої освіти Херсонщини, що готує фахівців у сфері дошкільної, початкової та спеціальної освіти.

Ось вже 45 років факультет випускає педагогів, які формують майбутнє Херсонщини й України.

Пишаємось тим, що тисячі наших випускників створюють репутацію нашого закладу!

У цей день згадували фундаторів факультету. Першим деканом педагогічного факультету, на той час факультету дошкільної та початкової освіти, був кандидат педагогічних наук, доцент, відмінник освіти України, почесний професор ХДУ, учасник бойових дій у Другій світовій війні, ветеран праці Олексій Прилепський.

Послідовницею його стала докторка філологічних наук, професорка Людмила Руденко, яка очолювала факультет з 1990 по 1992 рік і також багато зробила для його розбудови й процвітання.

Починаючи з 1992 року й до сьогодні факультетом керує Любов Петухова, докторка педагогічних наук, професорка, заслужена працівниця освіти України.

На факультеті сформовано потужні наукові школи та викладацький склад, що налічує 45 викладачів, зокре-

ма 5 докторів наук, професорів, 36 кандидатів наук та 28 доцентів. Колективу факультету у своїй викладацькій діяльності вдається вдало поєднувати традиції педагогічної освіти з новими сучасними методами та формами, зокрема і стандартами Нової української школи.

Унікальність факультету в тому, що багато років тут працює єдиний в Україні освітній центр Фрідріха Фребеля, на базі якого, зокрема, проводяться курси підвищення кваліфікації для освітян міста та країни. Також функціонує інклюзивно-ресурсний центр реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, який обладнано єдиною на Херсонщині інтерактивною підлогою для проведення корекційно-розвивальних занять.

Педагогічний факультет - це багаторічні традиції, авторитет та постійний розвиток!

Зараз спільнота факультету й всього університету демонструє єдність, готується розпочати освітній процес у дистанційному форматі, зробити його якісним. А ювілей ми ще обов'язково відзначимо разом з перемогою України!

28 березня свій день народження відзначив ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський. Колектив Херсонського державного університету звернувся до свого Лідера з такими словами:

“Кожен день присвячуємо розвитку Херсонського державного університету та вищої освіти України! Не зупиняймося навіть, коли важко і хтось каже, навіщо нам це. А ми продовжуємо, адже робимо те, у що віримо!

Педагогічний факультет

Шановний Олександр Володимировичу! Ви надихаєте та мотивуєте, а ми відчуваємо себе єдиною командою, яка стає лише міцнішою через випробування, що випали на долю нашої рідної країни.

Усе Ваше життя пов'язане з університетом, усі Ваші дії спрямовані на формування освіченого, патріотичного майбутнього України!

Від усього серця вітаємо Вас з ювілеєм! Міцного здоров'я, родинного тепла, енергії, нових ідей та планів! Не зупиняйтеся!

Ми віримо в Перемогу України! Хочемо жити в українському Херсоні, працювати в кращому університеті Херсонщини й щодня чути Ваші фірмові фрази «Все буде добре!» та «Тільки вперед!»

6 квітня свій день народження докторка педагогічних наук, професорка, заслужена діячка науки і техніки України, почесна громадянка міста Херсона Марія Іванівна Пентилюк! Щирі побажання, смачний презент і весняні квіти від університетської спільноти іменинниці особисто передали перший проректор Сергій Омельчук, проректор з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи Максим Вінник і голо-

ва Наукового товариства університету Тамара Мандич.

Марія Іванівна — справжня гордість Херсонського державного університету! Вона виховала не одне покоління талановитих учителів, у її науковій школі виховано десятки успішних кандидатів і докторів наук, за її підручниками навчають дітей у всій Україні.

30 серпня, відбулася традиційна онлайн серпнева конференція педагогічних працівників Херсонщини «Освіта, освітяни Херсонщини – незламні у війні». Організаторами заходу виступили – Херсонський державний університет, Херсонська обласна військова адміністрація, Управління освіти і науки ХОВА, управління освіти Херсонської міської ради.

ХДУ традиційно є співорганізатором та активним учасником подібних заходів, виходячи з того, що ректор університету є головою комісії з питань розвитку людського капіталу Херсонської обласної ради.

До роботи загальної панелі долучилися голова Херсонської обласної військової адміністрації Ярослав Янушевич, голова Херсонської обласної ради Олек-

30.08 11:00

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА СЕРПНЕВА ПЕДАГОГІЧНА ONLINE КОНФЕРЕНЦІЯ

ОСВІТА, ОСВІТЯНИ – НЕЗЛАМНІ У ВІЙНІ

Організатори:

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ХОВА

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

сандр Самойленко; перший заступник голови Херсонської обласної ради Юрій Соболевський; ректор Херсонського державного університету професор Олександр Співаковський; начальниця управління освіти і науки Херсонської обласної військової адміністрації Тетяна Юшко; начальниця управління освіти Херсонської міської ради Наталя Журженко; ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігор Цепенда; освітяни Херсонщини.

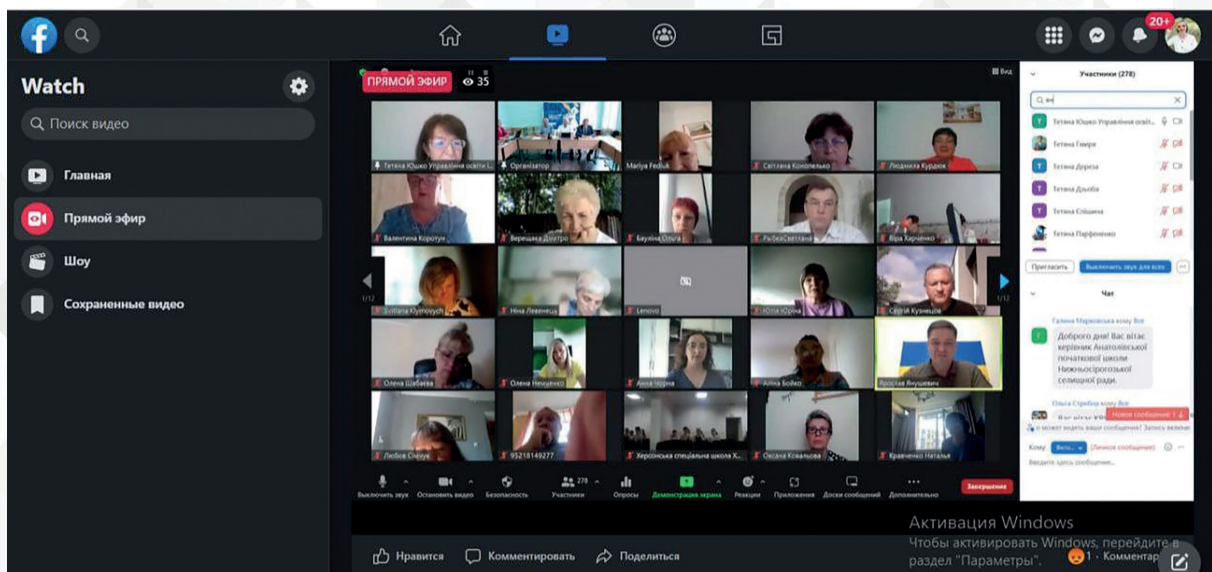
Урочисто відкрив захід перший проректор університету Сергій Омельчук.

«Конференція – це потужний сигнал жителям тимчасово окупованої Херсонщини про те, що освітяни міцно тримають свій фронт. Про те, що в надскладних умовах, коли немає зв'язку, гуманітарних коридорів, коли окупанти тиснуть на педагогічних працівників та їхніх батьків, херсонська освіта – вища, загальна середня, дошкільна, інклюзивна, позашкільна – збережена, є комунікація між органами державної влади та місцевого самоврядування, а головне є плани на майбутнє та бажання працювати заради Перемоги», – зазначив Сергій Омельчук. Також він наголосив: «Херсонський державний університет

працює, маючи все необхідне задля забезпечення якісного освітнього процесу, підготовки педагогічних працівників, адже наші випускники – це переважна більшість присутніх на конференції». Та додав, що у віртуальному просторі до заходу долучилися понад 500 освітян.

Надалі модерування заходу здійснювала Тетяна Юшко. Виступаючи перед зібранням вона наголосила: «Ми маємо голосно заявити, що освіта працює, що ми будемо навчати та виховувати дітей за українськими освітніми програмами і формувати патріотичне покоління українців. Так, як робили це всі роки незалежності. Той факт, що на заході присутні обласні керівники, керівники територіальних громад, педагоги свідчить про те, що питання освіти – є головним й фундаментальним для нас всіх».

Голова ХОВА Ярослав Янушевич, голова Херсонської облради Олександр Самойленко та його перший заступник Віктор Соболевський, начальниця управління освіти ХМР Наталя Журженко, виступаючи перед освітянами, зазначили, що на кожному педагогічному працівникові лежить шалена відповідальність, крім головної мети – навчати та виховувати українських громадян, ще й виконувати велику місію – зберігати

Учасники онлайн-конференції педагогічних працівників Херсонщини

надбання української освіти, культури, історії та продовжувати працювати з дітьми та їхніми батьками. Саме вчителі своєю позицією не дають багатьом їм розчаруватися та впасти й надихають вірити в Перемогу. У ході своїх виступів доповідачі висловлювали слова вдячності кожному за мужність та за вірність Україні!

Хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих унаслідок розв'язаної росією війни. Серед загиблих є освітяни та діти, зокрема й із Херсонської області. Не забудемо!

Питанням збереження людського капіталу Херсонщини продовжує опікуватися голова комісії Херсонської обласної ради з питань розвитку людського капіталу, ректор Херсонського державного університету Олександр Співаковський.

Адже як освітянин він розуміє необхідність забезпечити освіту якісними професійними кадрами навіть в умовах викликів воєнного часу.

У своїй доповіді він зупинився на словах підтримки на адресу освітян, прокоментував виклики, з якими стикаються педагоги та навів приклади успішних кейсів роботи Херсонського державного університету в умовах воєнного стану, які можуть бути масштабовані в роботу всіх закладів освіти Херсонщини, озвучив пропозиції щодо продовження співпраці заради розвитку людського капіталу Херсонщини.

«Свою місію як освітянин та голова комісії Херсонської обласної ради з розвитку людського капіталу я бачу не тільки у збереженні освітньої мережі, але й у розвитку. Ми зараз боремось не за цілісність наших втрачених будівель, які теж, безумовно, важливі. Ми боремось за наших дітей, за вплив на свідомість молоді, бо це наше українське майбутнє, це ті цінності, які маємо плести. Кожний виклик – це можливість стати кращим, сильнішим. Наша спільна місія – зберегти освіту Херсонщини, зробити так, щоб наші діти змогли продовжити навчання у рідних закладах

освіти за українськими програмами, були справжніми українцями. Пишаюсь тим, що маю за честь у надскладних умовах разом з вами тримати освітянський фронт Херсонщини», – зазначив Олександр Співаковський.

Також він висловив вдячність ректорові Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігорю Цепенді за прихисток і підтримку.

У своєму виступі начальниця управління освіти і науки Херсонської обласної військової адміністрації Тетяна Юшко зосередилася на здобутках наших освітян та високих результатах випускників, які складали Національний мультипредметний тест. Маємо 100 учнів, які навчалися у 43 закладах освіти області, і склали мінімум один предмет на максимальні 200 балів.

І це в надскладних умовах воєнного стану! Також Тетяна Юшко зупинилася на організації роботи освітньої мережі Херсонщини, про організацію дистанційного освітнього процесу за українськими програмами на базі освітніх закладів, керівники яких знаходяться на території, підконтрольній уряду України.

44 тисячі дітей Херсонщини, у тому числі й ті, хто знаходяться в тимчасовій окупації, висловили бажання навчатися в закладах освіти області дистанційно. А це майже половина дітей шкільного віку, які зареєстровані на Херсонщині!

Начальниця управління освіти Херсонської міської ради Наталя Журженко у своєму виступі зазначила, що трирічний досвід роботи в умовах пандемії навчив педагогів якісно працювати дистанційно, використовуючи сучасні технології. Звичайно, не так ми всі уявляли початок нового навчального року, але те, що він буде українським, навіть у тимчасово окупованому Херсоні, означає, що діти, батьки, педагоги незламні. Вона подякувала колегам за розуміння власної високої місії – не тільки освітньої, але й виховної, об'єднувальної.

Крім планування подальшої діяльності та обміну думками, під час захо-

ду присутні мали змогу переглянути відеоматеріали, які підготував Херсонський державний університет, і відчуті єдність та впевненість, що освіта Херсонщини буде збережена. Саме про це наголосили керівники закладів освіти у відеоролику «Керівники закладів освіти, які знаходяться на підконтрольній території, вітають колег». Привітали своїх учителів та друзів з початком нового навчального року і школярі Херсонщини. Учні розповіли, що сумують за друзями та школою.

На жаль, чимало освітніх закладів зруйновано. Війна знищує те, що ми так дбайливо роками створювали – нашу освітню інфраструктуру. Увазі присутніх був представлений ролик про зруйновану освіту, але незламних освітян.

Завершуючи традиційну онлайн-серпневу конференцію педагогічних працівників Херсонщини «Освіта, освітяни Херсонщини – незламні у війні», Тетяна Юшко наголосила: «Все відбудуємо, бо цінність та велич не в будівлях, а в людях, які в нас прекрасні, мужні, сильні, патріотичні».

Підтвердження тому – ми розпочинаємо новий навчальний рік». Та запросила до роботи в дискусійних панелях, де освітяни мали змогу обговорити важливі питання та спільно знайти шляхи вирішення проблем шляхом надання пропозицій.

Запис прямої трансляції Онлайн-серпневої конференції педагогічних працівників Херсонщини «Освіта, освітяни Херсонщини – незламні у війні» можна переглянути за покликанням:

У межах панельних дискусій освітяни мали змогу обговорити важливі питання та спільно знайти шляхи вирішення проблем шляхом надання пропозицій.

Організатором однієї з дискусійних панелей «Забезпечення функціонування закладів освіти в умовах воєнного стану, окупації та розпорошеності учасників освітнього процесу» виступив Херсонський державний університет.

Перший проректор Сергій Омельчук зазначив, що в онлайн-просторі зібралися представники практично всіх закладів вищої освіти Херсонщини. Це і Херсонський аграрно-економічний університет, Херсонська державна морська академія, Херсонський державний університет, Херсонський національний технічний університет.

«У формі вільної дискусії можемо обмінятися досвідом, поділитися проблемами і перспективами, з якими ми починаємо цей навчальний рік і який є унікальним і складним тим, що, на жаль, всі заклади вищої освіти Херсонщини розпочинають його в умовах переміщення», – відзначив Сергій Омельчук.

Університетський кіт Василь став офіційним символом (маскотом) Херсонського державного університету. Відповідне рішення було затверджене під час засідання вченої ради 26 вересня.

В.о.проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної діяльності та науково-педагогічної роботи Олександр Лемещук розповів про реалізацію цього проєкту.

Безпосередньо розробленням концепції символу (маскоту) займався відділ цифрової інфраструктури та пресцентр університету.

Маскот – цифрове зображення кота Василя, який наразі знаходиться в Херсоні й «тримає оборону» університету. Він стане не лише офіційним талісманом закладу, а й символом успіху та нескореності Херсонського державного університету. Кіт Василь вже багато років живе на території університету і за цей час став улюбленцем не тільки студентів, а й усього колективу. Є навіть така прикмета: побачити зранку Василя – день буде успішним.

Маскот буде використовуватися як медійний символ Херсонського державного університету з метою збільшення впізнаваності й популяризації закладу на всіх рівнях – презентаціях, рекламних буклетах, сувенірній продукції тощо.

Вчений кот Василь - символ (маскот) ХДУ

Кот Василь у Херсонському державному університеті

Святкові заходи

День вишиванки 19 травня відзначили участю університетської спільноти у раптівці.

1 червня з нагоди Міжнародного дня захисту дітей Херсонський державний університет та Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту факультету туризму) організували та провели святковий захід.

Культурно-мистецький HUB університету спільно зі студентським парламентом та профспівковою організацією студентів 28 червня записали відеопривітання до Дня Конституції України.

12 серпня Херсонський державний університет уперше з усім цивілізованим світом відзначив Міжнародний день молоді. Це, безперечно, є підтвердженням того, що Україна - європейська країна, де кожен має свободу, право на власну траєкторію розвитку й вибір майбутнього!

2 жовтня спільнота ХДУ відзначала День працівників освіти України! Своє звернення опублікував ректор професор Олександр Співаковський:

«Незламні українські освітяни!

Частинку своєї душі, знань, серця ви вклали у кожного нашого захисника та захисницю. Професійний музикант, який став захисником Маріуполя, медична сестра, яка служить парамедикинею, підприємець, який знищує ворогів сучасними дронами, вчителька, яка у власному подвір'ї повісила шкільну дошку і онлайн навчає діточок, викладач, який приймає іспити у студентів з окопу, студент, який загинув у перші дні війни, захищаючи місто у складі територіальної оборони, молоде подружжя, яке з мішками на голові вивезли окупанти через те, що вони відмовилися голосувати на «референдумі»... Це все,

а також тисячі інших українців - ваші вихованці, ваші діти, яких ви навчали бути справжніми та сильними, розумними та порядними людьми, українцями. Ви і зараз навчаєте, тримаєте наш освітянський фронт.

Окремі слова підтримки вчителям, викладачам, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, та витримали, не зрадили. Вдячність педагогам, які попри все продовжують формувати людський капітал України, гордо несуть звання вчителя. Пишаюсь кожним з вас! Пишаюсь тим, що вже 105 років наш рідний Херсонський державний університет формує освітянську еліту! Пишаюсь своїми колегами, які у надскладних умовах продовжують працювати! Дякую своїм вчителям! Віримо у перемогу України, тримаймося! Зі святом!»

До привітань долучились представники студентського парламенту, які підготували зворушливе відео.

Шануємо! Пам'ятаємо...

2 березня не стало нашого колеги Миколи Вікторовича Шеврякова. Це гордість нашого університету - талановитий викладач, кандидат біологічних наук, доцент, ветеран праці, випускник нашого закладу 1965 року, почесний працівник Херсонського державного університету.

Любов Петухова була його ученицею і з великою теплотою згадує Миколу Вікторовича. Такі самі спогади й у багатьох поколінь наших випускників.

У ці важкі часи ми намагаємося бути разом з нашими співробітниками, студентами, які потребують допомоги. Наша сила в єдності та підтримці один одного. На жаль, ми не можемо достойно провести в останню путь нашого шановного колегу - місто було заблоковано окупантами. Але ми точно пам'ятатиме-

мо, а його учні прославлятимуть свого Вчителя й надалі!

А ще... ми ніколи не забудемо, хто саме завадив нам по-людськи проститися з Миколою Вікторовичем.

7 березня 2022 року Указом Президента України Володимира Зеленського шести містам нашої держави присвоєно почесну відзнаку «Місто-герой України», серед яких Херсон.

Освітянська спільнота Херсонського державного університету не лишилася осторонь та вітає рідне місто з новим заслуженим статусом.

«Це визнання внеску кожного, хто ці страшні 11 днів війни не скигив, не впадав у відчай, не тікав, а діяв та доводив, що херсонці - сильні духом та найкращі. Завдяки вам маємо місто нескорене - український Херсон!», – зазначив ректор ХДУ Олександр Співаковський та висловив захоплення громадянською позицією наших найближчих сусідів -

Нової Каховки, Каховки, Генічеська, Каланчака, Новоолексіївки. Підтримка іншим містам, містечкам, селам та селищам, які зараз виборюють перемогу.

Співробітники та студенти Херсонського державного університету впевнені, що лише разом українці зможуть подолати ворога! Правда завжди пермагає!

13 березня виповнюється 78 років з дня визволення Херсона від нацистських загарбників. З серпня 1941 і до березня 1944 року місто знаходилося в окупації ворожих військ. Серед тих, хто визволяв Херсон була й старша викладачка політекономії Херсонського державного педагогічного інституту Ніна Миколаївна Чижиченко (20.03.1921-24.04.2008), представниця однієї із старішої на Херсонщині вчительської династії Коноваленків.

Так склалося, що наразі наше рідне місто та вся Україна протистоять

Павло Кіндратович Параскевич у день свого 100-річчя

Херсонський державний університет

воєнній агресії з боку рф. Сьогодні, у ці складні для нашої країни часи, спільнота Херсонського державного університету об'єдналася і згуртувалася навколо спільної мети – жити у вільній та мирній Україні!

Ми пишаємося своїм минулим, пишаємося нашими воїнами, які сьогодні захищають нас від ворога, шануємо предків, цінуємо все, що вони зробили для нас. Пам'ять про них завжди буде жити в наших серцях!

Ми разом! Ми переможемо! ХДУ - це Україна!

17 березня Спільнота Херсонського державного університету долучилася

до загальнонаціональної хвилини мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії рф проти України.

Щодня о 9:00 разом з усім світом...

20 березня на 101-му році життя пішов у засвіти Павло Кіндратович Параскевич. Легендарна особистість Херсонського державного університету, пройшовши другу світову, він не зміг пережити війну, яка прийшла на рідну землю...

Павло Кіндратович Параскевич – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ХДПІ (1977-1988), відмінник народ-

На площі перед головним корпусом ХДУ більше нема скульптури «Афіна»

ної освіти УРСР, учасник бойових дій в Другій світовій війні, почесний професор ХДУ, почесний громадянин Херсона.

У роки Другої світової війни Павло Кіндратович воював у складі зенітного артилерійського полку 1-го Українського фронту. Брав участь у визволенні Західної України, Закарпаття, Польщі, Словаччини, Чехії.

Нагороджений орденами та медалями. У 1968 році почав працювати викладачем української літератури в ХДП ім.Н.К.Крупської. Протягом 11 років очолював кафедру української літератури. 35 років його життя пов'язані з нашим університетом. Написав чимало наукових праць, має потужний творчий доробок.

З гордістю своїм Вчителем Павла Параскевича називає не одне покоління його учнів! Пригадую, як влітку ми вітали Павла Кіндратовича зі 100-річним ювілеєм, дякували за багаторічну працю на благо процвітання нашого освітнього закладу...

Видатні постаті, внесок яких у розвиток Херсонського державного університету, педагогіки та науки важко переоцінити, заслуговують найвищих нагород та нашої постійної уваги. Павло Кіндратович Параскевич – Легенда, справжня особистість!

Цьогоріч вперше ми не змогли спільноту Херсонського державного університету вшанувати пам'ять загиблих у Другій світовій війні, подякувати нашим ветеранам за перемогу над нацизмом. Через 77 років після завершення Другої світової війни від зброї російських окупантів гинуть люди, знищуються цілі міста, страждають українці лише за те, що прагнуть бути вільними та сильними. Ми не можемо зібратися, як раніше, у нашому Парковому містечку, вшанувати пам'ять загиблих, але ми разом духовно, відчуваємо підтримку один одного і всього світу.

Історія, на жаль, повторюється... 3 березня 2022 року наш рідний Херсон в окупації. Центр управління Херсонського державного університету тимчасово

переміщений до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ). Наша освітянська спільнота має вже перші прізвища загиблих у цій війні...

З 10 липня на площі перед головним корпусом Херсонського державного університету більше нема скульптури «Афіна». Нова «влада» її знищила. Кажуть, розбивали кувалдами.

«Як і всі, чие життя пов'язане з Херсонським державним університетом, не можу пояснити собі причини цього вандалізму. Кому могла заважати «Афіна», яка вважається божеством духовної діяльності, мистецької винахідливості й мислення?! 15 років тому, у 2007 році, Юрій Іванович Беляєв, який тоді був ректором університету, та вже покійний Олег Васильович Мішуков позитивно відреагували на пропозицію члена Національної спілки художників України, херсонського скульптора Юрія Шапка подарувати закладу скульптуру «Афіна», - згадує ректор Олександр Співаковський.

Матеріал надав університет, ескіз майбутньої скульптури був погоджений з урахуванням пропозиції Олега Мішукова щодо додавання Сови, яка служить символом знання, мудрості, проникливості та ерудиції. До речі, саме Сова є на емблемі дітища Олега Васильовича – Академічного ліцею при ХДУ.

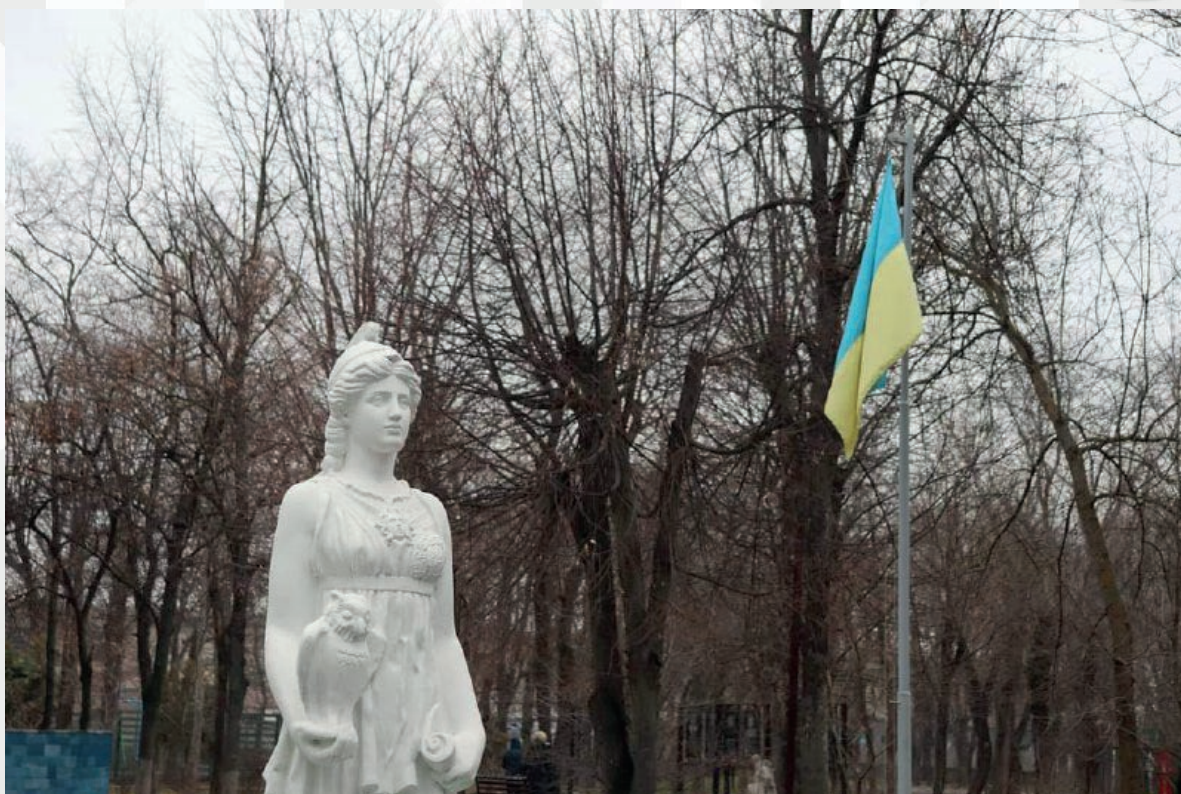
Можна по-різному ставитися до самої скульптури, до місця, де вона розміщена, але є те, що завжди об'єднувало спільноту Херсонського державного університету. Це повага до історії та традицій. У наших традиціях лише створювати, будувати, розвивати. Вандалізм, знищення – це неприпустимі речі. Хоча чого очікувати від осіб, які 14 червня захопили наші приміщення, назвалися новим «керівництвом», розповідають про фейковий хгу, в якому немає викладачів та студентів?

Ми пам'ятаємо та шануємо своє минуле, гідно тримаємось у важкі години сьогодення та з надією дивимось у майбутнє. ХДУ був, є та буде!

Скульптура Афіна, автор Юрій Шапко

ПІСЛЯМОВА

Дев'ять календарних місяців повномасштабної війни... Вісім місяців окупації Херсона... У розрізі історії - це мить, у розрізі долі українців - ціле життя... Час то сповільнюється та тягнеться, то летить. За ці місяці війна розлучила сотні тисяч родин, забрала та зруйнувала життя тисяч людей. За цей період ми навчилися завмирати й чекати, прискорюватись і рухатись, як спринтери. Заради життя, заради своїх близьких, заради нашої ПЕРЕМОГИ.

Херсонський державний університет за ці місяців пережив і завмирання, і прискорення.

На початку окупації Херсонщини ми відчували, що наше бурхливе студентоорієнтоване життя зупинилося, але кілька днів - і ми сконцентрувалися

на підтримці один одного, продовжили освітній процес і почали рухатися швидко вперед, щоб зберегти університет, колег і здобувачів. Перенесли центр управління до м. Івано-Франківськ, налагодили роботу в умовах двох офісів, пережили червнєве захоплення приміщень Херсонського державного університету окупаційною владою, коли здавалося, що світ, який ми разом створювали десятиліттями, рухнув в одну мить... Натомість отримали міжнародну допомогу, нових друзів та партнерів, провели весняну сесію та кваліфікаційні іспити, підготували та видали дипломи для випускників, провели успішно вступну кампанію...

І нарешті дочекалися! 11 листопада Збройні Сили України звільнили

Спікери семінару за програмою Фулбрайт в Україні

Херсон та правий берег Дніпра від окупантів! Поступово повертаємо життя до Херсонського державного університету. Це приголомшливий подарунок нам до 105-річчя університету, це просто щастя знати, що Херсон вільний.

Ми не маємо права та й не хочемо зупинятися! Ми маємо працювати на розвиток рідного університету, якісну освіту наших здобувачів освіти та успішне майбутнє наших вступників.

Де б ми не були зараз - в Херсоні, в інших регіонах України чи за кордоном - ми всі єдина родина Херсонського державного університету. А родина - це там, де підтримують, допомагають, де немає місця зраді та зневірі!

Ми створювали цей літопис-хроніки тільки з однією метою - проаналізувавши кризові нестандартні ситуації (так званий «чорний лебідь»), подивитися за горизонт та зрозуміти алгоритми дій на майбутнє.

Потрібно зберегти якісну українську вищу освіту, мотивувати українських дітей залишатись у країні та разом відбудовувати державу, спираючись на кращий європейський досвід.

23 вересня ректор Олександр Співаковський виступив з доповіддю «Ключові питання релокації, взаємодії з приймаючим ЗВО та масштабування інструментів вирішення проблем. Реальний досвід та узагальнення» на семінарі «Управління та стратегічне партнерство між ЗВО в умовах війни» за програмою імені Фулбрайта в Україні.

«Єдність – це те, що зараз українці потрібно всім нам, якщо хочемо не просто констатувати ситуацію з втратою освітньої інфраструктури в широкому сенсі цього поняття на тимчасово окупованих територіях, а прагнемо отримати алгоритми відродження та розвитку наших територій після деокупації».

Релоковані ЗВО втратили лише один ресурс – безпосередній доступ до своєї матеріальної інфраструктури, тобто до приміщень та обладнання. Але з нами є наші репутація, учасники

освітнього процесу, інтелектуальний потенціал, інновації, цифрові сервіси... Відсутність матеріального ресурсу ми компенсуємо через кластерне партнерство з Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника. І тут виникає питання легалізації державних інвестицій, які можуть бути спрямовані Херсонському державному університетові. Така підтримка справді є, але надходить вона до нас через Прикарпатський університет. І це питання потребує розв'язання на рівні держави.

Питання управління людськими, фінансовими, документальними ресурсами в умовах тимчасової окупації, релокації, захоплення інфраструктури, тиску, відсутності зв'язку, наявності великої кількості учасників освітнього процесу в окупації – це те, про що ми маємо говорити та відпрацьовувати кожен кейс, бо ситуації різні в кожній області та навіть у кожному ЗВО.

На моє переконання, офіс програми імені Фулбрайта в Україні взявся за серйозну аналітичну роботу і є великі сподівання, що напрацювання будуть імплементовані у відповідні управлінські системні рішення.

Треба на державному рівні розуміти: якщо територія звільнена, але там немає людей, не повернулася молодь, то мова про розвиток не йде. Головна помилка системи координат путіна: захопити територію – неоднозначно тому, що захопити серця, душі та мізки людей. Тому наше спільне головне завдання поряд зі стратегічним планом відродження країни, з великим будівництвом - уже зараз розпочинати велику реконструкцію людського капіталу. Усе заради майбутнього України та рідної Херсонщини!», - зазначив Олександр Співаковський.

Ситуація в освіті досить чітко відображає ситуацію в суспільстві. Через повномасштабне вторгнення росії в Україну свої домівки вимушені були покинути більше 10 мільйонів людей, з них 6,5 мільйона переміщено в межах

країни, 3,9 мільйона виїхали за кордон. Більшість із цих людей - жінки та діти. За даними ЮНІСЕФ, більше половини українських дітей - 4,3 мільйона з 7,5 - вимушені були покинути свої домівки через війну. За інформацією Кабінету Міністрів України, серед виїхавших за кордон – майже 2 мільйони молодих людей. Чи повернеться молодь в Україну і що треба зробити, щоб стимулювати ціле покоління відчувати себе громадянами України?

Над поверненням людського капіталу Херсонщини треба працювати вже зараз. Звільнення Херсона дозволило нам розпочати процеси інвентаризації матеріально-технічної бази університету, облаштування укриттів та забезпечення роботи офісу ХДУ у Херсоні. Створена покрокова карта відновлення університету, є плани щодо розвитку. Поки не йдеться про повноцінне повернення команди до стін рідного закладу та відновлення освітнього процесу. Херсон під постійними обстрілами з лівого берега. Продовжуємо дистанційно освітній процес. Але точно знаємо, що досить скоро уся Херсонщина буде звільнена, і ми всі зустрінемося у рідному ХДУ.

Виклик 1. Переміщення

У березні-травні 2022 року було переміщено 25 самостійних ЗВО і 19 відокремлених структурних підрозділів (коледжів).

У переміщених закладах навчаються понад 54 тисячі студентів і працює майже сім тисяч викладачів. Університети розмістилися в 16 містах чотирнадцяти областей України. Всі чотири державні університети Херсонщини (Херсонська державна морська академія у цьому переліку) переміщені.

Масштаб переміщення університетів у 2022 році суттєво більший, ніж у 2014 році. Сам факт і масштаби переміщення відчутно вплинули не лише на учасників освітнього процесу, але й

змусили університет адаптуватися до існування в нових реаліях.

Виходячи з цього, існують загрози:

- втрати (через зруйнування чи пограбування) інфраструктури та матеріально-технічної бази, що ставить під загрозу існування окремих освітніх програм;

- втрата зв'язку з учасниками освітнього процесу, які знаходяться на тимчасово окупованій території;

- втрати контингенту та відповідно скорочення навантаження на НПП, що у майбутньому може призвести до втрати статусу університету.

Виклик 2. Географія учасників освітнього процесу

Однією з найгостріших проблем переміщених ЗВО стала розпорошеність людей. Після 24 лютого 2022 року частина студентів, викладачів, інших працівників ЗВО опинилася за межами України, інша частина перемістилася на підконтрольні українські території, але значна частина студентів продовжує залишатися на тимчасово окупованій території лівого берегу Херсонщини.

Усі перебувають в різних побутових та психоемоційних умовах. Учасники освітнього процесу, які перебувають за кордоном, стикаються з мовним бар'єром, фінансовими труднощами, проблемами з доступом до медичних, юридичних послуг, житла.

Учасники освітнього процесу, які перебувають зараз на звільненій території Херсонщини відчують небезпеку, бо тривають постійні обстріли Херсона та всього правого берегу області, є проблеми зі зв'язком, умовами життя.

Тож існує загроза втрати частини колективу та здобувачів через фізичну неможливість працювати/навчатися через необхідність влаштовувати своє життя на новому місці, ховатися від обстрілів. Інколи людині краще звільнитися чи взяти академічну відпустку, ніж працювати/вчитися.

11 ЛИСТОПАДА НАЗАВЖДИ ВВІЙДЕ В ІСТОРІЮ УКРАЇНИ ЯК ДЕНЬ ВИЗВОЛЕННЯ ХЕРСОНА ВІД РОСІЙСЬКИХ ОКУПАНТІВ

Довгоочікувана та доленосна подія, якої з нетерпінням чекала вся дружня родина Херсонського державного університету. В українському Херсоні над українським ХДУ – український прапор! Все так, як має бути! Наша патріотка – Анна Йокіч!

Співробітники та студенти Херсонського державного університету зустрічають Збройні Сили України та святкують звільнення Херсона.

ВІДЗНАЧЕННЯ 105-РІЧЧЯ З ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

14 листопада, відбулося урочисте спільне засідання конференції трудового колективу та вченої ради, присвячене 105-річчю від дня заснування Херсонського державного університету. Захід об'єднав понад 700 учасників: частина університетської спільноти була присутня в офісі ХДУ у Івано-Франківську, а інші, зокрема, й студенти, викладачі, випускники та гості приєдналися в режимі онлайн.

***«Золоту медаль Херсонського державного університету»
вручили ректорові Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Ігорю Цепенді***

Ректор ПНУ Ігор Цепенда вручив колективу ХДУ символічний подарунок – картину із зображенням українських Карпат. Адже і Прикарпаття, і іванофранківці надали дружній прихисток родині ХДУ

Під час урочистостей іменним годинником ХДУ нагородили Наталю Воропай – відповідальну секретарку приймальної комісії ХДУ, вчену секретарку університету, в.о. завідувача кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти – за високий професіоналізм в організації вступної кампанії - 2022 до Херсонського державного університету в умовах війни й тимчасового переміщення закладу

Під час урочистостей іменним годинником ХДУ нагородили Олександра Лемещука – в.о. проректора з цифровізації, інноваційної, інвестиційної діяльності та науково-педагогічної роботи – за високий професіоналізм у цифровізації основних бізнес-процесів університету в умовах війни й тимчасового переміщення закладу

***В офісі ХДУ в Івано-Франківську відкрито виставка фоторобіт,
присвячених життю ХДУ з 24 лютого.
Автор більшості світлин – проректор Максим Вінник***

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗРОБИВ ПОКРОКОВИЙ ПЛАН ВІДРОДЖЕННЯ ЖИТТЯ ЗАКЛАДУ В ХЕРСОНІ

Пограбований, але незламний ХДУ.

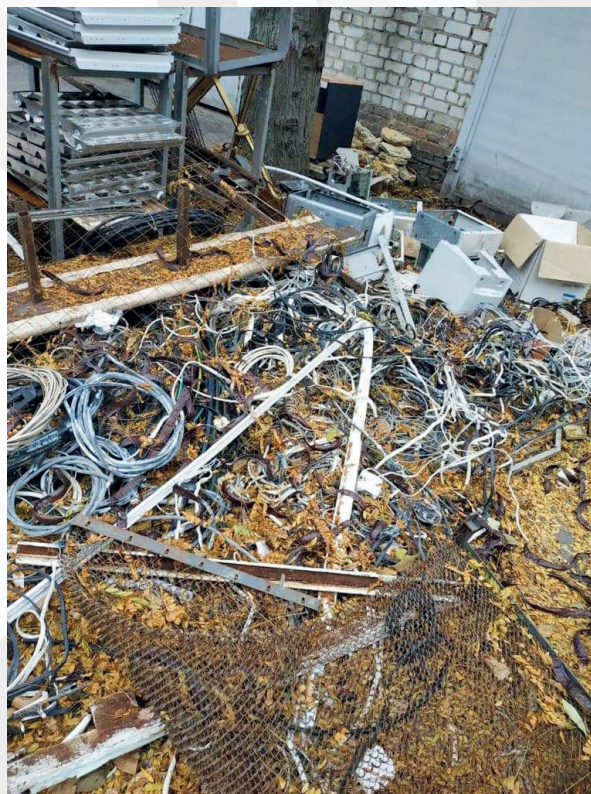
Що побачили співробітники після звільнення Херсона, коли змогли отримати доступ до приміщень закладу.

***Пограбована зала
Наукової бібліотеки ХДУ***

***Символ ХДУ - кот Василь -
дочекався звільнення Херсона***

Залишаючи Херсон та ХДУ, окупанти й колаборанти пограбували заклад

Так виглядав музей ХДУ після окупантів

Фасад головного корпусу ХДУ

**Перша зустріч
ректора Херсонського державного університету
Олександра Співаковського
з колективом у Херсоні після звільнення міста,
24 листопада 2022 р.**

У Херсонському державному університеті облаштовано теплий простір для роботи співробітників.

Встановлено Starlink, генератор, комп'ютерну техніку.

**ДРУЖНЯ ДОПОМОГА ДЛЯ ХЕРСОНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ. У ХЕРСОНІ
ВІДНОВИВ РОБОТУ ВОЛОНТЕРСЬКИЙ ЦЕНТР ХДУ.**

Ректор ХДУ Олександр Співаковський передав вихованцям дитячого садка № 20 «Пірамідка» м'які іграшки. Подарунки привіз з далекого, але дружнього Тернополя, де 16 листопада проходив Всеукраїнський освітній форум «Нові виміри безпеки: виклики та рішення» за участі Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета. 24 листопада, 2022 р.

До Херсонського державного університету надійшов гуманітарний вантаж від Національного університету біоресурсів та природокористування України (Київ).

Ректор ХДУ Олександр Співаковський висловив вдячність ректорові НУБіП Станіславу Ніколаєнку, викладачам, співробітникам, студентам, які збирали допомогу для незламних освітян Херсона. Херсон, 30 листопада 2022 р.

Сумський державний університет передав 20 комп'ютерів ХДУ.

Ректор Олександр Співаковський подякував ректору СумДУ Василю Карпуші за підтримку.

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет

**«Чорний лебідь» в історії
Херсонського державного університету,
або Хроніки релокованого вишу**

**Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ,
Сергій ОМЕЛЬЧУК, Оксана КАЗАКОВА**

Хроніки

Частина 3

Відповідальна за випуск: Ірина САМСАКОВА
Технічний редактор: Тетяна ІВАНОВА
Дизайнер обкладинки: Юлія ПОДОЛЯНЧУК

Підписано до друку 15.02.2023 р. Формат 60х90/8.
Папір офсетний. Друк лазерний. Гарнітура Bookman Old Style
Ум. друк. арк. 26,50 Тираж 500 прим.

Виготовлювач
Херсонський державний університет.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ХС № 69 від 10 грудня 2010 р.
73000, Україна, м. Херсон, вул. Університетська, 27. Тел. (0552) 32-67-95.

Друк здійснено ФОП Голіней О.В.
76008, Івано-Франківськ, вул.Галицька, 128, тел. 066 48 16 601